

مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

بهار ۱۴۰۱

شماره ۴

مقایسه نگرش اساتید و مدیران دانشگاه آزاد تربیت بدنی نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی برای دانشجویان تربیت بدنی

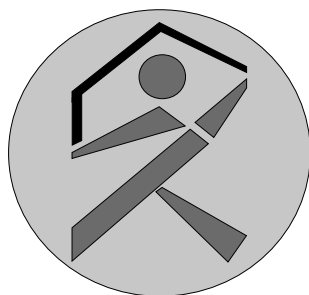
رابطه بین هوش سازمانی و بهره وری سازمانی ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی

بررسی جایگاه الگوی سایبرنتیک و ارتباط آن با خلاقیت سازمانی در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان

پیش بینی مشارکت در ورزش و توالی آن با استفاده از متغیرهای جمعیت شناختی و رفتاری بزرگسالان

شناسایی عوامل موثر بر رشد صنعت گردشگری ورزشی از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی استان مازنداران

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فصلنامه مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

دارای مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد

اسلامی به شماره ۸۱۴۴۰ مورخ

۱۳۹۷/۰۲/۱۷ می باشد.

مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

روابط عمومی فاطمه صدرالدینی	صاحب امتیاز و مدیر مسؤل دکتر محمد رضا اسماعیلی
صفحه آرایی و طراحی سجاد صیدزاده	سردبیر دکتر علی محمد صفانیا
مدیر وب سایت علیرضا مسعودنیا	مدیر داخلی دکتر آیه ریزوندی

اعضای هیئت تحریریه (به ترتیب حروف الفبا)

دکتر فریده اشرف گنجویی (دانشیار
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی)

دکتر محمدرضا اسماعیلی (دانشیار
دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز)

دکتر فریدون تندنویس (استاد دانشگاه
خوارزمی)

دکتر محمد پورکیانی (دانشیار دانشگاه
شهید بهشتی)

دکتر علی محمد صفانیا (استاد دانشگاه
آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات)

دکتر ابوالفضل فراهانی (استاد دانشگاه
پیام نور)

دکتر کوروش قهرمان تبریزی (دانشیار
دانشگاه شهید باهنر کرمان)

دکتر هاشم کوزه چیان (استاد دانشگاه
تربیت مدرس)

دکتر حبیب هنری (دانشیار دانشگاه
علامه طباطبایی)

بسم الله الرحمن الرحيم

نشریه علمی مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

زیر نظر شورای سردبیری

◀ حق چاپ برای نشریه محفوظ است. نقل و اقتباس از مطالب نشریه (نوشته، نمودار و جدول) با ذکر دقیق و کامل منبع آزاد است.

◀ درستی و صحت مطالب چاپ شده بر عهده نویسنده می باشد. مطالب مندرج در مقالات، منعکس کننده دیدگاه نشریه نیست.

◀ کلیه امور مالی نشریه با شماره حساب ۰۲۰۰۲۹۶۵۲۶۰۰۵ بانک ملی سیبا به نام محمدرضا اسماعیلی انجام می شود.

تماس با نشریه

آدرس پستی: نشانی: میدان ونک، خیابان ونک، خیابان کار و تجارت، پلاک ۵۵

تهران، صندوق پستی ۱۶۳-۱۷۴۴۵

تلفکس روابط عمومی: (۰۲۱)

تلفن همراه پیامک: ۰۹۰۵۷۵۷۶۲۰۱

وب سایت: www.sssjournal.ir

ایمیل: dr.m.esmaeili@gmail.com

چاپخانه: چاپ عطا، خیابان جمالزاده جنوبی، پلاک ۲۸

تلفن چاپخانه: ۶۶۹۱۸۶۴۰

اولویت‌های نگارشی

هدف از انتشار نشریه مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی چاپ و اشاعه دانش تولید شده توسط محققین گرایش‌های مختلف علوم زیستی و علوم انسانی تربیت بدنی و علوم ورزشی می‌باشد. در نشریه مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی مقالات علمی تخصصی به صورت مقالات پژوهشی اصیل، مقالات مروری، مقالات کوتاه، چکیده بلند پژوهشی، مطالعه موردی، و با روش‌های کمی و کیفی پذیرش می‌شود. مقاله نباید در نشریه دیگری چاپ شده باشد. با توجه به گرایش علمی مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی، مقالات پژوهشی و مروری پذیرفته می‌شود. عنوان کاربردی ورزش همگانی و ورزشی خانوادگی در اولویت چاپ قرار دارد. چاپ مقالات کاربردی در زمینه تربیت بدنی و علوم ورزشی مهمترین هدف نشریه مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی است. مقاله کاربردی در مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی به مقاله ای گفته می‌شود که پیشنهاد ورزشی و تمرینی داشته باشد. و این مقالات برای بخشی از اعضای خانواده و جامعه مورد استفاده قرار گیرد.

اهم سیاست‌های نشریه

- انتشار یافته‌های علمی علوم ورزشی گرایش علوم زیستی و علوم انسانی
- توجه به کلیه گرایش‌های حوزه علمی تربیت بدنی و علوم ورزشی
- افزایش سرعت انتشار مقالات علمی
- توسعه دانش همگانی فعالیت جسمانی از طریق وب سایت نشریه

اصول کلی پذیرش مقاله

شورای سردبیری نشریه مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی برای ارزیابی مقالات ارسالی برای چاپ موارد زیر را مورد تأکید قرار می‌دهد:
← دریافت مقاله فقط از طریق پست الکترونیک خواهد می‌باشد و دفتر نشریه از قبول مقاله به هر شکل دیگری معذور می‌باشد. ایمیل نشریه:

dr.m.esmaeili@gmail.com

- ← فقط مقاله علمی پژوهشی حاوی مطالب و یافته‌های جدید پژوهشی با روش‌های کمی یا کیفی و یا مقاله مروری در مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی چاپ می‌شود.
- ← مقالات محققین حوزه‌ها و گرایش‌های مختلف تربیت بدنی و علوم ورزشی، گرایش‌های علوم زیستی و همچنین علوم انسانی در مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی چاپ می‌شود.
- ← هر مقاله یک چکیده کوتاه حداکثر ۲۵۰ کلمه داشته باشد. چکیده کوتاه به صورت جمله به جمله باید به زبان دوم ترجمه شود.
- ← تعداد کلمات به کار رفته در مقاله از ۸۰۰۰ کلمه بیشتر نباشد.
- ← مقاله به زبان فارسی روان باشد و آئین نگارش زبان فارسی به طور کامل رعایت شود. مطالب و مقالات ویرایش شده باشد.
- ← مقاله در صفحه A4 با حاشیه ۳ سانتیمتر در ویندوز و نرم افزار word و یک ستونی تایپ گردد.
- ← تمام مطلب با فونت نازنین یا بی نازنین ۱۲ تایپ شود.
- ← تمام تیترها با فونت نازنین یا بی نازنین ۱۲ پررنگ (bold) تایپ شود.
- ← قبل از هر تیتر یک خط فاصله (یک خط خالی) گذاشته شود.
- ← در صورت وجود کلمات خاص و معادل واژه‌های تخصصی به زبان اصلی فقط به صورت پاورقی با شماره در انتهای مقاله آورده شود. کلیه پاورقی‌ها در داخل متن شماره گذاری شود و متن آنها در آخر مقاله آورده شود.
- ← برای هر مقاله جدول یا شکل (نمودار) پیش بینی شود. عنوان جدول در بالای آن و عنوان شکل در زیر آن گذاشته شود.
- ← اصل جدول و شکل‌ها (نمودارها) باید در داخل فایل متن قرار داشته باشد.
- ← در صورت وجود، عکس‌ها با کیفیت ۳۰۰ dpi به صورت جداگانه ایمیل شود.
- ← نشریه در ویرایش مقالات ارسالی به صورتی که به اصل مطالب علمی مقالات آسیب نرسد، آزاد است.
- ← مقاله بدون امضا و بدون منبع بررسی نمی‌شود.

راهنمای نگارشی در مطالعات اجتماعی در ورزش

لطفا موارد زیر را در تنظیم مقاله رعایت کنید:

۱. عنوان

در صفحه اول، عنوان کامل مقاله حدکثر ۲۰ کلمه ذکر شود.

۲. نویسنده (گان)

نام و نام خانوادگی به همراه رتبه و سمت علمی نویسنده یا نویسندگان، دانشگاه (یا موسسه) محل انجام تحقیق ذکر شود. نویسنده مسول با علامت * مشخص شود و تلفن همراه و نشانی مکاتباتی شامل ایمیل ایشان در پاورقی ذکر گردد.

۳. چکیده و واژه های کلیدی

در چکیده بطور صریح، موضوع و نتایج پژوهش انجام شده معرفی می شود. یعنی بیان می کند که چه کاری، چگونه و به چه منظور انجام شده و چه نتیجه ای حاصل شده است. چکیده حاوی هدف، روش کار، نتایج، بحث و نتیجه گیری می باشد و برای هر کدام حداکثر یک جمله بیان می شود. در چکیده نباید هیچ گونه جزئیات، جدول، شکل یا فرمولی را درج کرد. همچنین ارجاع به منابع در چکیده انجام نمی شود. چکیده در یک پاراگراف

نشریه مطالعات اجتماعی در ورزش در زمینه علوم ورزشی و به زبان فارسی منتشر می گردد. در این مجله معیارهای نگارشی مقاله های پژوهشی در نظر گرفته شود و از این رو در این نشریه مقالاتی چاپ می شود که نتیجه پژوهش کاربردی و توسعه ای در زمینه علوم ورزشی باشد.

به منظور رعایت هماهنگی در نشریه لازم است هر مقاله مشتمل بر موارد ذیل می باشد:

۱- عنوان

۲- نویسنده (گان)

۳- چکیده فارسی

۴- عنوان و نویسنده (گان) و چکیده انگلیسی

۵. مقدمه

۶. روش شناسی

۷. نتایج و یافته های تحقیق

۸. بحث و نتیجه گیری

۹- منابع

۱۰- موارد دیگر

برای تسریع در داوری مقاله، لطفا قبل از ارسال آن به نشریه به آیین نگارش مقالات پژوهشی در صفحه شناسنامه نشریه دقت شود و در هنگام تایپ مقاله لحاظ گردد.

هنگام تایپ مقاله، لطفا قبل از هر یک از عناوین مقاله یک خط فاصله (یک خط خالی) گذاشته شود.

و حداکثر ۱۵۰ کلمه تنظیم می شود. در انتهای چکیده واژه‌های کلیدی بین ۳ تا ۶ کلمه معرفی می شود. حداقل ۳ و حداکثر ۵ واژه کلیدی که احتمالاً متغیرها یا جامعه آماری مورد مطالعه می باشد ذکر می شود.

۴. چکیده و واژه‌های کلیدی انگلیسی (یا به زبان دیگر)

چکیده انگلیسی (یا به زبان دیگر) در کمتر از ۱۵۰ کلمه که ترجمه چکیده فارسی است. به طور دقیق چکیده فارسی به صورت جمله به جمله به انگلیسی (یا به زبان دیگر) برگردان می شود. در انتهای چکیده انگلیسی ترجمه دقیق واژه‌های کلیدی فارسی به انگلیسی برگردان می شود.

متن مقاله

متن مقاله شامل: مقدمه، روش شناسی، نتایج، بحث و نتیجه‌گیری باشد.

۵. مقدمه

مقدمه باید به طور خلاصه به هدف پژوهش، مساله و مشکل تحقیق حاضر، ضرورت تحقیق، سوال‌ها (یا فرضیه‌ها)، ضرورت تحقیق، تحقیق‌های قبلی و مبانی نظری اشاره کند. همراه با ذکر منابع ولی

به نتایج مقاله اشاره نشود.

۶. روش شناسی

در این قسمت روش بررسی توصیفی یا تحقیق تجربی باید توضیح داده شود. جامعه و نمونه مورد مطالعه، ابزار اندازه‌گیری و اعتبار آن، مواد و وسایل به کار رفته، شیوه اجرای پژوهش، روشهای آماری و نرم‌افزار مورد استفاده و ملاحظات اخلاقی در قسمتهای جداگانه توضیح داده می شود.

۷. نتایج

نتایج کمی و کیفی به دست آمده در این قسمت ارائه می گردد. در قسمت نتایج، یافته‌های تحقیق و توضیحات نوشتاری مقدم و موخر بر جدول‌ها و شکل‌ها (نمودارها) ارائه می شود.

۸. بحث و نتیجه‌گیری

در بحث و نتیجه‌گیری، نتایج بطور کافی با مبانی نظری و همچنین نتایج یافته‌های سایر پژوهش‌ها مقایسه می شود. سپس نتیجه‌گیری از تحقیق ارائه شود و پاسخ به سوالات و یا رد / تایید فرضیه‌ها مطرح شده در مقدمه مورد ارزیابی واقع شود. در قسمت نهایی بحث، پیشنهادات تحقیق بیان می شود.

۹- منابع

در پایان مقاله، منابع به ترتیب استفاده در متن و داخل کروش شماره گذاری می شود [شماره منبع].

ابتدا منابع فارسی و سپس منابع خارجی نوشته شود.

۱۰- موارد دیگر

در صورت لزوم الف: قدردانی و سپاسگذاری و ب: ضمایم اطلاعات جانبی در انتها و پس از منابع آورده می شود.

مثال برای نوشتن ترتیب اجزای منبع

کتاب

نام خانوادگی مؤلف، نام (تاریخ انتشار)،
عنوان کتاب، نام مترجم، محل نشر
(ناشر)، شهر محل چاپ، شماره صفحه.
[۱] اسمعیلی، محمدرضا (۱۳۸۸)، تاریخ
تربیت بدنی، انتشارات سمت، تهران.

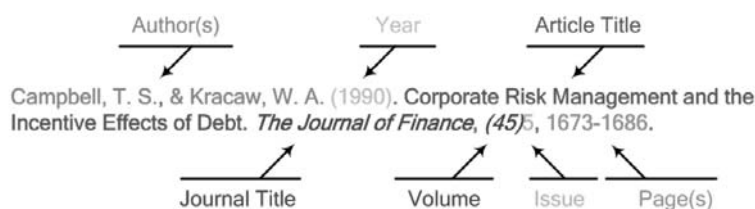
مقاله

[۲] نام خانوادگی نویسنده، نام (تاریخ
انتشار)، عنوان مقاله، نام نشریه، شهر
محل چاپ، دوره یا جلد، شماره (سال)،
شماره صفحه یا صفحات.
[۳] عباسعلی، گائینی (۱۳۸۸)، تاثیر
مکمل کراتین بر عملکرد سرعتی
شناگران آماتور، ششمین همایش ملی
تربیت بدنی و علوم ورزشی، ص ۴۱.

کتاب خارجی

[4] Balali, M., Tabarestani, M., Farhoodi, M. and Panjvani, F. A. (1991), Study of clinical and laboratory findings of sulfur mustard in 329 war victims, Med J MUMS, 34, 7-15.

به طور کلی، ساختار کلی استناد دهی به روش APA از روش زیر تبعیت می کند.

مقاله خارجی

[5] Sohrabpour, H. (1989), Cincial manifestation of chemical agents on Iranian combatants during the Iran Iraq conflict. First World Congress on Biological and Chemical Warfare Agents, Belgium, 291-297.

مقاله اینترنتی

برای پایگاه های اینترنتی نوشتن آدرس کامل وب سایت ضروری است.

۱۰- موارد دیگر

در صورت لزوم الف: قدردانی و سپاسگذاری و ب: ضمائم اطلاعات جانبی در انتها و پس از منابع آورده می شود.

ساختار کلی استناد دهی به روش APA

به طور کلی، ساختار کلی استناد دهی به روش APA از روش زیر تبعیت می کند.

ارجاعات درون متن و انتهای متن، جزئیاتی را در بر می گیرد که به شرح زیر است.

۱. قواعد استناد درون متن

- برای استناد دهی درون متنی به یک مقاله مجله به ترتیب، نام خانوادگی نویسنده، ویرگول، سال انتشار، ویرگول، حرف ص، نقطه و شماره صفحه در داخل پرانتز ذکر می شود. مانند: (اسماعیلی ۱۳۹۰، ص ۸۳).

- لیکن در مورد منابعی که از اینترنت بازیابی می شوند نیازی به ذکر شماره صفحه نیست. ذکر نام پدیدآورنده و تاریخ انتشار اثر کفایت می کند. مانند: وزارت علوم تحقیقات و فناوری، (۱۳۹۹)
- در صورتی که تاریخ انتشار اثر در اینترنت وجود نداشت از کلمه بی تا استفاده می شود. مانند: (وزارت علوم تحقیقات و فناوری، بی تا)
- اگر تعداد مؤلفان بیش از سه نفر باشند، تنها نام خانوادگی نویسنده اول ذکر شده و از عبارت «و دیگران» استفاده می شود. مانند: (مرادی و دیگران، ۱۳۸۹، ص ۳۵)
- اگر به بیش از یک منبع در متن ارجاع داده شود اسامی و سال انتشار با نقطه ویرگول از هم جدا می شوند. مانند: (مرادی، ۱۳۹۸، ص ۸۱؛ عابدی و دیگران، ۹۸۳۷، ص ۱۱)
- اگر به چند اثر یک نویسنده ارجاع داده می شود، بعد از ذکر نویسنده و سال انتشار، دیگر سال ها با نقطه ویرگول از هم متمایز می شوند، مانند: (باکلند، ۲۰۱۲؛ ۲۰۱۶؛ ۲۰۲۰)
- برای کتاب هایی که به فارسی ترجمه شده اند، نام مترجم به عنوان استناد درون متنی ذکر نمی شود و فقط نام خانوادگی نویسنده اصلی همراه با تاریخ انتشار اثر در داخل کشور خواهد آمد. مانند: (احمدی، ۱۳۸۹، ص ۸۱)
- اگر به یک منبع چند بار استناد داده می شود، الزم است هر بار نام نویسنده و سال انتشار ذکر گردد و از عبارت «همان» استفاده نشود. الزم به ذکر است که حتماً مشخصات کامل هر منبعی که در داخل متن بدان ارجاع داده شد، باید در فهرست منابع، آورده شود.

۲. استناد به کتاب

برای استناد دهی به کتاب، در بخش فهرست منابع به صورت زیر عمل شود:
کتاب انگلیسی (یک نویسنده)

Gorman, J. M. (1996). The new psychiatry: The essential guide to state-of-the-art therapy, medication and emotional health. New York: St. Martin's Press.

کتاب فارسی (یک نویسنده)

اسماعیلی، محمدرضا (۱۳۹۸) مبانی مدیریت ورزشی، تهران، انتشارات مؤلف.
کتاب انگلیسی (بیش از دو نویسنده):

Murphy, M. A., Lai, D., & Sookraj, D. (1998). Evaluation of the neighborhood (congregate) meal program: Final report. Kelowna, BC: Kelowna Home Support Society

کتاب فارسی (بیش از دو نویسنده)
کوکبی، احمد، رضایی، سعید و محمدی،
مهدی (۱۳۹۷) درآمدی بر مفاهیم
اساسی مطالعه. تهران: چاپار.

کتاب ویرایش شده:

اگر کتابی نسخه اصلاح شده با ویراست
دوم و بعدی داشته باشد به شکل زیر
نوشته میشود:

مرادی، نورالله (۱۳۸۳) مرجع شناسی
عمومی. ویراست دوم. تهران: سمت.
کتاب مجموعه مقالات:

مثال انگلیسی:

Lindgren, H. C. (2001). Stereotyping.
In The Corsini encyclopedia of psy-
chology andbehavioral science (Vol.4
, pp.1617 -1618). New York, NY: Wi-
ley

مثال فارسی:

نوروزی چاکلی، عبدالرضا (۱۳۹۷) جامعه
اطلاعاتی و جهانی شدن. در محسن
حاجی زین العابدینی (ویراستار)، مجموعه
مقالات همایشهای انجمن کتابداری و
اطلاع‌رسانی ایران (ص ص ۹۲۹-۹۷۸
) تهران: کتابخانه ملی جمهوری اسلامی
ایران

کتاب بدون نویسنده:

Merriam-Webster's collegiate dictionary (1993). Springfield, MA: Merriam-Webster.

مقاله با یک نویسنده:

مثال انگلیسی:

Rutherford, B. J. (2006). Reading disability and hemispheric interaction on a lexical decision task. *Brain and Cognition*, 60, 56-63

۳. استناد به پایان نامه و طرح پژوهشی

به منظور استناد دهی در بخش فهرست منابع به پایان نامه‌ها و طرح‌های تحقیقاتی به صورت زیر عمل می‌شود:

مثال فارسی:

ریزوندی، آیه. تجاری، فرشاد. اسماعیلی، محمدرضا. (۱۳۹۶). آزمون مدل ساختاری عملکرد مدیران باشگاه‌های ورزشی بر مبنای بازاریابی کارآفرینانه، پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی، تهران، دوره ششم، ۳ (۲۳)، ۶۳-۷۴

پایان نامه:

ریزوندی، آیه (۱۳۹۵). آزمون مدل مفهومی بازاریابی کارآفرینانه. پایان نامه دکتری. گروه مدیریت ورزشی. دانشکده تربیت بدنی. دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکز.

مقاله با دو نویسنده:

حری، عباس، و شاه‌داغی، اعظم (۱۳۸۳). استناد در آثار علمی: چاله‌ها و چالش‌ها. مجله روان‌شناسی و علوم تربیتی، ۳۴ (۲)، ۶۵-۹۶.
مقاله بیش از دو نویسنده:

Rush, K. L., Waldrop, S., Mitchell, C., & Dyches, C. (2005). The RN-BSN distance education experience: From educational limbo to more than an elusive degree. *Journal of Professional Nursing*, 21, 283-292

مقاله بیش از سه نویسنده:

Esmaili MR, Tojari F, Zarei A. MAGNTR Research Report, (2015). Relationship between job satisfaction, organizational commitment and organizational justice with organizational citizenship behavior in physical educators. MAGNTR Research Report. 3;2:199-210.

۵. استناد به منابع اینترنتی

گزارش‌های آنلاین:

Shields, M., & Wilkins, K. (2006). Findings from the National Survey of the Work and Health of Nurses (Report No. 83-003-XPE). Retrieved from Canadian Institute for Health Information website: http://secure.cihi.ca/cihiweb/products/NHSRep_ENG.pdf

طرح پژوهشی:

عموزاده، محمد (۱۳۹۰). مبانی نظری میان رشته‌ای‌ها در حوزه علوم انسانی و موقعیت کنونی آن‌ها در بعضی از دانشگاه‌های معتبر جهان. طرح پژوهشی درون دانشگاهی. دانشکده ادبیات و علوم انسانی. دانشگاه اصفهان.

۴. استناد به مقالات مجلات

فهرست مقالات

مقایسه نگرش اساتید و مدیران دانشگاه آزاد تربیت بدنی نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی برای دانشجویان تربیت بدنی

رابطه بین هوش سازمانی و بهره وری سازمانی ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی

بررسی جایگاه الگوی سایبرنتیک و ارتباط آن با خلاقیت سازمانی در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان

پیش بینی مشارکت در ورزش و توالی آن با استفاده از متغیرهای جمعیت شناختی و رفتاری بزرگسالان

شناسایی عوامل موثر بر رشد صنعت گردشگری ورزشی از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی استان مازنداران

مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

نشریه علمی تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی

سال نخست، دوره اول، شماره چهارم، بهار ۱۴۰۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۳/۱۸

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۹/۱۵

مقایسه نگرش اساتید و مدیران دانشگاه آزاد تربیت بدنی نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی برای دانشجویان تربیت بدنی

زهرا بزرگ زاده، کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز
فریده اشرف گنجویی، دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز
محمد رضا اسماعیلی، دانشیار مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز

چکیده

باتوجه به اهمیت آمادگی جسمانی برای اقشار مختلف جامعه به خصوص دانشجویان جامعه و فواید بالقوه فرهنگی و اجتماعی آن و اثرات مفید آمادگی جسمانی در بهبود رکورد ورزشکاران و سلامت جسمانی، روانی آنان، این تحقیق با هدف بررسی نگرش اساتید و مدیران دانشگاه آزاد تربیت بدنی نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی برای دانشجویان تربیت بدنی انجام گرفت. روش پژوهش، توصیفی از نوع علی مقایسه ای بود که بصورت میدانی انجام شد. جامعه آماری تحقیق را کلیه اساتید و مدیران دانشگاه آزاد تربیت بدنی استان تهران شامل بود که برای تحقیق ۱۵۰ آزمودنی. به منظور دستیابی به اهداف تحقیق از پرسشنامه محقق ساخته (لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی) استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل آماری یافته های پژوهش در بخش آماراستنباطی از آزمون تی با دو نمونه مستقل و تی تک نمونه استفاده شده است. بر اساس نتایج آزمون تی بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه کیفیت زندگی کاری ($t=4,724$ و $sig=0,000$) و خشنودی شغلی ($t=4,724$ و $sig=0,000$) تفاوت معناداری وجود دارد اما بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها

نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه افزایش دانش ($t=1,315$ و $\text{sig}=0,190$)، در مولفه خودکارآمدی ($t=643$ و $\text{sig}=0,021$)، مولفه ابتکار ($t=666$ و $\text{sig}=0,006$)، مولفه فرهنگ کار ($t=666$ و $\text{sig}=0,006$)، کار تیمی ($t=0,19$ و $\text{sig}=0,985$)، مولفه خسارات و آسیب ($t=232$ و $\text{sig}=0,817$) تفاوت معناداری وجود ندارد.

واژه های کلیدی: آمادگی جسمانی، نگرش مربیان، نگرش مسئولین آموزش فدراسیون ها

مقدمه

امروزه تربیت بدنی و علوم ورزشی به مانند سایر علوم، مرزهای غیرقابل تصور پیشرفت و تکنولوژی را در نور دیده است و در این راه کلیه زیرساخت های بنیادین ورزش از جمله تجارت، اقتصاد، سیاست و... را تحت تاثیر قرار داده است، بطوریکه در سطح بین المللی، ورزش یازدهمین رتبه را در بین صنایع عمده مختلف داراست (جورجیا، ۲۰۱۱). تغییر و تحولات جهانی مقوله های زندگی معاصر، تربیت بدنی و ورزش را از ضروریاتی ساخته که دوری از آن اجتناب ناپذیر به نظر می رسد. تربیت بدنی بعنوان فرآیندی آموزشی-تربیتی شامل کسب و پردازش مهارتهای حرکتی توسعه و نگهداری آمادگی جسمانی برای تندرستی و سلامت، کسب دانش علمی درباره فعالیتهای جسمانی و تمرین و توسعه تصور و ذهنیت مثبت از فعالیتهای جسمانی به عنوان وسیله ای برای بهبود اجرا و عملکرد انسان است که نقش مؤثر در رشد و تعالی افراد دارد. (کردگار، ۱۳۹۰). تحقیقات متعددی روشن ساخته اند که پرداختن به تفریحات سالم، به ویژه فعالیتهای ورزشی، آثار مثبت فراوانی در سلامتی جسمی و روحی انسان دارد. شرکت افراد به سمت ورزش منجر به بهبود وضعیت جسمانی، سلامت روحی و سرگرمی بهینه افراد می شود (سان، ۲۰۱۳). ورزش به عنوان پدیده ای مهیج، برانگیزاننده، موجد اتحاد ملی، عامل توسعه و ارتقای سلامت در جامعه، جایگاه مهمی در اجتماع بر عهده دارد (مکچنسی، ۲۰۱۳).

در این راستا آمادگی جسمانی یکی از مباحث مهم در ورزش است که در سال های اخیر مبنای کار بسیاری از پژوهشگران و عنوان بسیاری از کتب علمی ورزش شده است. سازمان بهداشت جهانی دیلیوچ اوو، آمادگی جسمانی را توانایی انجام کار عضلانی به گونه ای رضایت بخش تعریف کرده است (شفارد، ۱۳۷۷). زندگی در دنیای ماشینی حرکت انسان ها را محدود و به تدریج افراد را از فرصت های لازم برای فعالیت های بدنی محروم کرده است. سلامت هر فردی تحت تاثیر عوامل گوناگونی چون ژنتیک، محیط زیست، خدمات پزشکی، سبک زندگی و... است و در این میان فعالیت های بدنی و تفریحات ورزشی و آمادگی جسمانی جایگاه مهمی را دارند تا جایی که کاهش فعالیت بدنی می تواند سلامت فرد را تحت تاثیر قرار دهد. ورزش و فعالیت جسمانی نه تنها در ایجاد و حفظ تناسب اندام، اثرات سودمندی دارد، بلکه در پیشگیری از بیماری ها به خصوص بیماری های قلبی عروقی فشار خون، دیابت و چاقی هم نقش مهمی را ایفا می کند (علم و همکاران، ۱۳۹۰). آمادگی جسمانی، توانایی بدن برای فعالیت موثر و کارآمد است. آمادگی جسمانی با توانایی فرد در کارکردن موثر، لذت بردن از اوقات فراغت، سالم بودن و قدرت مواجهه با وضعیت های فوق العاده در طول زندگی ارتباط دارد (اردستانی، ۱۳۹۱). حال با توجه به موارد فوق، ضروری است که تعریف مشخصی از آمادگی جسمانی ارائه گردد تا به تبع آن بتوان عوامل تشکیل دهنده آن را نیز به تفکیک شناسایی و تعریف نمود، البته شایان ذکر است که علی رغم وجود تعاریف متنوع از آمادگی جسمانی، می توان با توجه به نکات مشترک مندرج در اکثر تعاریف ارائه شده از سوی متخصصین امر، اصطلاح آمادگی جسمانی را به صورت زیر تعریف نمود: آمادگی جسمانی به مفهوم توانایی بدن در اجرای کارها و فعالیت های روزمره بدون احساس خستگی و داشتن انرژی ذخیره کافی جهت پرداختن به فعالیت های تفریحی در طی اوقات فراغت و رویارویی با وقایع غیر منتظره به طور عام و اجرای

مهارت ورزشی به صورت موثر و موفق به معنی خاص می باشد (محررم زاده و محمدزاده، ۱۳۷۹). طی سال های اخیر سطح آمادگی جسمانی در نوجوانان کاهش یافته و پایین بودن سطح آمادگی جسمانی در دوره ی نوجوانی ممکن است پیامدهای نامطلوبی در دوره ی بزرگسالی نیز همراه داشته باشد. شواهد حاکی از آن است که نوجوانان دارای اضافه وزن و چاق در مقایسه با هم سن و سالان با وزن طبیعی، از استقامت عضلانی و آمادگی قلبی- عروقی کمتری برخوردار هستند (مقدسی و همکاران، ۱۳۸۹). بووت و همکاران (۲۰۰۷)، عنوان کرده اند که ارتباط معکوس و بسیار قوی بین سطح آمادگی جسمانی و اضافه وزن وجود دارد (بووت و همکاران، ۲۰۰۷). امروزه تاکید بر آن است که ورزشکاران علاوه بر تمرینات منظم و جدی در مهارت های ورزشی خاص خود از نظر آمادگی جسمانی در وضعیت مطلوبی قرار داشته باشند، تا بتوانند به موفقیت بیشتر دست یابند. شاید بتوان گفت که در همه رشته های ورزشی، ارزش مساله آمادگی جسمانی از انجام صحیح مهارت کمتر نیست. بنابراین رسیدن به درجه مطلوبی از ورزش نیازمند این است که مربیان رشته های ورزشی از اصول و برنامه های آمادگی جسمانی اطلاعات بیشتری داشته باشند (جانسون، ۱۹۹۷). رایلی (۲۰۰۵) در بررسی جدیدی اظهار داشت به نظر می رسد بازی های جدید در سطح حرفه ای پرفشارتر از آن چیزی باشند که در متون علمی موجود گزارش شده است. در نتیجه، نیاز به رویکرد علمی تر به تمرین وجود دارد.

ازینرو از اوایل قرن نوزدهم تاکنون، مربیان در کمک به توسعه و موفقیت ورزشکاران، در جهان ورزش نقش مهمی را ایفا نموده اند. مربیان محور اصلی و رکن مهم تیم های ورزشی هستند. در بین سه عامل ورزشکار، مربی و تماشاگر، مربی در هر تیم بعنوان یک سازمان دهنده قوی و زیر بنای هر پیشرفت مطرح است (مضانی نژاد و همکاران، ۱۳۸۹). بطوریکه مربیان از منابع مهم و ضروری هر باشگاه یا تیم ورزشی به خصوص در سطح حرفه ای محسوب میشوند. در واقع مربیگری شکلی از رهبری است و رهبری بعنوان بخش مهمی از ورزش شناخته شده است، به گونه ای که موفقیت تیم ورزشی و عملکرد ورزشکار را به آن نسبت میدهند (باقری و همکاران، ۱۳۸۴). لذا شناخت ویژگی های جسمانی و حرکتی کودکان و نوجوانان جهت تدوین اهداف و برنامه ریزی ورزشی، برای مربیان آمادگی جسمانی نقش بسیار مهمی دارد (ابراهیم و همکاران، ۱۳۷۹).

از سوی دیگر آموزش فرایندی ارتباطی است که به فرد کمک می کند معلومات جدیدی به دست آورد و مهارت جدیدی را کسب کند. برنامه آموزشی که جامع و خوب طراحی شده باشد می تواند فرد را به سلامت مطلوب برساند، فرآیند آموزش کامل نخواهد شد مگر این که نتایج آن ارزشیابی شوند (انجین و کام، ۲۰۰۹) اگر آموزش یک رشته ورزشی در سال های گذشته به تمرین و وقت بیشتری نیازمند بود، امروزه به کمک روش های نوین تدریس با وضعیت و شرایط بهتر استفاده از فناوری آموزش و امکانات، آموزش بسیار سریع تر و در زمان کمتری انجام می گیرد. بررسی استاندارد های قابلیت جسمانی دختران و پسران ایرانی در گذشته و حال و مقایسه آن با نورم های ایفرد گویای آن است که بشر در زمینه های جسمانی و حرکتی پیشرفت داشته است، این پیشرفت ها به دلیل کاربرد صحیح علوم در زمینه های متفاوت مانند، تغذیه، بهداشت و روش های تمرینی و آموزش صحیحی است که اجازه می دهند نسل های امروزی از آن بهره مند شوند (فیا و ماتئوس، ۱۹۸۶). در نتیجه پیشرفت در اجرای مهارت های ورزشی متکی به برنامه های تمرینی و آموزش صحیح و سایر زمینه های محیطی می باشد و نیز می تواند در کندی و یا سرعت پیشرفت ناشی از تمرین موثر باشد. به همین دلیل عوامل محیطی و جسمانی برای بروز پتانسیل ها و اجراهای ورزشی موفق، ضروری است. مربیان نیز با عملکرد مطلوب و مناسب خود می توانند سبب تلاش بسیار برای دستیابی به اهداف گروه شوند. با توجه به اهمیت آمادگی جسمانی در تعیین وضعیت سلامت جسمانی ورزشکاران رشته های مختلف و اثرات مفید آن بر روی مهارت های ورزشی در انواع رشته ها و نقش مربیان در بهبود کارایی ورزشکاران می توان استنباط نمود که از نظرات کارشناسان و مسئولین امر در خصوص حضور مربیان در دوره های آموزش آمادگی

جسمانی برای بالا بردن سطح علمی و تخصصی آنها آگاه شده و در انتها نتیجه را به مراتب بالاتر ارجاع داده تا شاید روی این موضوع تفکر، بحث و برنامه ریزی شود و برای بالا بردن سطح مربیگری در بین مربیان قدمی برداشته شود.

همچنین نگرش درست کارشناسان و مدیران در این زمینه می تواند گامی هر چند کوتاه در راستای تحقق اهداف ورزش و ورزشکاران برداشته شود. براساس بیشتر تعریف های موجود، نگرش عبارت از نوعی حالت آمادگی، تمایل به کنش یا واکنشی خاص در مقابل محرکی خاص است. در نتیجه نگرش های فرد غالباً حاضر، اما راکد است و تنها در صورت برخورد با موضوع، نگرش، در بیان و رفتار تجلی می کند (ویسبرگن، ۱۹۶۴). نگرش ها ویژگی های ذهنی افراد است که مشخصات دنیای اجتماعی یا فیزیکی را در خود دارد و از راه تجربه کسب می شود. نگرش ها برای صاحب خود کنش های مهمی دارد؛ مثلاً در پردازش اطلاعات اجتماعی به او کمک کرده، به فرد امکان ابراز ارزش های اساسی خود را می دهد. نگرش ها را می توان به طور غیر مستقیم از اشخاص دیگر یا از طریق یادگیری اجتماعی فرا گرفت. بنابراین نگرش ها نتیجه آموزش و یادگیری است و در فرایند اجتماعی شدن یا در روابط میان افراد شکل می گیرد (محسنی، ۱۳۸۹).

در راستای تحقیقات انجام شده تحقیق که به طور خاص در این راستا انجام شده باشد یافت نشد اما در زمینه آمادگی جسمانی می توان به تحقیقات هانسیکر (۱۹۸۵)، بیسکوف جی (۱۹۸۳)، لی سونگ (۱۹۹۵)، در خارج از کشور و تحقیقات کاشف (۱۳۶۷)، مجتهدی (۱۳۶۸)، پویان فر (۱۳۷۲)، سالاری وفا (۱۳۷۳)، فرهنگ ملی (۱۳۷۴) و تحقیقات دیگر اشاره کرد که اکثر این تحقیقات به وجود رابطه مستقیم بین اجرای فعالیت های بدنی و داشتن آمادگی جسمانی و سلامتی و تندرستی افراد تاکید دارند. نتایج تحقیقات فری (۱۹۹۸) در خصوص بهره وری و عملکرد از طریق برنامه های ورزشی (آمادگی جسمانی) نشان داد بین آمادگی جسمانی با کاهش بازده عملکرد افراد ارتباط معنی داری وجود ندارد (به نقل از عطارزاده و همکاران، ...). نچتل (۲۰۰۴) بیان کرد که تمرینات هوازی موجب بهبود خلق و خوی و رفتار می شود و اختلالات خلقی پس از فعالیت جسمانی را کاهش می دهد و موجب بهبود خلق و خوی و رفتار می شود و بیان نمود که پدید آمدن خلق بهتر پس از فعالیت جسمانی در نتیجه تولید مواد نشاط آوری است که بدن در اثر ورزش تولید می کند (نچتل، ۲۰۰۴). یافته های انجمن ملی ورزش و تربیت بدنی (۲۰۱۳) بیانگر این است که مهم ترین دلیل نگرش منفی دانش آموزان به معلمان تربیت بدنی در مدارس عدم تسلط معلمان تربیت بدنی به تعداد زیادی از رشته های ورزشی، وضعیت آمادگی جسمانی نامناسب، عدم توجه کافی به وضعیت جسمانی دانش آموزان هنگام برگزاری کلاس تربیت بدنی، عدم رعایت استانداردهای آموزشی در تدریس درس تربیت بدنی و عدم توجه به دستورالعمل های موجود در درس تربیت بدنی می باشد. فکوربان و همکاران (۱۳۹۱) در تحقیق خود مبنی بر تاثیر یک دوره تمرین منتخب نظامی بر آمادگی جسمانی، شاخص توده بدنی، سلامت روانی و خلق و خوی دانشجویان افسری نشان دادند که یک دوره تمرین منتخب نظامی بر عملکرد هوازی، عملکرد چابکی و عملکرد استقامت عضلانی تاثیر معنی داری بر گروه تجربی داشت. فاستینگ (۱۹۸۲) در تحقیق خود نشان داد که آمادگی جسمانی بالا باعث کاهش اضطراب، ناامیدی و عصبانیت می شود و افرادی که از نظر آمادگی جسمانی در وضعیت بهتری هستند، سلامت روانی بالاتری دارند. و یایافته های سنجرى و همکاران (۱۳۸۳) نشان داد نگرش دبیران سایر دروس به نظارت و ارزشیابی درس تربیت بدنی نامطلوب است.

بنابراین با توجه به مباحث فوق و تحقیقات انجام شده، بدون تردید مربیگری رشته ای متفاوت از سایر حوزه هاست و در آن طیف وسیعی از مهارت ها مورد نیاز است. مربیگری حرفه ای است برای کمک به ورزشکاران تا ابعاد جسمی و روحی و روانی و توانایی های فردی و اجتماعی شان را در حد بالای استعدادهای خود توسعه دهند. یک مربی کارا باید مهارت و دانش فوق العاده ای داشته باشد تا بتواند ورزشکاران ماهری پرورش دهد. عدم توجه مربیان به نحوه صحیح انجام فعالیت های آمادگی جسمانی و عدم توجه به اهمیت

دوره های آموزشی، می تواند منجر به مشکلات برای ادامه کار و عدم کسب نتایج مورد انتظار و کارایی فردی و تیمی شود. این موضوع که تأثیر برنامه ها و دوره های آموزشی فعلی مربیان آمادگی جسمانی به چه میزان در افزایش فعالیت جسمانی افراد و ورزشکاران و یا آمادگی جسمانی آنان تأثیر دارد، موضوعی است که در مطالعات مختلف مورد بررسی قرار گرفته ولی برای برنامه ریزی مناسب نیاز به بررسی منظم و متعدد دارد. بنابراین سوالی که ذهن محقق را درگیر کرده این است که با توجه به اهمیت آمادگی جسمانی و تحقیقاتی زیادی که در مورد اثرات برنامه های تمرینی آمادگی جسمانی روی رکورد های ورزشی و پیشرفت در مهارت ورزشی در رشته های مختلف شده است آیا مربیان آمادگی جسمانی و مسئولین آموزش فدراسیون ها لازم می دانند که مربیان رشته های دیگر در کلاس های آموزش آمادگی جسمانی شرکت کنند؟ شاید به وسیله این پژوهش اهمیت آمادگی جسمانی و تاثیراتی که بر مهارت های ورزشی و یا رکورد های بازیکنان می گذارد روشن شود و در آینده کلاس های دوره ای آمادگی جسمانی یا به الزام در آوردن حضور مربیان در کلاس های آموزش آمادگی جسمانی سازماندهی شود. تا مربیان بتوانند به ورزشکاران خود کمک کنند که بوسیله استفاده از دانش آمادگی جسمانی در مهارت های ورزشی خود تبحر بیشتری پیدا کنند، مسائلی از قبیل اینکه ناهماهنگی در بین کلیه مربیان رفع می شود و باعث یکسان سازیشان می شود.

روش تحقیق

روش پژوهش، توصیفی از نوع علی مقایسه ای بود که بصورت میدانی انجام شد. جامعه آماری تحقیق را کلیه مربیان آمادگی جسمانی با مدرک مربیگری درجه یک و دو و مسئولین آموزش فدراسیون های کشور سال ۱۳۹۲ به تعداد ۳۰۵ نفر تشکیل دادند که از این تعداد ۵۲ نفر مسئول فدراسیون و ۲۵۳ نفر مربیان آمادگی جسمانی بودند. برای نمونه تحقیق بر اساس جدول مورگان تعداد ۴۶ مسئول فدراسیون و ۱۴۶ مربی آمادگی جسمانی انتخاب شدند. به منظور دستیابی به اهداف تحقیق از پرسشنامه محقق ساخته (لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی) استفاده شد که با استفاده از تحلیل عاملی اکتشافی هشت بعد کیفیت زندگی، افزایش دانش، خشنودی شغلی، خودکارآمدی، ابتکار، فرهنگ کار، کار تیمی، کاهش آسیب و خسارات استخراج شد که شامل ۳۱ سوال می باشد. اندازه کفایت نمونه (kmo) و آزمون معناداری کرویت نمونه بارتلت (Bartlett)) نیز در در تحلیل عاملی اکتشافی به ترتیب برابر (۰/۸۱۲) و (۶۱۹۴,۹۲۸) است. لذا می توان نتیجه گرفت که داده ها برای تحلیل عاملی مناسب است. در این ابزار جهت پاسخگویی از طیف ۵ ارزشی لیکرت استفاده شده است که کمترین میزان (۱) را خیلی کم و بیشترین میزان (۵) را خیلی زیاد به خود اختصاص داد. جهت تعیین روایی صوری و محتوایی پرسشنامه پژوهش از برخی اساتید صاحب نظر نظرخواهی به عمل آمد که پس از اعمال نظرات آنها، پرسشنامه مورد تایید قرار گرفت. به منظور اندازه گیری قابلیت پایایی، از روش آلفای کرونباخ استفاده گردید. همسانی درونی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ در پژوهش حاضر با اجرای پرسش نامه بر روی ۲۴۵ نفر از دانشجویان تربیت بدنی $\alpha = 0/75$ به دست آمد که نشان می دهد پرسشنامه مورد استفاده از قابلیت پایایی لازم برخوردارند. برای تجزیه و تحلیل آماری یافته های پژوهش در بخش آمار استنباطی از آزمون تی با دو نمونه مستقل و تی تک نمونه استفاده شده است.

یافته های پژوهش

بر اساس نتایج جدول ۱ و ۲ و با توجه به سطح معناداری ۰/۰۰۱ که کمتر از ۰/۰۵ است بین میانگین سطح نگرش مسئولان فدراسیون

نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی برای مربیان رشته های ورزشی در شاخص های افزایش دانش، خودکارآمدی، ابتکار، فرهنگ کار، کاهش خسارت و مقدار آزمون از نظر آماری تفاوت معناداری وجود دارد. لذا با اطمینان ۰/۹۵ می توان نتیجه گرفت که نگرش مسئولان فدراسیون در مولفه های افزایش دانش، خشنودی شغلی، ابتکار، کاهش خسارت میانگین گروه نمونه بیشتر از گروه پیش فرض بود و در سطح مطلوبی قرار دارد و نیز در مولفه ی فرهنگ کار میانگین گروه نمونه کمتر از گروه پیشفرض جامعه بود و در سطح نامطلوبی است. همچنین نگرش کلی پاسخگویان در مولفه های کیفیت زندگی کاری، خشنودی شغلی و کار تیمی تفاوت معناداری با میانگین پیشفرض جامعه نداشت.

جدول ۱. شاخص های مرکزی و پراکندگی نگرش مسئولان فدراسیون نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی

خطای انحراف از میانگین	انحراف استاندارد	میلگین	N	
۱۵۹۸۵.	۱,۰۸۴۱۸	۳,۲۴۷۸	۴۶	کیفیت زندگی کاری
۱۱۱۸۷.	۷۵۸۷۴.	۴,۱۹۵۷	۴۶	افزایش دانش
۱۵۱۳۲.	۱,۰۲۶۳۳	۲,۹۴۲۰	۴۶	خشنودی شغلی
۱۲۴۱۹.	۸۴۲۲۹.	۴,۰۹۴۲	۴۶	خودکارآمدی
۰۸۷۶۸.	۵۹۴۷۱.	۴,۲۶۸۱	۴۶	ابتکار
۱۰۹۳۲.	۷۴۱۴۳.	۱,۸۶۹۶	۴۶	فرهنگ کار
۰۸۷۴۰.	۵۹۲۷۷.	۳,۰۸۷۰	۴۶	کارتیمی
۱۳۱۵۶.	۸۹۲۲۸.	۴,۰۴۸۹	۴۶	کاهش خسارت و آسیب

جدول ۲. نتایج آزمون تی تک گروهی در خصوص نگرش مسئولان فدراسیون نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی

Test Value = ۳						
سطح اطمینان ۵۹ درصد						
حد بالا	حد پایین	تفاوت میانگین	S i g (tailed-۲)	df	t	
۵۶۹۸.	۰۷۴۱-	۲۴۷۸۳.	۱۲۸.	۴۵	۱,۵۵۰	کیفیت زندگی کاری
۱,۴۲۱۰	۹۷۰۳.	۱,۱۹۵۶۵	۰۰۰.	۴۵	۱۰,۶۸۸	افزایش دانش
۲۴۶۸.	۳۶۲۸-	۰۵۷۹۷-	۷۰۳.	۴۵	۳۸۳-	خشنودی شغلی
۱,۳۴۴۳	۸۴۴۱.	۱,۰۹۴۲۰	۰۰۰.	۴۵	۸,۸۱۱	خودکارآمدی
۱,۴۴۴۷	۱,۰۹۱۵	۱,۲۶۸۱۲	۰۰۰.	۴۵	۱۴,۴۶۲	ابتکار
۹۱۰۳-	۱,۳۵۰۶-	۱,۱۳۰۴۳-	۰۰۰.	۴۵	۱۰,۳۴۱-	فرهنگ کار
۲۶۳۰.	۰۸۹۱-	۰۸۶۹۶.	۳۲۵.	۴۵	۹۹۵.	کارتیمی
۱,۳۱۳۹	۷۸۳۹.	۱,۰۴۸۹۱	۰۰۰.	۴۵	۷,۹۷۳	کاهش خسارت و آسیب

همچنین نتایج جدول ۳ و ۴ نشان می دهد با توجه به سطح معناداری ۰/۰۰۱ که کمتر از ۰/۰۵ است بین میانگین سطح نگرش مربیان آمادگی جسمانی نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی برای مربیان رشته های ورزشی در شاخص های کیفیت زندگی کاری افزایش دانش، خشنودی شغلی، خودکارآمدی، ابتکار، فرهنگ کار، کاهش خسارت و مقدار آزمون از نظر آماری تفاوت معناداری وجود دارد. لذا با اطمینان ۰/۹۵ می توان نتیجه گرفت که نگرش مربیان آمادگی جسمانی در مولفه های کیفیت زندگی کاری افزایش دانش، خشنودی شغلی، ابتکار، کاهش خسارت میانگین گروه نمونه بیشتر از گروه پیش فرض بود و در سطح مطلوبی قرار دارد. در مولفه ی فرهنگ کار میانگین گروه نمونه کمتر از گروه پیشفرض جامعه بود و در حد نامطلوب است. همچنین در مولفه کار تیمی تفاوت معناداری با میانگین پیشفرض جامعه نداشت.

جدول ۳. شاخص های مرکزی و پراکندگی نگرش مسئولان فدراسیون نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی

خطای انحراف از میانگین	انحراف استاندارد	میلگین	N	
۰۵۸۷۸.	۶۵۹۷۸.	۴,۰۵۲۴	۱۲۶	کیفیت زندگی کاری
۰۵۹۰۷.	۶۶۳۰۶.	۴,۳۵۱۹	۱۲۶	افزایش دانش
۰۵۸۳۹.	۶۵۵۴۴.	۴,۱۷۹۹	۱۲۶	خشنودی شغلی
۰۶۶۵۲.	۷۴۶۷۳.	۴,۱۷۹۹	۱۲۶	خودکارآمدی
۰۶۶۲۳.	۷۴۳۳۹.	۴,۳۴۹۲	۱۲۶	ابتکار
۰۶۴۱۰.	۷۱۹۵۶.	۱,۸۳۹۷	۱۲۶	فرهنگ کار
۱۱۸۵۲.	۱,۳۳۰۳۵	۳,۰۸۴۱	۱۲۶	کار تیمی
۰۵۴۱۷.	۶۰۸۰۷.	۴,۰۱۵۹	۱۲۶	کاهش خسارت و آسیب

جدول ۴. نتایج آزمون تی تک گروهی در خصوص نگرش مسئولان فدراسیون نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی

۳ = Test Value						
سطح اطمینان ۵۹ درصد						
حد بالا	حد پایین	تفاوت میانگین	S i g (tailed-۲)	df	t	
۱,۱۶۸۷	۹۳۶۱.	۱,۰۵۲۳۸	۰۰۰.	۱۲۵	۱۷,۹۰۴	کیفیت زندگی کاری
۱,۴۶۸۸	۱,۲۳۴۹	۱,۳۵۱۸۵	۰۰۰.	۱۲۵	۲۲,۸۸۵	افزایش دانش
۱,۲۹۵۵	۱,۰۶۴۳	۱,۱۷۹۸۹	۰۰۰.	۱۲۵	۲۰,۲۰۷	خشنودی شغلی
۱,۳۱۱۶	۱,۰۴۸۲	۱,۱۷۹۸۹	۰۰۰.	۱۲۵	۱۷,۷۳۶	خودکارآمدی
۱,۴۸۰۳	۱,۲۱۸۱	۱,۳۴۹۲۱	۰۰۰.	۱۲۵	۲۰,۳۷۳	ابتکار
۱,۰۳۳۴-	۱,۲۸۷۲-	۱,۱۶۰۳۲-	۰۰۰.	۱۲۵	۱۸,۱۰۱-	فرهنگ کار
۳۱۸۷.	۱۵۰۴-	۰۸۴۱۳.	۴۷۹.	۱۲۵	۷۱۰.	کار تیمی

کاهش خسارت و آسیب	۱۸,۷۵۳	۱۲۵	۰۰۰.	۱,۰۱۵۸۷	۹۰۸۷.	۱,۱۲۳۱
-------------------	--------	-----	------	---------	-------	--------

همچنین بر اساس نتایج جدول ۵ چون سطح معنی داری آزمون لون کمتر از ۰۰/۰ است، از نتایج ردیف دوم که فرض عدم برابری واریانس دوگروه را می پذیرد استفاده می شود. بر اساس نتایج آزمون تی بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه کیفیت زندگی کاری ($t=4,724$ و $sig.=0.00$) و خشنودی شغلی ($t=4,724$ و $sig.=0.00$) تفاوت معناداری وجود دارد اما بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه افزایش دانش ($t=1,315$ و $sig.=0.19$)، در مولفه خودکارآمدی ($t=643$ و $sig.=0.21$)، مولفه ابتکار ($t=666$ و $sig.=0.06$)، مولفه فرهنگ کار ($t=666$ و $sig.=0.06$)، کار تیمی ($t=0.19$ و $sig.=0.985$)، مولفه خسارات و آسیب ($t=232$ و $sig.=0.817$) تفاوت معناداری وجود ندارد.

جدول ۵. آزمون تی با دو نمونه مستقل جهت مقایسه نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی برای مربیان رشته های ورزشی

		تست لون		آزمون تی برای مقایسه دو گروه						
				سطح اطمینان ۵۹ درصد						
		F	.Sig	t	df	خطا	تفاوت	خطا	حد پایین	حد بالا
				نجر اف میلگین استاندارد						
				سطح معناداری						
خودکارآمدی	برابری واریانس	۹۳۴.	۳۳۰.	۶۴۳.-	۱۷۰	۵۲۱.	۲۵۷.-	۳۹۹.	۱,۰۴۵-	۵۳.
	عدم برابری واریانس			۶۰۸.-	۷۲,۳۸	۵۴۵.	۲۵۷.-	۴۲۲.	۱,۰۹۹-	۵۸.
ابتکار	برابری واریانس	۸۳۰.	۳۶۴.	۶۶۶.-	۱۷۰	۵۰۶.	۲۴۳.-	۳۶۵.	۹۶۴.-	۴۷.
	عدم برابری واریانس			۷۳۸.-	۹۹,۳۴	۴۶۲.	۲۴۳.-	۳۲۹.	۸۹۷.-	۴۱.
فرهنگ کار	برابری واریانس	۲۸۲.	۵۹۶.	۲۳۹.	۱۷۰	۸۱۱.	۱۴۹.	۶۲۴.	۱,۰۸۴-	۱,۳۸
	عدم برابری واریانس			۲۳۶.	۷۷,۹۵	۸۱۴.	۱۴۹.	۶۳۳.	۱,۱۱۲-	۱,۴۱
کار تیمی	برابری واریانس	۶۴,۸۸	۰۰۰.	۰۱۴.	۱۷۰	۹۸۹.	۰۱۴۱.	۱,۰۱۷	۱,۹۹۳-	۲,۰۲
	عدم برابری واریانس			۰۱۹.	۱۶۳,۵۵	۹۸۵.	۰۱۴۱.	۷۳۶.	۱,۴۳-	۱,۴۶
کاهش آسیب و خسارت	برابری واریانس	۱۲,۲۵	۰۰۱.	۲۷۶.	۱۷۰	۷۸۳.	۱۳۲.	۴۷۸.	۸۱.-	۱,۰۷
	عدم برابری واریانس			۲۳۲.	۶۰,۹۲	۸۱۷.	۱۳۲.	۵۶۹.	۱,۰۰۵-	۱,۲۷
خشنودی شغلی	برابری واریانس	۱۶,۷۸	۰۰۰.	۹,۳۱۸-	۱۷۰	۰۰۰.	۳,۷۱۳-	۳۹۸.	۴,۵۰۰-	۲,۹۲-
	عدم برابری واریانس			۷,۶۳۲-	۵۸,۹۲	۰۰۰.	۳,۷۱۳-	۴۸۶.	۴,۶۸-	۲,۷۳-
افزایش دانش	برابری واریانس	۱,۰۷۲	۳۰۲.	۱,۳۱۵-	۱۷۰	۱۹۰.	۴۶۸.-	۳۵۶.	۱,۱۷-	۲۳.
	عدم برابری واریانس			۱,۲۳۵-	۷۱,۵۸	۲۲۱.	۴۶۸.-	۳۷۹.	۱,۲۲-	۲۸.
کیفیت زندگی	برابری واریانس	۱۵,۶۵	۰۰۰.	۵,۸۷۸-	۱۷۰	۰۰۰.	۴,۰۲۲-	۶۸۴.	۵,۳۷-	۲,۶۷-
	عدم برابری واریانس			۴,۷۲۴-	۵۷,۶۱	۰۰۰.	۴,۰۲۲-	۸۵۱.	۵,۷۲-	۲,۳۱-

بحث و نتیجه گیری

نتایج پژوهش نشان داد مسئولان فدراسیون و مربیان آمادگی جسمانی نسبت به لزوم گذراندن دوره آمادگی جسمانی در برخی شاخص ها از نظر آماری تفاوت معناداری وجود دارد. بنابراین می توان بیان نمود که عوامل بسیاری بر نگرش افراد مذکور نسبت به گذراندن دوره آمادگی جسمانی تاثیر گذار می باشد. بطور مثال تسلط نداشتن به رشته ورزشی، وضعیت نامناسب آمادگی جسمانی و عدم توجه به آن، ناآگاهی لازم درباره ورزش و آمادگی جسمانی می تواند از جمله عوامل موثر و تاثیر گذار باشد. همچنین در شکل گیری نگرش عوامل متعددی چون میزان تماس اجتماعی، همبستگی فرد با گروه دخالت دارند. لذا از آنجا که مربیان آمادگی جسمانی علاوه بر آموزش اهداف مختلفی چون اهداف اجتماعی و اخلاقی و رفتاری و ارتقای سلامت جسمانی و ورانی ورزشکاران را بر عهده دارند لذا باید توجه کافی به این امر گردد. همچنین با توجه به اینکه عامل های موثر بر آمادگی جسمانی «تمرین» و «تکرار» است و در آمادگی حرکتی آموزش همراه با تمرین و تکرار موثر است می توان دریافت که مجموعه فعالیت های آموزشی یا به طور کلی برنامه های آموزشی مانند اجرای آزمون های سنجش قوای جسمانی، دوره های آموزشی، بعنوان بخشی از برنامه های دوره آموزشی در جهت بهبود سطح آمادگی عمومی و جسمانی بدن افراد گام برداشته شود.

نتایج نشان داد بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه کیفیت زندگی کاری تفاوت معناداری وجود دارد. همانطور که مشاهده شد بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده شد و گروه آمادگی جسمانی نمرات بیشتری را کسب کرده بودند. به طوری که نتایج مربیان آمادگی جسمانی در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه نیز تفاوت معناداری داشت و از آن نیز بیشتر بود ولی نگرش مسئولین در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه تفاوت معناداری نداشت. از جمله دلایلی که می تواند این یافته را تبیین کند می توان به ارتقا و رشد زمینه کاری و کاهش فرسودگی شغلی اشاره کرد. این یافته با تحقیقات سان و همکاران (۲۰۰۲) اثر ۱۲ هفته تمرین و افسردگی و کیفیت زندگی بیماران دیالیزی را مورد بررسی قرار داد همسو است همچنین بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه افزایش دانش تفاوت معناداری وجود دارد. همانطور که مشاهده شد بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشد. به طوری که نتایج میانگین نمرات مربیان آمادگی جسمانی و مسئولین فدراسیون در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه نیز تفاوت معناداری داشت و از آن نیز بیشتر بود. از جمله دلایلی که می تواند این یافته را تبیین کند می توان به دلیل افزایش درک مربیان از ویژگی های ورزشکاران (روانشناختی، فیزیولوژیکی، حرکتی) اشاره کرد. این یافته با تحقیق دالی و پارافیت (۱۹۹۶) در بررسی ارتباط بین شرکت در برنامه آمادگی جسمانی و نگرش نسبت به بدن در ۴۰ مرد و ۳۲ زن بین سن ۵۵-۱۸ ساله عضو کلوپ انگلیسی سلامت عمومی نشان دادند که ارتباط معنی داری بین شرکت در فعالیت بدنی و نگرش مثبت به بدن وجود دارد همچنین در مردان نشان داده شد که ممکن است احساس خود ارزشی به نسبت به وضعیت بدنی عامل موثری برای شرکت بعد آن ها در تمرینات بوده است همسو است.

و یا بر اساس نتایج، بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه خشنودی شغلی تفاوت معناداری وجود دارد. همانطور که مشاهده شد بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده شد و گروه آمادگی جسمانی نمرات بیشتری را کسب کرده بودند. به طوری که نتایج مربیان آمادگی جسمانی در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه نیز تفاوت معناداری داشت و از آن نیز بیشتر بود ولی نگرش مسئولین در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه تفاوت معناداری نداشت. از جمله دلایلی که می تواند این یافته را تبیین کند می توان به اینکه مربی از کارش لذت میبرد و در موردش کنجکاو و مشتاق می شود اشاره کرد. این یافته با تحقیقات آقای حجازی در سال (۱۳۷۰) که در طی تحقیقی به تاثیر یک برنامه قدرتی شش هفته ای بر میزان

رکورد شنای سرعت تاثیر مثبت می گذارد همسو است.

نتایج نشان داد بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه خودکارآمدی تفاوت معناداری وجود دارد. همانطور که مشاهده شد بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشد. به طوری که نتایج میانگین نمرات مربیان آمادگی جسمانی و مسئولین فدراسیون در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه نیز تفاوت معناداری داشت و از آن نیز بیشتر بود. از جمله دلایلی که می تواند این یافته را تبیین کند می توان به بالا رفتن اعتماد به نفس اشاره کرد. این یافته با تحقیقات دیشمن و همکاران (۱۹۹۵) در بررسی تحقیقات انجام شده در مورد فعالیت بدنی و سلامت روانی بیان نمود که تحقیقات انجام شده توانسته اند نشان دهند که با انجام تمرینات بدنی از سطح اضطراب و افسردگی کاسته می شود و دلایل این تغییرات را ناشی از خود ادراکی از کنترل، تسلط بر خود، نگرش مثبت نسبت به خود، خودکارآمدی و تعامل اجتماعی و نیز دلایل بیولوژیکی ذکر کرد همسو است.

یافته های پژوهش نشان داد بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه ابتکار تفاوت معناداری وجود دارد. همانطور که مشاهده شد بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشد. به طوری که نتایج میانگین نمرات مربیان آمادگی جسمانی و مسئولین فدراسیون در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه نیز تفاوت معناداری داشت و از آن نیز بیشتر بود. از جمله دلایلی که می تواند این یافته را تبیین کند می توان به آنکه شرکت در کلاس ها باعث میشود که مربیان نگاهشان متحول شود از تهدیدها فرصت بسازند ضعف را به قوت تبدیل کنند اشاره کرد. این یافته با تحقیقات کاشف و مجتهدی (۱۳۷۲) که قابلیت های جسمانی پسران ایرانی از سال ۶۴ تاکنون روند صعودی داشته است در نتیجه پسران ایران امروز بسیار قوی تر و با آمادگی جسمانی بالاتری نسبت به پسران سال ۶۴ می باشند همسو است.

همچنین بر اساس داده های پژوهش مبنی بر بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه فرهنگ کار تفاوت معناداری وجود دارد. همانطور که مشاهده شد بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشد. به طوری که نتایج میانگین نمرات مربیان آمادگی جسمانی و مسئولین فدراسیون در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه نیز تفاوت معناداری داشت و از آن کمتر بود. از جمله دلایلی که می تواند این یافته را تبیین کند می توان به بالا رفتن حس مشارکت و همکاری در بین مربیان پی برد و اینکه در کارها از اصول ایمنی و بهداشت حرفه ای استفاده می شود اشاره کرد. این یافته با تحقیقات آفرمن (۱۹۹۶) در مطالعه خودنشان داد، افرادی که در تمرینات آمادگی بدنی به طور منظم شرکت می کنند نگرش بهتر و مثبت تری از خود و توانایی هایشان دارند و این احتمالاً به دلیل افزایش سطح آمادگی بدنی می باشد همسو است.

نتایج نشان داد بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه کار تیمی تفاوت معناداری وجود دارد. همانطور که مشاهده شد بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشد. به طوری که نتایج میانگین نمرات مربیان آمادگی جسمانی و مسئولین فدراسیون در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه نیز تفاوت معناداری نداشت. از جمله دلایلی که می تواند این یافته را تبیین کند می توان به تقویت روحیه همکاری و مشارکت بین مربیان شود اشاره کرد. این یافته با تحقیقات انیس کاترین (۱۹۹۹) در تحقیقی به این نتیجه رسید که موانع زیادی برای دانش آموزان کم درآمد سیاه پوست که فقط در مدارس عمومی شرکت می کنند، وجود دارد. بسیاری از مشکلات ناشی از آن است که فعالیت بدنی در بین کودکان و بزرگسالان خیلی کم ترویج شده است با وجود این همواره سه عامل موفقیت، مدرک تحصیلی مربوط اطمینان و علاقمندی بین دانش آموزان و معلمان برای جلب توجه و علاقه جوانان نسبت به شرکت منظم در برنامه های آموزشی تربیت بدنی که در محیط اطراف آنان وجود دارد، ضروری است همسو است.

در آخر نتایج نشان داد که بین نگرش مربیان و مسئولین آموزش فدراسیون ها نسبت به لزوم گذراندن دوره آموزشی در مولفه کاهش خسارات و آسیب تفاوت معناداری وجود دارد. بین دو گروه تفاوت معناداری مشاهده نشد. به طوری که نتایج میانگین نمرات مربیان آمادگی جسمانی و مسئولین فدراسیون در این خرده مقیاس با گروه پیش فرض جامعه نیز تفاوت معناداری داشت و از آن نیز بیشتر بود. از جمله دلایلی که می تواند این یافته را تبیین کند می توان به کاهش آسیب های بدنی ورزشکاران ناشی از عدم آگاهی مربیان از اصول آمادگی جسمانی خواهد شد اشاره کرد. این یافته با تحقیقات نتایج تحقیقات ناواکی (۱۹۹۷) و موسوی (۱۳۸۰) در مورد ارتباط آمادگی جسمانی و تمرین ورزشی در بهبود وضعیت و کاهش فشار روانی بود و رابطه آمادگی جسمانی را با کاهش تحلیل رفتگی معنی دار بدست آورده بود همسو است.

به طور کلی براساس نتایج بدست آمده از فرض های بالا، نگرش مربیان آمادگی جسمانی و مسئولین آموزش فدراسیون ها در مولفه های افزایش دانش، خودکارآمدی، ابتکار، فرهنگ کار، کار تیمی و کاهش آسیب و خسارات تفاوتی ندارد و هر دو گروه میزان تاثیر گذراندن دوره های آموزش آمادگی جسمانی برای مربیان رشته های ورزشی در این مولفه ها را بالا می دانند. این نتایج با نتایج بیان شده توسط ویلفی (۱۹۸۶) مطابقت دارد. در این تحقیق به بررسی تاثیر یک برنامه آمادگی جسمانی بر آورد ذهنی خودپنداره و میزان آمادگی جسمانی زنان بزرگسال پرداخت. در این تحقیق که با حضور ۸۳ نفر به مدت ۸ هفته انجام گرفت نتایج تحقیق نشان داد که آزمودنی هایی که برنامه تمرینات آمادگی جسمانی ۸ هفته ای را تکمیل کردند (۴۹) نفر از لحاظ استقامت، قدرت انعطاف پذیری، بر آورد ذهنی و خود پنداره بدنی به طور معنی داری بالاتر از افرادی بودند که برنامه را تکمیل نکردند. بنابراین با توجه به اهمیت تربیت بدنی جامعه باید برنامه هایی در جهت تقویت این رشته برنامه ریزی و اجرا و ضروری است که به نسبت امکانات اقتصادی، اجتماعی و جغرافیایی در جهت ایجاد برگزاری بیشتر کلاس های آموزش آمادگی جسمانی اقدام شود.

منابع:

- ابراهیم، خسرو، رمضان نژاد، رحیم، انتشاری، فاطمه (۱۳۷۹) مقایسه عوامل آمادگی جسمانی [حرکتی خواهران دوقلوی یکسان با خواهران غیر دوقولو، حرکت شماره ۵، ص ص ۳۹-۴۷ تابستان اردستانی، عباس (۱۳۹۱). آمادگی جسمانی. چاپ دوم. انتشارات گویش نو.
- باقری، قدرت اله؛ تندویس، فریدون؛ خبیری، محمد؛ زارعی متین، حسن. (۱۳۸۴) ارتباط سبک های رهبری مربیان فوتبال با میزان تعهد و تحلیل رفتگی بازیکنان. نشریه علوم حرکتی و ورزش شماره ۵
- نسرین، آقاملک، شبخیز، فاطمه و قوچه، افسانه (۱۳۸۰) مقایسه تاثیر دو روش فعلیت بدنی مختلط و هوازی بر میزان افزایش سطح آمادگی جسمانی دختران دانشجوی دانشگاه تهران حرکت شماره ۸- تابستان ۱۳۸۰ ص ص ۹۳-۱۰۲
- فکوربان، علی و همکاران (۱۳۹۱)، تاثیر یک دوره تمرین منتخب نظامی بر آمادگی جسمانی، شاخص توده بدنی، سلامت روانی و خلق و خوی دانشجویان افسری، مجله دانشگاه علوم پزشکی ارتش جمهوری اسلامی ایران، سال ۱۰، شماره ۱ صص ۱۷-۲۷
- پویانفر، علیرضا (۱۳۷۳). تعیین نورم های ملی آمادگی جسمانی برای دانش آموزان ایران (۱۰-۱۷)، پایان نامه دکتری، دانشگاه آزاد اسلامی، اسفند ماه
- رضانی نژاد، رحیم؛ حسینی کلستان، میثاق، احسانی، محمد (۱۳۸۹) رابطه سبک های رهبری مربیان و انسجام گروهی تیم های فوتبال لیگ برتر ایران، فصلنامه المپیک

سالاری وفا، محمد (۱۳۷۳) تهیه نورم سنجش قوای جسمانی برای دانش آموزان پایه های چهارم و پنجم ابتدائی استان مرکزی، سنجرى، بتول؛ نادریان، مسعود؛ اهودى، غلامرضا (۱۳۸۳) بررسی و نگرش مدیران مدارس و معلمان تربیت بدنی دبیرستان های دخترانه شهر اصفهان نسبت به درس تربیت بدنی و ارائه راهکارهای مؤثر در این زمینه. مجله علوم تربیتی و روان شناسی دانشگاه سیستان و بلوچستان، سال اول، شماره اول ۱۷-۲۸

شفارد جی، "ورزش، آمادگی جسمانی، تندرستی"، ترجمه گائینی عباسعلی، اداره کل تربیت بدنی آموزش و پرورش، ۱۳۷۷
 عطارزاده حسینی، سید رضا، حسن نیا، احمد و طالب پور، مهدی (...). بررسی سطح آمادگی جسمانی و حرکتی دانشجویان پسر دانشگاه فردوسی مشهد و تهیه هنجار، حرکت شماره ۱۰، ص: ۱۹-۳۰

علم و همکاران (۱۳۹۰) موانع مشارکت جوانان و سالمندان مرد شهرستان داراب در تفریحات ورزشی، مجموعه مقالات همایش ملی تفریحات ورزشی، شهرداری تهران، آذرماه

فرهنگ، علی (۱۳۷۴) بررسی وضعیت جسمانی دانش آموزان ۱۱-۱۷ ساله شهرستان نجف آباد و تدوین نورم، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد، بهمن

کاشف، مجید (۱۳۷۹) نورم های استاندارد تست های آمادگی جسمانی، انتشارات وزارت آموزش پرورش، چاپ اول، ۱۳۷۵
 کردگار، سمیرا (۱۳۹۰) رابطه بین اوقات فراغت ورزشی با شادکامی معلمان مقطع متوسطه آموزش و پرورش شهرستان شاهرود، پایان نامه کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی، دانشگاه شمال

مجتهدی، حسین (۱۳۶۹) مقایسه بین آمادگی عمومی بدنی دانش آموزان تیز هوش و معمولی کلاس های دوم نظری در شهر تهران، پایان نامه کارشناسی ارشد، تهران

محرم زاده، حسن و محمد زاده. (۱۳۷۹) بررسی سطح آمادگی جسمانی دانشگاه دانشگاه ارومیه و تهیه نورم امتحانی، حرکت شماره ۵-تابستان، ص ۳۹-۴۷

محرم زاده، حسن و محمد زاده. (۱۳۷۹) بررسی سطح آمادگی جسمانی دانشگاه دانشگاه ارومیه و تهیه نورم امتحانی، حرکت شماره ۵-تابستان، ص ۳۹-۴۷

محسنی، منوچهر (۱۳۷۹)، بررسی آگاهی ها و نگرش ها و رفتار های اجتماعی فرهنگی در ایران، تهران، شوراهای فرهنگی عمومی دبیرخانه.

مقدسی، مهرداد، ناصر، کاظم، قنبرزاده، محسن، شاکریان، سعید، رضوی، عبد الحمید (۱۳۸۹). شیوع اضافه وزن، چاقی و سطح آمادگی جسمانی نوجوانان شهر شیراز. مجله ی غدد درون ریز و متابولیسم ایران ۵: ۴۸۲-۴۷۶.

Alferman, Q, Stoll, O, (2000) effects of physical exercise on self-estimated self-concept and well-being. International J Sport Psychology, 31: 47-65

Bischoff, G, A, Lewis, K, A, (1995). A cross sectional study of fitness levels in a movement education program", Research quarterly for Exercise and Sport, 58 (for), Dec (1987), 348-354. ges 12-18",

Bovet P, Auguste R, Burdette H. Strong inverse association between physical fitness and overweight in adolescents: a large school-based survey. Int J Behav Nutr Phys Act 2007; 4: 24.

Daly, A, J, Parfitt, G, (1996), 29 physical self-perceptions, aerobic capacity and physical activity in male and fitness club ,

perceptual and Motor skills, 83;1073-1082

Dishman,r.k,(1995),physical activity and public health,mental health 47:362-385

Engin E, Cam O. effect of self-awareness education on the self-efficacy and sociotropy-autonomy characteristics on nurses in a psychiatry clinic. Arch Psychiatr Nurs. 2009;23 (2): 148-56

Ennis,cathrin D."communicating the value of active,healthy lifestyles to urban students"Quest ,1999 ,51(21) ,p p:364-376

Fasting K. Leisure time, physical activity and some indices of mental health. second J Soc Med Suppl 1982;29: 113-9.

Fia,A,and Mathews,d,(1986).the physiological basis of physical education and athletics.section6,940

Fix,,e,and Mathews,d,(1986).the physiological basis of physical education and

Georgia Yfantidou, Aikaterini Tsernou.(2011). Criteria of Participation at the Sport and Recreation Services of Municipal Organizations. International Journal of Sport Management, Recreation & Tourism, Vol.7, pp.1-10,

Jenson,eleyne,1977"applied kinesiology",mc graw_hill,p,163,372

Kenechtle b,(2004).Influence of physiolactivity on mental well being and psyhiatr

Kenechtle b,(2004).Influence of physiolactivity on mental well being and psyhiatril disordersg, (Article in german schweiz Rund sch m ed prex).aug25;(35);1403-11

lee.seong."comparison By Age,Gender and Body size of physical Fitness test scores of Korean students a

McChesney R.(2013) Media Made Sport: A History of Sports Coverage in the U.S. www.ux1.eiu.edu/~jjgisondi/Media-Made.

National Association for Sport and Physical Education(2013). A Quality Physical Education Program Will Keep Your School Fit to Achieve, available on www.aahperd.org/naspe

Reilly,t.(2005)An argonomic model of soccer traininprocess.j sport sci.23(6:561)-572.

Reilly,t.(2005)An argonomic model of soccer traininprocess.j sport sci.23(6:561)-572.

Sun mk,gung hh ,kim sb ,pirk gs ,yang ws (2002),Effects of regular exercise on an xiety depress ion ,and Quality of life in maintenance hemodialy sis patients ren fairmcey:24(3):337-45.

Sun mk,gung hh ,kim sb ,pirk gs ,yang ws (2002),Effects of regular exercise on an xiety depress ion ,and Quality of life in maintenance hemodialy sis patients ren fairmcey:24(3):337-45.

Sun,gingshan(2013)"study on introudction of leisure sports into physical education in universities"Asian social science no10

Weisbergn.cc n,c, (1964).Commentaryon Defleur and westies "Ittitude as ascie antific Concept"social forces ,43,422 425

Wilfley,d,(1986),different physical and psychological effects of exercise, j-counseling psychology, 33(3);337-342

مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

نشریه علمی تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی
سال نخست، دوره اول، شماره چهارم، بهار ۱۴۰۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۵/۱

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۹/۱۵

رابطه بین هوش سازمانی و بهرهوری سازمانی ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی

شیرین محمد امینی، کارشناس ارشد دانشگاه آزاد تهران مرکز
محمد رضا اسمعیلی، هیئت علمی دانشگاه آزاد تهران مرکز
زهرا حاجی انزهایی، هیئت علمی دانشگاه آزاد تهران مرکز

چکیده

دنیای امروز، دنیای پیچیدگیها و رقابت است، عملکرد سازمانها و بهرهوری آنان بدون تغییر و توسعه قادر به ادامه حیات نمیباشند و توسعه و پیشرفت آنها بدون واکنش متناسب و پاسخ آگاهانه به شرایط محیطی متحول و پویا ممکن نیست بلکه نیازمند توجهی ویژه به متغیرهایی موثر در راستای افزایش بهرهوری همچون هوش سازمانی است. پژوهش حاضر به بررسی ارتباط بین هوش سازمانی و بهرهوری سازمانی ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی پرداخت. این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی، حال نگر کاربردی بوده است. نمونه آماری شامل ۱۰۸ نفر از کارکنان ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی بوده است که از طریق نمونه گیری خوشه‌ای انتخاب شده‌اند. برای دستیابی به اهداف پژوهش از دو پرسشنامه هوش سازمانی آلبرخت و پرسشنامه بهرهوری گلداسمیت استفاده گردید. پرسشنامه ویژگیهای فردی نیز با توجه به اهداف تحقیق ساخته شد. همچنین داده‌های گردآوری شده از طریق آمار توصیفی و آمار استنباطی شامل ضرایب همبستگی، و مدل معادلات ساختاری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج تحقیق نشان داد: میانگین هوش سازمانی در افراد تحت بررسی برابر برابر $SD=31/79$ و میانگین بهرهوری نیز برابر $SD=31/79$ با $SD=54/68$ بود

که با توجه به حداکثر نمره هوش سازمانی (۱۷۵) و حداکثر نمره بهره‌وری (۱۱۰)، امتیازات کسب شده نشان دهنده‌ی هوش سازمانی و بهره‌وری نسبتاً مطلوب است. بعلاوه نتایج تحقیق نشان داد بین تمام مولفه‌های هوش سازمانی (چشم انداز استراتژیک، سرنوشت مشترک، روحیه، میل به تغییر، اتحاد و توافق، کاربرد دانش و فشار عملکرد) و بهره‌وری ادارات ورزش جوانان استان آذربایجان غربی ارتباط مثبت معنیداری وجود داشته است. که بیشترین ارتباط کاربرد دانش ($r=0.76$) و کمترین ارتباط سرنوشت مشترک ($r=0.52$) بوده است. همچنین مدل معادلات ساختاری از برازش لازم برخوردار بود. نتایج حاکی از این است که همه ابعاد هوش سازمانی (چشم انداز استراتژیک، سرنوشت مشترک، میل به تغییر، روحیه، اتحاد و توافق، کاربرد دانش، فشار عملکرد) چه در رابطه‌ها و چه در مدل مطلوب بوده و از مقادیر بار عاملی قابل قبولی برخوردار بودند همچنین نتایج نشان می‌دهد که بعد اتحاد و توافق (بار عاملی 0.89) بیشترین تاثیر را بر هوش سازمانی دارد و بعد میل به تغییر (بار عاملی 0.62) از این نظر در رتبه آخر قرار گرفت، در آخر به مدیران و مسئولان پیشنهاد می‌شود نتایج عملکرد آنان مورد بازخورد و ارزیابی همزمان صورت بگیرد. کلمات کلیدی: هوش سازمانی، بهره‌وری، ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی

مقدمه

تغییرات سریع و روزافزون در حوزه‌های علوم و تکنولوژی موجب شده است که مدیریت سنتی پاسخگوی نیاز سازمانهای پیچیده امروزی نباشد. در عصر حاضر موفقیت و بهره‌وری سازمانها به طور جدی وابسته به استفاده مفید و موثر از منابع انسانی است. بنابراین سازمانها متناسب با تغییرات محیطی به دگرگونی، اصلاح ساختار و روی آوردن به فلسفه‌های جدید همت می‌گذارند تا بتوانند پاسخگوی نیازهای محیط به روری سازمانها باشند و بتوانند به بقای خود ادامه دهند. (جعفری و فقیهی، ۱۳۹۱) در این راستا برای اینکه سازمانی بتواند در مقابل تغییرات و دگرگونی‌ها واکنش مناسبی از خود نشان دهد و با محیط بیرون هماهنگ شود می‌بایستی استفاده از هوش سازمانی را در رأس امور قرار دهد و با ایجاد جوی مناسب، افراد را به مشارکت و همکاری در امور سازمان تشویق نماید. هوش سازمانی به عنوان استعداد و ظرفیت یک سازمان در حرکت قدرت ذهنی‌اش و تمرکز این قدرت ذهنی در تحقق رسالت سازمان تعریف می‌شود (قره، ۱۳۹۱) و دارای هفت مولفه می‌باشد که عبارتند از:

۱- چشم‌انداز استراتژیک ۱۲- سرنوشت مشترک ۳۲- میل به تغییر ۴۳- روحیه ۴۵- اتحاد و توافق ۵۶- کاربرد دانش ۶۷- فشار عملکرد ۷. (غلامی و صفایی، ۲۰۱۲)

بهره‌وری نیز به معنای برخی از صاحب‌نظران بهره‌وری حاصل یک کسر ستانده به داده نیست، بلکه یک سیستم فکری است (موکایا، ۲۰۱۲). سازمان ملی بهره‌وری ایران ویژگیهایی را برای بهره‌وری به شرح زیر اعلام کرده است. بهره‌وری الزاما کار بیشتر نیست، بلکه جلوگیری از کارهای بیهوده است، بهره‌وری صرفا یک معیار اقتصادی و مالی نیست، بلکه یک نگرش برای عقلایی کردن فعالیت‌ها است. (یانگ، ۲۰۱۱)

با توجه به این نکته که امروزه سازمان‌های ورزشی و نتایج عملکرد آنها بر کل جامعه تاثیر گذار است - در ردیف مهمترین سازمان‌های

- 1 - Strategic vision
- 2 - shared Fate
- 3 - Appetite for change
- 4 - Sprit
- 5 - Aliynment and Congruence
- 6 - knowledge Deployment
- 7 - Performance Pressure

هر کشوری می‌باشند و با توجه به پیچیدگی وظایف این سازمان‌ها، ضرورت استفاده از افکار و عقاید کارکنان در قالب هوش سازمانی کاملاً احساس می‌شود، چرا که یک سازمان بدون استفاده از نیروهای متخصص و خلاق به سطح قابل قبولی از بهره‌وری نخواهد رسید همانطوری که می‌دانیم سازمان‌ورزش و جوانان به عنوان یکی از اصلی‌ترین متولیان ورزش در کشور محسوب می‌شود و عملکرد این سازمان در کلیه ابعاد اجتماعی، فرهنگی و خانوادگی افراد موثر است. عملکرد خوب این سازمان زمینه‌ساز ایجاد یک جامعه سالم و توسعه یافته است و برعکس عملکرد ضعیف و غیر تخصصی آن بستر ساز بسیاری از ناهنجاریها و نارساییهای اجتماعی و فرهنگی خواهد بود. بنابراین با توجه به وظیفه خطیر این سازمانها مدیران این سازمانها بایستی بدانند که چگونه افراد را برانگیزانند، آنها را هماهنگ کنند و نهایتاً اعمال، ارتباطات بین فردی و بهره‌وری آنها را در درون سازمان بهبود بخشند و این نکته مهم را که کارکنان پایه اساسی موفقیت یا شکست سازمان هستند را مد نظر قرار دهند (ملک زاده، ۲۰۱۰) تحقیقاتی در این حیطه صورت گرفته است همچون:

تحقیق غلامی و صفایی (۲۰۱۲) تحت عنوان «رابطه بین هوش سازمانی و عملکرد مدیران» که بر روی مدیران دانشگاه گرمسار در سال ۸۹-۹۰ انجام شد، رابطه معناداری بین هوش سازمانی و عملکرد مدیران نشان داده نشد. اما نتایج رگرسیون نشان داد که کاربرد دانش (یکی از مؤلفه‌های هوش سازمانی) عامل پیش‌بینی‌کننده عملکرد مدیران در بخش منابع انسانی است.

میرسپاسی وافقهی (۱۳۹۱) در تحقیقی با عنوان «مقایسه تحلیلی هوش سازمانی در آموزش عالی» (مطالعه‌ای موردی در دانشگاه شهید بهشتی تهران و فردوسی مشهد) به این نتیجه رسیدند که دانشگاه شهید بهشتی با موفقیت در شاخص‌های تعلق سازمانی و ایجاد توافق و اعتماد در بین کارکنان و استادان خود، در هوش سازمانی وضعیت مناسبتری دارد. اما در ابعاد کاربرد دانش و میل به تغییر، دانشگاه فردوسی مشهد وضعیت به مراتب بهتری را دارا بود. مرجانی و سهیل پور (۲۰۱۲) در تحقیقی با عنوان «رابطه بین هوش سازمانی و عملکرد اعضا بر اساس مدل کارل آلبرخت» که شعبات ایرانی شرکت نفت ملی چین را مورد بررسی قرار دادند نشان دادند که بین کلیه شاخص‌های هوش سازمانی و عملکرد اعضا در شعبات ایرانی شرکت نفت ملی چین رابطه وجود دارد.

این تحقیق در پی آن است که آیا میان هوش سازمانی و بهره‌وری در ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی رابطه‌ای وجود دارد؟

روش تحقیق

این پژوهش از نوع کاربردی، حال‌نگر، توصیفی همبستگی بوده است. و جمع‌آوری داده‌ها به صورت میدانی انجام گرفته است. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه کارکنانی بوده است که بصورت رسمی، پیمانی و قراردادی و با تحصیلات حداقل دیپلم در استخدام ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی ۱۴۵ نفر بوده‌اند. با توجه به اینکه در این پژوهش وسیله جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه بوده است به دلیل احتمال مبهم بودن سوالات برای کارکنانی که دارای مدرک تحصیلی زیر دیپلم بوده‌اند، این گروه از جامعه آماری حذف شدند. تعداد نمونه بدست آمده با استفاده از جدول مورگان ۱۰۸ نفر می‌باشد. که بدلیل مخدوش بودن و برگردانده نشدن تعداد پرسشنامه‌ها ۹۲ پرسشنامه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. و روش نمونه‌گیری بصورت خوشه‌ای تصادفی می‌باشد.

ابزار مورد استفاده در این پژوهش شامل پرسشنامه‌های هوش سازمانی آلبرخت با هفت مولفه ۴۹ گویهای و پرسشنامه ۲۲ گویه‌ای بهره‌وری هرسی و گلداسمیت بوده است.

یافته‌ها

در این بخش پیش از انجام آزمونهای آماری و به دلیل پیش فرضی جهت استفاده یا عدم استفاده از آزمونهای پارامتریک از آزمون

کولموگروف اسمیرنوف استفاده گردید. بر این اساس ابزار مورد استفاده در این پژوهش مورد بررسی قرار گرفت که نتایج آن بیانگر وضعیت نرمال بودن متغیرها است.

نتایج آمار توصیفی نشان داد که میانگین هوش سازمانی در افراد تحت بررسی برابر برابر $142/8$ با $SD=31/79$ و میانگین بهره‌وری نیز برابر $70/13$ با $SD=54/68$ بوده است که با توجه به حداکثر نمره هوش سازمانی (۱۷۵) و حداکثر نمره بهره‌وری (۱۱۰)، امتیازات کسب شده نشان دهنده‌ی هوش سازمانی و بهره‌وری نسبتاً مطلوب بوده است. نتایج آمار استنباطی نشان داد که بین چشم‌انداز استراتژیک، سرنوشت مشترک و بهره‌وری، میل به تغییر و بهره‌وری و روحیه بهره‌وری، اتحاد و توافق و بهره‌وری کاربرد دانش و بهره‌وری، فشار عملکرد و بهره‌وری در ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی رابطه معنی دار وجود داشت. جهت پاسخگویی به این فرضیه‌ها از آزمون‌پیرسون استفاده گردید. نتایج این آزمون‌ها نشان‌دهنده‌ی ارتباط مستقیم و معنادار بین مولفه‌ها و بهره‌وری در ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی در سطح معناداری بوده است که در جدول ۱ مشاهده می‌نمایید.

جدول ۱ ضرایب همبستگی بین چشم‌انداز استراتژیک و بهره‌وری در ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی

شاخص‌های آماری متغیرها	R	تعداد	سطح معناداری
چشم‌انداز استراتژیک و بهره‌وری	$0/365^{**}$	۲۹	۰/۱۰۰
سرنوشت مشترک و بهره‌وری	$0/915^{**}$	۲۹	۰/۱۰۰
میل به تغییر و بهره‌وری	$0/616^{**}$	۲۹	۰/۱۰۰
روحیه بهره‌وری	$0/836^{**}$	۲۹	۰/۱۰۰
اتحاد و توافق و بهره‌وری	$0/826^{**}$	۲۹	۰/۱۰۰
کاربرد دانش و بهره‌وری	$0/266^{**}$	۲۹	۰/۱۰۰
فشار عملکرد و بهره‌وری	$0/436^{**}$	۲۹	۰/۱۰۰

*: $p < 0/05$ ** : $p < 0/01$

در نهایت مدل ارتباطی پژوهش مبنی بر ارتباط ساختاری بین هوش سازمانی و بهره‌وری از برآزش لازم برخوردار بوده است. در راستای پاسخگویی به برآزش محقق در این پژوهش در ابتدا به بررسی هر کدام از متغیرها بر اساس رویکردهای تحلیل عاملی تأییدی پرداخت و پس از آن به آزمون مدل‌مبادرت ورزشید. در همین راستا نتایج تحلیل عاملی تأییدی هوش سازمانی نشان داد (جدول ۲) که کلیه مقادیر تی و بار عاملی شاخصهای (سئوالات) مربوط به هوش سازمانی معنادار بوده و هیچ‌یک از این شاخصها از مدل نهایی تحقیق حذف نشدند.

پس از بررسی نتایج تحلیل عاملی تاییدی مربوط به سئوالات پرسشنامه مرتبط با متغیرهای پژوهش به بررسی و تحلیل عاملی تاییدی ابعاد متغیرهای پژوهش (هوش سازمانی) پرداخته شد. نتایج حاصل از بررسی ابعاد هوش سازمانی در جدول ۳ و شکل ۱ نشان داده شده است

جدول ۲. نتایج تحلیل عاملی تاییدی شاخصهای مربوط به هوش سازمانی در حالت استاندارد

ردیف	مولفه‌های هوش سازمانی	بارعاملی
۱	چشم انداز استراتژیک	۰/۷۸
۲	سرنوشت مشترک	۰/۴۶
۳	میل به تغییر	۰/۲۶
۴	روحیه	۰/۵۸
۵	اتحاد و توافق	۰/۹۸
۶	کاربرد دانش	۰/۴۸
۷	فشار عملکرد	۰/۷۸

همانگونه که جدول نشان داد، نتایج حاکی از این است که همه ابعاد هوش سازمانی (چشم انداز استراتژیک، سرنوشت مشترک، میل به تغییر، روحیه، اتحاد و توافق، کاربرد دانش، فشار عملکرد) از مقادیر بار عاملی قابل قبولی برخوردار بودند. همچنین نتایج نشان میدهد که بعد اتحاد و توافق (بارعاملی ۰/۸۹) بیشترین تاثیر را بر هوش سازمانی دارد و بعد میل به تغییر (بارعاملی ۰/۶۲) از این نظر در رتبه آخر قرار گرفت.

۰/۸۷

۰/۶۴

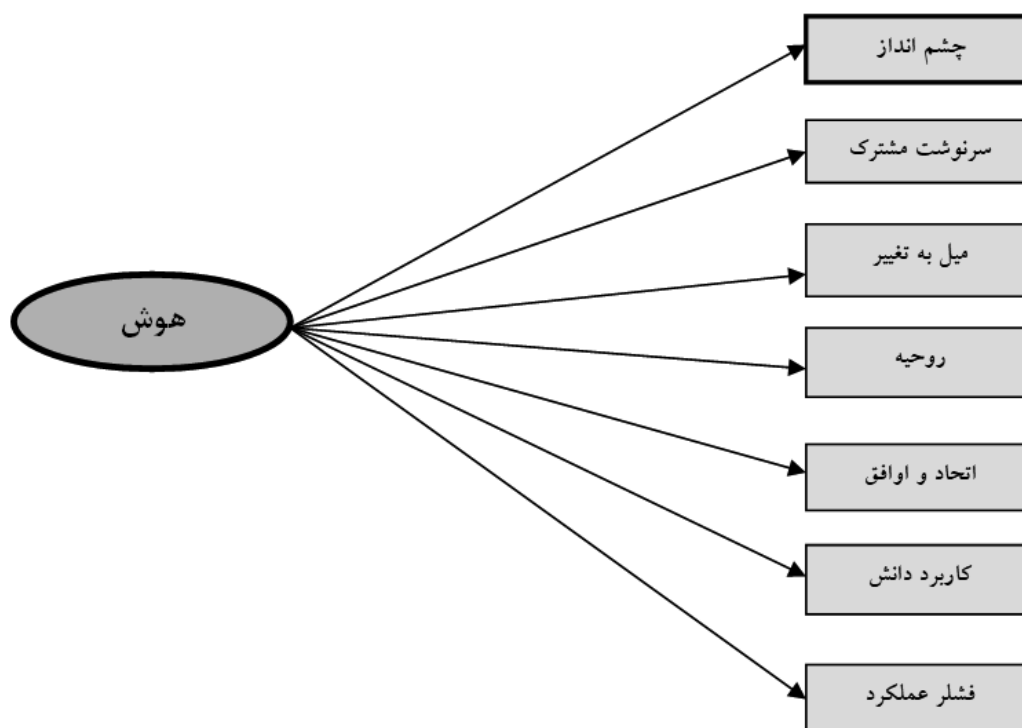
۰/۶۲

۰/۸۵

۰/۸۹

۰/۸۴

۰/۸۷

شکل ۱. نتیجه تحلیل عاملی تاییدی ابعاد هوش سازمانی

در ادامه در راستای تحلیل تاییدی مدل تحقیق جدول ۳ نشان داد که بین متغیر هوش سازمانی بهعنوان متغیر مستقل و بهره‌وری متغیر وابسته رابطه معناداری وجود داشت.

جدول ۳ نتیجه آزمون فرضیه پژوهش براساس مدل معادلات ساختاری

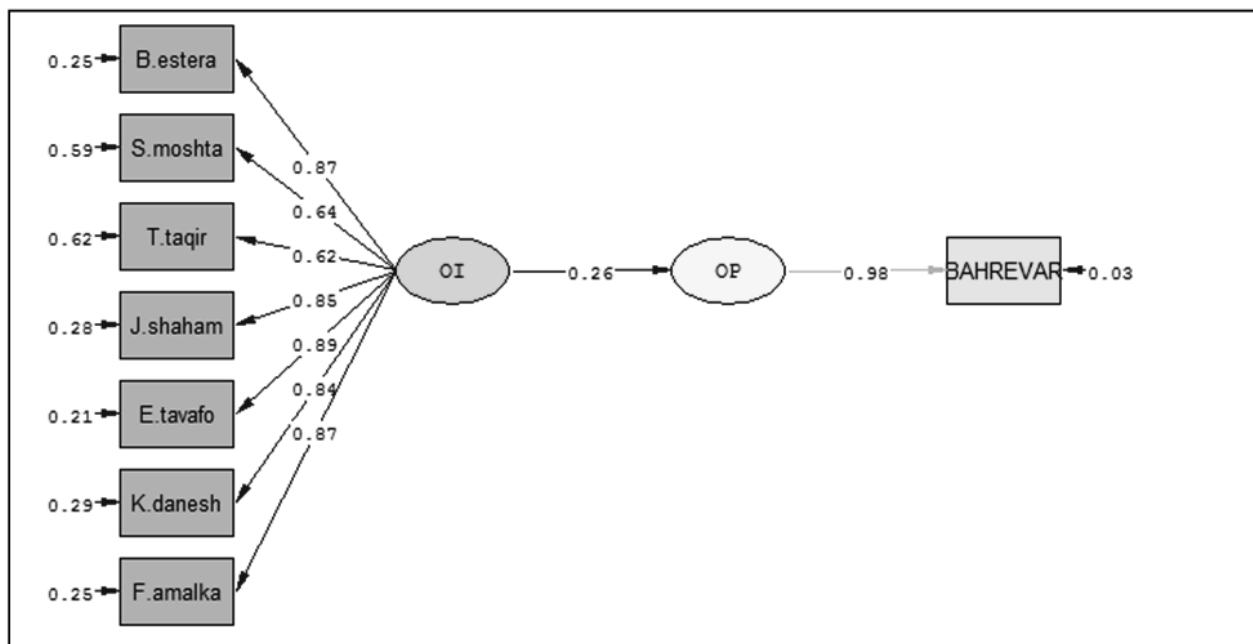
فرضیه	ضریب مسیر
تأثیر هوش سازمانی بر بهره‌وری	۰/۶۲

جدول ۴ ارزیابی برازش کل مدل

مقادیر شاخصها شاخصهای برازندگی مدل مفهومی

مقادیر شاخصها	شاخصهای برازندگی مدل مفهومی
۸۲/۵۷	خی دو
۹۱	درجه آزادی (df)
۰/۵۷۰	ریشه میانگین مربعات خطای برآورد (RMSEA)
۰/۹۸	شاخص برازش هنجار شده (NFI)
۰/۷۸	نیکویی برازش (GFI)
۰/۷۰۰	p-value

همانطور که در جدول ۴ مشاهده گردید، مقادیر تمامی شاخصها نشان دهندهی برازش مناسب و قابل قبول مدل مفهومی تحقیق بوده است. بنابراین و براساس برازش مناسب الگوی مفهومی پژوهش، همخوانی الگوی مفهومی با دادههای گردآوری شده مورد تایید واقع شده است. از این رو در انتها مدل ساختاری پژوهش بر مبنای ارتباط ساختاری بین هوش سازمانی و بهره‌وری در شکل ۲ قابل ملاحظه می‌باشد.

شکل ۲. نتایج آزمون مدل مفهومی تحقیق مبنی بر پیشبینی بهره‌وری توسط هوش سازمان

بحث و نتیجه گیری

در عصر حاضر به دلیل پیشرفت‌های علمی و فنی، بازنمایی ذهنی بشر از کره زمین به دهکده جهانی مبدل شده است. از این رو عوامل همراه کننده با این بازنمایی بیش از پیش مورد توجه بشر قرار گرفته است. می‌توان اینگونه مطرح نمود که پیشرفت و ترقی در هر سازمان، مدیون سیستم مدیریتی آن سازمان می‌باشد. (الوانی، ۱۳۹۱) از مهمترین عواملی که نشان دهنده مدیریت صحیح بوده و می‌تواند بازدهی سازمان را افزایش دهد، عملکرد مطلوب مدیریت است. با توجه به اینکه امروزه پیشرفت هر سازمانی به مدیریت آن سازمان بستگی دارد، می‌توان اینگونه مطرح نمود که پیشرفت و ترقی در هر سازمان، مدیون سیستم مدیریتی آن سازمان می‌باشد. از مهمترین عواملی که نشان دهنده مدیریت صحیح بوده و می‌تواند بازدهی سازمان را افزایش دهد، عملکرد مطلوب مدیریت است؛ که عملکرد نیز تحت تاثیر عوامل گوناگون از جمله هوش سازمانی، فرهنگ سازمانی، سلامت سازمانی، کارآفرینی، شیوه‌های تفکر مدیر و بسیاری از عوامل دیگر می‌باشد که هر کدام به تنهایی می‌توانند اثرات مستقیمی را بر نحوه عملکرد مدیر اعمال نمایند. (یانگ، ۲۰۱۱) به عبارتی دیگر، امروزه سازمان‌ها و مؤسسات مختلف، آموزش و توسعه منابع انسانی بخصوص مدیران را از حیاتی ترین وظایف خود در راه بهسازی ساختاری و سازمانی تلقی می‌کنند و با توجه به منابع قابل اهمیت آن، سرمایه‌گذاری‌های بسیاری را در جهت افزایش عملکرد مدیران صورت می‌دهند.

از مهمترین عوامل موثر در بهره‌وری، همانگونه اشاره گردید، هوش سازمانی است، از اینرو این پژوهش‌ها هدفبررسی ارتباط هوش سازمانی و ابعاد پنج گانه آن با بهره‌وری ادارات ورزش و جوانان استان آذربایجان غربی انجام گرفت. نتایج نشان داد که بین چشم انداز استراتژیک و سرنوشت مشترک، میل به تغییر، روحیه و بهره‌وری، اتحاد، کاربرد دانش، فشار عملکرد و بهره‌وری ادارات ورزش و جوانان ارتباط مستقیم و معنی داری وجود داشته است. بعلاوه مقادیر تمامی شاخصها نشان دهنده‌ی برآزش مناسب و قابل قبول مدل مفهومی تحقیق بوده است و بر اساس مدل ساختاری ارتباط بین هوش سازمانی و بهره‌وری تایید گردید.

در میان مولفه‌ها می‌توان گفت بین چشم‌انداز استراتژیک و بهره‌وری سازمانی رابطه معنادار و مثبتی وجود داشت به طوری که هر چه میزان چشم‌انداز استراتژیک افزایش یا کاهش یابد به همان میزان بهره‌وری نیز افزایش یا کاهش خواهد یافت، در واقع چنین استنباط می‌شود که هر چه سازمان دارای اهداف مشخص و بلند مدت تری باشد بهره‌وری سازمان بالاتر بوده است، در واقع نقاط ضعف، قوت، تهدید و فرصت کاملاً باید شناسایی گردد و با داشتن تیم‌های ارتقایی سازمان و برگزاری کلاس‌های رشد مدیران در حیطه گام برداشت.

بعلاوه توسعه بهره‌وری، احساس سرنوشت مشترک مدیران و کارکنان در جهت رسالت و مأموریت سازمان احساس همدمی و مسئولیت منجر به افزایش خودکارمدیتمی و بهره‌وری می‌شود.

در ادامه میل به تغییر که نشان دهنده چالش، کسب تجارب جدید و مهیج، و شانس برای شروع کار و فعالیتی جدید است - در جامعه تحت بررسی وجود دارد. همچنین انسان تنوع پذیر است و با ایجاد تغییرات منطقی در سازمان جو سازمان و همچنین عمل کارکنان از یکنواختی بیرون می‌آید که باعث ایجاد انگیزه در کارکنان و بدنبال آن بهره‌وری را دارد. در جامعه مورد مطالعه به مسائل روحی و انگیزشی کارکنان که از دلایل مهم افزایش بهره‌وری در سازمان است توجه می‌شود چرا که در یک سازمان با روحیه پایین، کارکنان به میزان اصولی و منطقی به شغل و وظیفه‌شان عمل نمی‌کنند. و زمانی که یک کارمند با روحیه در سازمان حضور داشته باشد نشان دهنده رضایت شغلی او است که رضایت شغلی خود نیز بر بهره‌وری اثر می‌گذارد.

که بین اتحاد و توافق با بهره‌وری سازمانی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج این تحقیق نشان داد که افراد و گروهها در جامعه مورد بررسی، خود را برای تحقیق اهداف و رسالت سازمان، سازماندهی کرده‌اند. افراد باید تشویق شوند به روشی که مناسب شرایط و برای آنها ارجح است. به فعالیت و یادگیری بپردازند و استعدادهای خود را نمایان سازند، مخلوقات اجتماعی بر مبنای اعتماد و اطمینان و تعامل و وابستگی متقابل است که شکوفا شده و رشد می‌کنند. هم عقیدگی و دست بدست هم دادن افراد سازمان اهداف سازمان را بهتر و در زمان کمتری تحقق می‌بخشد.

همچنین می‌توان گفت بین کاربرد دانش و بهره‌وری سازمانی ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد. امروزه اطلاعات کاربردی، دانش به روز که در هر دقیقه قابل تغییر است، منجر به موفقیت و بهره‌وری می‌شود. فناوری دانش منجر به افزایش علم و صلاحیت افراد خواهد شد و نهایتاً، روحیه و رضایت شغلی کارکنان، را که در تمامی واحدهای کوچک و بزرگ سازمان، باید مورد توجه قرار گیرد تا تعهد کارکنان نسبت به کل سازمان افزایش یابد. رضایتمندی منجر به سیر سریع ارتقا شغلی و بهره‌وری سازمانی است. احساس توافق افراد و مشاهده تغییرات مدیران با روشهای مبتکرانه آنان پیامدهای مفید و ویژه‌ای دارا می‌باشد. تمام تلاش سازمان بهره‌وری است که نیازمند برنامه ریزی و اجرای صحیح می‌باشد. نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیقات غلامی و صفایی (۲۰۱۲)، میرسپاسی و افقهی (۱۳۹۱)، مرجانی و سهیل پور (۲۰۱۲) همسو است. در آخر به مدیران و مسئولان پیشنهاد می‌شود نتایج عملکرد آنان مورد بازخورد و ارزیابی همزمان صورت بگیرد.

منابع

- الوانی، سید مهدی، محمدی، سمیه، میرزایی، مهدی. (۱۳۹۱). تاثیر فرهنگ سازمانی در بهره‌وری نیروی انسانی. فصلنامه مدیریت، سالن هم، شماره ۲۸، ص ۳۸-۲۵.
- قره، محمد علی؛ فردوسی، محمد حسن؛ مرعشیلین، فاطمه سادات. (۱۳۹۱). رابطه هوش سازمانی و مولفه های آن با عملکرد شغلی در مدیران تربیت بدنی و هیات های ورزشی شهر اهواز. پژوهشهای کاربردی مدیریت و علوم ورزشی در ورزش. شماره ۲، ص ۸۰-۷۳.
- میرسپاسی، ناصر. افقهی، بابک (۱۳۹۱). مقایسه تحلیل هوش سازمانی در آموزش عالی: مطالعه، فصلنامه پژوهش و هوش برنامهریزی در آموزش عالی، ۶۷-۶۵، ۸۶.

Jafari & Faghihi (2010). The intelligence component in the research and educational planning. *Journal of Leadership and Training Management*,

Marjani, Amir Babak, S. ohelpour, mojdeh. (2012). The relation between organizational intelligence and staff performance based on the Model of Karol Alberekht. *International Journal of Business and Social Science*. Vol. 3 No. 4.

Malekzade, Gh. (2010). Organizational intelligence, a powerful tool in the management of knowledge-based companies. *Journal of technology development*, 1(22), 31-37 (in Persian).

Mokaya, Samuel (2012), Corporate Entrepreneurship and Organizational Performance Theoretical Perspectives, Approaches and Outcomes, *International Journal of Arts and Commerce* Vol. 1 No. 4 September 2012, Jomo Kenyatta Uni-

versity of Agriculture and Technology, P. O. Box 62000-00200, Nairobi, Kenya

Gholami,Shahram,Safae,Sepideh(2012). The relationship between the organization intelligence and the performance of managers.Journal of educational and instructional studies in the world.. Volume: 2 Issue: 2 Article: 21 ISSN: 2146-7463

Young seon, Jee (June 2011), The Effects of High Performance Work Systems Entrepreneurship and Organizational Culture on Organizational Performance , Seoul Journal of Business, Volume 17, Number 1, University of Iowa U.S.A

مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

نشریه علمی تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی
سال نخست، دوره اول، شماره چهارم، بهار ۱۴۰۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۶/۷

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۹/۱۵

بررسی جایگاه الگوی سایبرنتیک و ارتباط آن با خلاقیت سازمانی در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان

رضوان دادخواه، دانشگاه آزاد اسلامی خوراسگان اصفهان، اصفهان، ایران
دکتر شهرام عروف زاد، دانشگاه فرهنگیان اصفهان، اصفهان، ایران
دکتر تقی آقا حسینی، دانشگاه فرهنگیان اصفهان، اصفهان، ایران

چکیده

هدف اصلی این پژوهش بررسی جایگاه الگوی سایبرنتیک و ارتباط آن با خلاقیت سازمانی در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان بود. روش: روش این پژوهش، از نوع همبستگی بوده است. جامعه ی آماری شامل ۲۲۱ نفر از کارکنان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان در سال تحصیلی ۱۳۹۰ بود که از این تعداد، ۱۳۲ نفر با استفاده از روش نمونه گیری طبقه ای تصادفی متناسب با حجم انتخاب شدند. ابزار جمع آوری داده ها، پرسشنامه ی الگوی سایبرنتیک با ضریب پایایی ۰/۸۸ و پرسشنامه ی خلاقیت سازمانی با ضریب پایایی ۰/۸۵ بود. تجزیه و تحلیل داده ها در دو سطح آمار توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون، و آزمون رگرسیون چندگانه) انجام شد. سطح معناداری در این تحقیق $p \leq 0/05$ در نظر گرفته شد.

یافته ها: یافته های پژوهش نشان داد؛ سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان در میزان استفاده از الگوی سایبرنتیک در سازماندهی فعالیت های خود، از جایگاه مناسبی برخوردار است و این وضعیت در زمینه ی مؤلفه ی نظارت (با میانگین ۳/۹) در الگوی سایبرنتیک و مؤلفه ی ساختار سازمانی با میانگین (۳/۵) در خلاقیت سازمانی بیش از سایر استفاده می شوند. نتایج نشان

داد که بین مولفه های الگوی سایبرنتیک و خلاقیت سازمانی همبستگی چندگانه ی معنی داری وجود داشته است. $r = 0/75$. همچنین بین مؤلفه های کنترل با ضریب بتای $0/8$ و سلسله مراتب با ضریب بتای $0/2$ و رهبری با ضریب بتای $0/1$ با خلاقیت سازمانی همبستگی معنی داری وجود داشته است و مولفه های ذکر شده پیش گوی مناسبی برای خلاقیت سازمانی می باشد. بحث: به نظر می رسد با به کارگیری الگوی سایبرنتیک، خلاقیت سازمانی در سازمان ورزش و جوانان بیشتر می شود و کارکنان در اهداف سازمان بیشتر مشارکت می کنند.

واژه های کلیدی: الگوی سایبرنتیک، خلاقیت سازمانی، سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان

مقدمه

پیشرفت های گوناگونی که در دهه های اخیر در سازمان ها و محیط پیرامونشان حاصل شده، مدیران را با کثرت فرایندها و تغییرات سازمانی مواجه ساخته است. عصر حاضر، عصر تغییر و تحولات شدید و شتابنده نام گرفته است. سازمان های مختلف از جمله سازمان ورزش و جوانان در مسیر تندباد این تغییرات قرار گرفته اند و ناگزیر برای دوام و بقا، خود، باید با این تغییر و تحولات پرشتاب و بی سابقه هماهنگ شوند و به موازات تغییرات سخت افزاری و نرم افزاری، دانش خود را به روز نمایند. در این رهگذر، تغییر در شیوه های مدیریت و رهبری سازمانی، امری اجتناب ناپذیر است. چرا که شیوه های سنتی مدیریت و رهبری در شرایط متحول و پویای امروزی، فاقد اثربخشی لازم است. سازمان ها چه بخواهند و چه نخواهند برای تأمین نیازهای جامعه ی بشری باید در برابر این تغییرات بسیار منعطف عمل کنند، تا بتوانند با محیط خود کنار آمده و دچار هرج و مرج نشوند (۳).

موضوع مدیریت در سازمان تربیت بدنی از مسایل و دغدغه های اصلی مدیریت کلان کشوری است. اهمیت این مسئله تا بدان جا رسیده است که یکی از آخرین مصوبات مجلس شورای اسلامی، طرح و ادغام دو سازمان تربیت بدنی و ملی جوانان تحت عنوان «وزارت ورزش و جوانان» با دیدگاه های موافق و مخالف بسیاری به ویژه از جانب مدیران کلان ورزش کشور مواجه شد. در واقع سازمان تربیت بدنی ایران همانند بسیاری دیگر از کشورها، با مسائل مدیریتی خاصی از قبیل تفکیک و گسترش ورزش قهرمانی و همگانی، تدوین برنامه های کوتاه و بلند مدت جهت آماده سازی ورزشکاران برای رقابت های ملی و بین المللی، توسعه ی زیر ساختهای ورزش، حضور و اعلام آمادگی در تورنمنت های سراسری، آمادگی برای میزبانی در مسابقات معتبر جهانی و سایر مسائل و دغدغه هایی از این قبیل مواجه است. بر این اساس، سبک مدیریتی مورد استفاده در سطوح کلان، میانی و فردی سازمان تربیت بدنی از عوامل اثر گذار بر نحوه مدیریت کلی سازمان می باشد. از جمله مسائل مطرح در این زمینه، میزان استفاده از نظریه های مدیریتی جدید در سیستم مدیریت ورزش ایران است. یکی از این نظریه ها مدیریتی، الگوی سایبرنتیک می باشد که توسط بائوم (۱۶) مطرح شده است و به صورت علم هدایت و نظارت سازمان با تکیه بر بازخورد های مناسب و پیوند های سست و سخت، زمینهای توسعه ی ارتباطات و تعاملات با محیط و واحد های درون سازمانی را به منظور خود تنظیمی آن فراهم میسازد (بذرافشان مقدم، ۱۳۸۶). بر اساس این تعریف، الگوی مدیریتی سایبرنتیک، دارای شش مؤلفه تحت عناوین نظارت و کنترل، پیوند سست و سخت، نظارت، تعاملات، سلسله مراتب و رهبری می باشد (بائوم، ۱۹۸۸، ۱).

نوآوری و خلاقیت سازمانی معما و رازی مهم برای متخصصین سازمان ها است و بیشتر مدیران با این امر که خلاقیت، پدیده ای ارزشمند،

مطلوب و یکی از پرطرفدارترین توانایی‌ها و قابلیت‌ها در زندگی سازمانی است موافق هستند (کوبین یانگ و دانکن داک، ۲۰۰۴). به رغم این توافق، ابهامات حل‌نشده ماندگاری را به جمع چیزی که برای سازمانی فعالیتی خلاق تلقی می‌شود، باقی می‌ماند. برای بخش عمده‌ای، خلاقیت سازمانی به عنوان به کارگیری بیشترین افراد خلاق با نتیجه‌های سازمان یافته می‌شود، معنا می‌دهد. به هر حال سازمان به عنوان مجموع سعی و تلاش‌های فردی تشکیل نشده، بلکه با توانایی و قابلیت جمعی به گونه‌ای بالاتر و برتر از آن افراد شکل گرفته است.

فخریان (۱۲) تحقیقی تحت عنوان بررسی رابطه‌ی خلاقیت و نوآوری کارشناسان ستادی با عوامل سازمانی انجام دادند نتایج نشان دادند که مهمترین عامل از میان عوامل ساختاری که با خلاقیت و نوآوری در تضاد است، عامل رسمیت سازمانی است و چنین تصور کردند که کاستن رسمیت بخش مهمی از موانع ساختاری در مقابل خلاقیت و نوآوری را از میان بر می‌دارد. طبری (۱۱) در تحقیقی با عنوان «درباره سایبرنتیک یا دانش گردانش» به این نتیجه رسید که سیستم‌های سایبرنتیکی دارای یک سلسله شاخص‌های مشترک هستند مانند: تنظیم گری، ذخیره سازی اطلاعات، دمساز شدن با محیط، خودتنظیمی، خودتولیدی، رفتار استراتژیک. وی دانش سایبرنتیک را «دانش پیوندی» خوانده است.

بذرافشان مقدم (۴) در پژوهشی تحت عنوان «بررسی میزان کاربرد الگوی سایبرنتیک در مدیریت دانشگاه‌ها (مورد دانشگاه فردوسی مشهد)» به جایگاه الگوی سایبرنتیک در دانشگاه فردوسی مشهد اشاره می‌کند. یافته‌های پژوهش نشان داد که دانشگاه فردوسی مشهد در میزان استفاده از الگوی سایبرنتیک در سازماندهی فعالیت‌ها، از جایگاه مناسبی برخوردار است و این وضعیت در زمینه مؤلفه‌های نظارت (با میانگین ۴/۵۴)، پیوندها (با میانگین ۴/۲۶)، تعاملات (با میانگین ۴/۴۵)، تصمیم‌گیری (با میانگین ۴/۵۱)، سلسله مراتب (با میانگین ۴/۳۱) و رهبری (با میانگین ۴/۸۶) صادق است. همچنین نتایج حاکی از آن است که دانشگاه‌های ایران نیز گرایش به سازماندهی فعالیت‌های خود در چارچوب الگوی سایبرنتیک دارند و بیشترین گرایش در پیوند با مؤلفه رهبری (با میانگین ۴/۸۶) است. فرجی داور (۱۳) در مقاله خود تحت عنوان «سایبرنتیک در سازمان» سایبرنتیک را علمی معرفی کرده که از یک سو سیستم‌های نسبتاً باز را از دیدگاه تبادل متقابل اطلاعات میان آنها و محیطشان مورد بررسی قرار می‌دهد و از سوی دیگر به بررسی ساختار این سیستم‌ها از دیدگاه تبادل متقابل اطلاعات میان عناصر مختلفشان می‌پردازد. وی سایبرنتیک را یکی از اصلی‌ترین نمودهای تفکر سیستمی می‌داند.

فرهنگ (۱۴) تحقیقی را با عنوان بررسی عوامل مؤثر بر خلاقیت مدیران شرکت روغن نباتی پارس انجام داد. نتایج این تحقیق عبارتند از: بین خلاقیت مدیران شرکت و رسمیت سازمانی ارتباط معنی‌دار منفی وجود دارد بین میزان حقوق و دستمزد، سن سابقه خدمت مدیران و میزان خلاقیت آنها ارتباط معنی‌داری وجود ندارد. بین میزان تحصیلات مدیران شرکت و میزان خلاقیت آنها ارتباط معنی‌دار مثبت وجود دارد.

معصومه حسینی و همکاران (۸) تحقیقی تحت عنوان عوامل مؤثر بر خلاقیت اعضای هیئت علمی و ارائه راهکارها به منظور ارتقاء انجام دادند. نتایج حاصل از این تحقیق نشان داد عوامل سازمانی بر خلاقیت اعضای هیئت علمی تأثیر بیشتری دارند. و تفاوت معناداری بین عوامل سازمانی مؤثر بر خلاقیت بین دانشکده‌ها وجود دارد.

شووانینگر (۲۳) در تحقیقی که در مورد تئوری سیستم‌ها و سایبرنتیک انجام داده است خود سازمانی، نظارت، ارتباطات، پیچیدگی و پویایی را به عنوان عناصر اصلی سیستم‌های سایبرنتیکی قلمداد کرده است و بر این باور است که ارزیابی تأثیر الگوی سیستمی در سازمان

های بسیار پیچیده است و نتایج هر سازمانی باید به صورت تطبیقی با سازمان دیگر بررسی شود.

شووانینگر (۲۲) در تحقیقی تحت عنوان «تأثیر الگوی سایبرنتیک در غنی سازی سازمانی» به بررسی دیدگاه سایبرنتیک سازمانی، علم نظارت و ارتباط در مدیریت و سینرژی (هم افزایی) گروهی می پردازد. در این مطالعه وی با یک نگرش سایبرنتیکی، در صدد ارائه ساختاری منظم و سازماندهی شده برای فرایند برنامه ریزی، تولید دانش و نوآوری در محیط سازمانی است. در واقع این تحقیق نشان داد که چگونه فرایندهای خودنظارتی در سازمانها با یک جهت گیری سایبرنتیکی اثربخش تر عمل می کنند.

گلانویل (۱۹) طی تحقیقی در باب علم سایبرنتیک سایبرنتیک، نظارت (کنترل) را برای همه سیستم های زنده و غیرزنده ضروری دانسته و به این نتیجه رسید که سیستم های سایبرنتیکی نیازمند ارتباطات و بازخورد مثبت و منفی جهت اعمال صحیح نظارت اند. جالان و کلینر (۱۸) در طی تحقیقی تحت عنوان پیشرفت های جدید در توسعه خلاقیت نشان دادند که افراد گزینه های بیشتری را با امکان ریسک پذیری بالاتری نسبت به افراد دیگر (در سازمان های دیگر یا در واحدهای دیگر همان سازمان) مورد تجزیه و تحلیل قرار می دهند و در حقیقت سازمان به آنها اجازه می دهد که ایده های خلاق در کار با ریسک بیشتری بیان شوند.

زامنوپولوس و آکسیو (۲۴)، در تحقیقی به بررسی حیطه های سایبرنتیک در سازمان و مفهوم نظارت و بازخورد و همچنین به تبیین روابط بین آن دو پرداخته اند. نتایج یافته های آنها نشان داد سایبرنتیک ابزاری برای مطالعه سیستماتیک رفتارهای هدفمند سازمانی، مفاهیم کاربردی مانند بازخورد، نظارت و مراقبت است. وی دریافت که در بین مفاهیم مختلف سازمانی واژه کنترل (نظارت)، جزء اجتناب ناپذیر سازمان و مهمترین و تأثیرگذارترین واژه در مهندسی و مدیریت است.

لیوسکیو (۲۰) در تحقیقی تحت عنوان عوامل مؤثر بر خلاقیت مدیران اجرایی ارشد به نتایج زیر دست یافت، در بررسی تأثیر متغیرهای سن، جنسیت، سطح تحصیلات، محل خدمت و سابقه خدمت بر روی مدیران اجرایی ارشد متغیرهای سطح تحصیلات و جنسیت از عواملی بودند که با خلاقیت مدیران ارتباط معنی داری داشتند و متغیرهای دیگر در این بررسی ارتباط معنی داری را با خلاقیت نشان ندادند.

روش

به منظور توصیف و بررسی جایگاه الگوی سایبرنتیک و ارتباط آن با خلاقیت سازمانی در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان، از روش توصیفی و به روش همبستگی استفاده شده است. جامعه آماری این تحقیق کلیه کارکنان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان بود که بر طبق آمار ارائه شده از سوی اداره ی کارگزینی سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان در سال ۱۳۹۰ تعداد ۲۲۱ نفر بودند. به دلیل این که جامعه آماری را مدیران و تمامی کارکنان تشکیل می دادند، از این رو از روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای استفاده شده است. ابزار جمع آوری داده ها، پرسشنامه ی الگوی سایبرنتیک با ۶۰ سؤال بسته پاسخ بر اساس مقیاس درجه بندی لیکرت با ضریب پایایی ۰/۸۸ و پرسشنامه ی خلاقیت سازمانی با ۳۲ سؤال بسته پاسخ، بر اساس مقیاس درجه بندی لیکرت و ضریب پایایی ۰/۸۵ بود. بنابراین پایایی ابزارهای مورد استفاده در پژوهش از اعتبار بالایی برخوردار است. جهت سنجش روایی ابزار اندازه گیری این پژوهش از روایی صوری و محتوایی استفاده شده است.

برای تجزیه و تحلیل آماری یافته ها از آمار توصیفی (فراوانی، درصد، میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (ضریب همبستگی

1 2-Jalan, R. Cliner,D

2 3- Zamenopoulos&Alexiou

3 4-Live,S

پیرسون، و آزمون رگرسیون چندگانه) و برای تحلیل داده ها از نرم افزار SPSS ۱۸ استفاده شد. (سطح معناداری ۰/۰۵ $p \leq$ در نظر گرفته شد).

یافته های پژوهش

همان طور که در جدول شماره ۱ نیز مشاهده می شود، بین الگوی سایبرنتیک و خلاقیت سازمانی در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان رابطه معنی داری وجود دارد.

جدول (۱). نتایج همبستگی پیرسون بین الگوی سایبرنتیک و خلاقیت سازمانی

شاخص های آماری متغیر	ضریب همبستگی پیرسون (r)	سطح معناداری
سایبرنتیک و خلاقیت سازمانی	۰/۴۲	۰/۱۰

*سطح معناداری ۰/۰۵ $p \leq$

با توجه به نتایج ارائه شده، در سطح معنی دار ($\geq p/0.05$) با توجه به آماره آزمون ($= 0.2/24$) و ($= 0.1/P$) بین میزان استفاده از بین الگوی سایبرنتیک و خلاقیت سازمانی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد. همان طور که در جدول شماره ۲ نیز مشاهده می شود، بین مؤلفه های الگوی سایبرنتیک با کل خلاقیت سازمانی در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان رابطه معناداری وجود دارد.

جدول (۲) رابطه ی هر کدام از مؤلفه های سایبرنتیک با خلاقیت سازمانی

مدل	مجموع مجزورات	درجه آزادی	میانگین مجزورات	F	سطح معناداری
بین گروهی	۳۰۱/۴	۳	۷۱/۴۲	۲/۶۷	۰/۳۰
درون گروهی	۸۲۹/۲	۸۲۱	۸/۳		
کل	۱۳۰۱/۶	۱۳۱			

*سطح معنادار ۰/۰۵ $p <$

مقدار f مشاهده شده معادل ۲/۷۶ می باشد که این مقدار در سطح تشخیص ۰/۰۵ با ۳ و ۱۲۸ درجه آزادی از مقدار بحرانی جدول بزرگتر است بنابراین فرضیه ی صفر رد و فرضیه ی پژوهش تأیید می گردد. بنابراین می توان گفت که بین ترکیبی از مؤلفه های الگوی سایبرنتیک و خلاقیت سازمانی رابطه ی چند گانه ی معنی داری وجود دارد.

جدول (۳) پیشگویی خلاقیت از روی مؤلفه های الگوی سایبرنتیک

سطح معناداری	t	ضرایب استاندارد			متغیرهای پیشبین
		Beta	Std. Error	B	
۰/۰۰۰	۵۱۱		۱/۵	۱۸۱	(Constant)
۰/۵۰	۱/۸	۰/۸	۰/۵	۰/۴	کنترل
۰/۳	۰/۹	۰/۹۰	۰/۴	۰/۴	پیوندها
۰/۷	۰/۳	۰/۳۰	۰/۴	۰/۶۱	تعاملات
۰/۲۱	۱/۳۷	۰/۴۱	۰/۴	۰/۹۴	تصمیم گیری
۰/۳۰	۲/۲۰	۰/۲	۰/۳	۰/۷۸	سلسله مراتب
۰/۴۰	۱/۵	۰/۰۱	۰/۴	۰/۵	رهبری

$$=R \ 0/31, =R \text{ Square } 0/10, =Adj. R \ 0/05$$

نتایج جدول ۳ حاکی از این است که مقادیر t مشاهده شده برای مؤلفه های کنترل، سلسله مراتب و رهبری از مقدار بحرانی جدول بزرگتر و مقدار t مشاهده شده برای مؤلفه های پیوند ها و تصمیم گیری و تعاملات از مقدار بحرانی جدول کوچکتر است بنابراین مؤلفه های کنترل و سلسله مراتب و رهبری به ترتیب با ضرایب بتای ۰/۸، ۰/۲ و ۰/۱ به طور جداگانه با خلاقیت سازمانی رابطه ی معنی داری دارد.

$$\alpha + BX_1 + BX_2 + BX_3 = \hat{Y} =$$

$$\hat{Y} = X_1 \times 0/4 + X_2 \times 0/87 + X_3 \times 0/5 + 181$$

رهبری + سلسله مراتب + کنترل + میانگین نمرات = خلاقیت سازمانی

$$\alpha = \text{عرض از مبدأ} = X_0 = \text{کنترل} = B = \text{شیب خط}$$

$$\hat{Y} = \text{خلاقیت سازمانی} = X_1 = \text{سلسله مراتب} = X_2 = \text{رهبری}$$

بحث و نتیجه گیری

از دیدگاه کارکنان سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان بین الگوی سایبرنتیک و خلاقیت سازمانی رابطه ی معنا دار وجود دارد. برطبق نظر باثوم (۱۹۸۸) سازمان سایبرنتیک خود تنظیم گر بوده و در نتیجه نیاز به تعریف و تعیین اعلام اقتدار و کاربرد مقررات خاص

نمی باشد بنابراین در سازمانی که قدرت کمتر و اختیار بیشتر است امکان بروز خلاقیت احتمالاً بیشتر خواهد بود.

براساس نظر شووانینگر (۲۰۰۳) وجود الگوی سایبرنتیک در سازمان باعث ایجاد و تولید دانش و نوآوری (مؤلفه ی مهم خلاقیت در محیط سازمانی می شود که این خود باعث غنی سازی در سازمان می شود که نتایج شووانینگر با نتایج تحقیق حاضر هماهنگ می باشد. لذا لازم به ذکر است که نوآوری یکی از مؤلفه های مهم خلاقیت می باشد.

از یک طرف برطبق نظر گلانول (۲۰۰۴) و بوج و ارکوبی (۲۰۰۵) و زامنوپولوس آکسیو (۲۰۰۷) سیستم سایبرنتیک نیازمند بازخورد مثبت و منفی است و از طرف دیگر یکی از مؤلفه های خلاقیت بر اساس حسن بیگی (۱۳۸۹) پاداش (نوعی بازخورد) می باشد یافته های این پژوهش نیز با تحقیقات گلانول (۲۰۰۴) و بوج و ارکوبی (۲۰۰۵) و زامنوپولوس آکسیو (۲۰۰۷) همسو می باشد. بنابراین وجود بازخورد در سایبرنتیک و خلاقیت مؤلفه ی مشترک بین این دو متغیر می باشد.

به نظر می رسد استفاده از الگوی سایبرنتیک در سازمان باعث می شود تعاملات بین کارکنان و مدیران بیشتر شود و این باعث شود مدیران از نظرات کارکنان در اهداف و برنامه های سازمان استفاده کنند و با استفاده از این الگو سازمان به یک سازمان ایده آل تبدیل میشود و با اجرای این الگو در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان خود را به روز کرده و می تواند با کشورهای صنعتی تراز اول دنیا رقابت کند.

به نظر می رسد در سازمان های خلاق نسبت به سازمان هایی غیر خلاق که به افراد خود اجازه چنین کاری را نمی دهند موجب ارائه راه حل های خلاق و تطابق سریع سازمان با محیط خود می شوند و چنین سازمان هایی حتی به هنگام تدوین استراتژی و اهداف بلند مدت خود به تصمیم گیری افراد همراه با قدرت ریسک پذیری بالای آنها متکی است در نتیجه تفویض اختیار و عدم تمرکز سازمانی موجب افزایش خلاقیت در بین افراد سازمان می شود.

همچنین استفاده از الگوی سایبرنتیک در سازمان باعث می شود ارتباط بین کارکنان و مدیران بیشتر شود و این باعث شود مدیران از نظرات کارکنان در اهداف و برنامه های سازمان استفاده کنند و با استفاده از این الگو سازمان به یک سازمان ایده آل تبدیل میشود و با اجرای این الگو در سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان خود را به روز کرده و می تواند با کشورهای صنعتی تراز اول دنیا رقابت کند. الگوی سایبرنتیک باعث افزایش کارآمدی سازمان می شود به این دلیل که اعمال قدرت کمتر، خود تنظیم گری و تعاملات سازمانی بیشتر می شود و همچنین خلاقیت سازمانی باعث افزایش کارآیی سازمان می شود. در مجموع، یافته ها نشان می دهد که این مطلوبیت استفاده از الگوی سایبرنتیک با توجه به میانگین نمراتی قابل تصور است که بر اساس دیدگاه کارکنان و مدیران سازمان ورزش و جوانان استان اصفهان به دست آمده است. در نتیجه میتوان چنین نتیجه گرفت که سازماندهی فعالیت ها در اداره کل در راستای الگوی سایبرنتیک صورت میپذیرد. اما از آنجا که مدیران سازمان طبق نقشه ای معین منطبق بر الگوی سایبرنتیک به سازماندهی فعالیت های اداره کل مبادرت نکرده اند چنین استنباط می شود که در صورت تدوین الگویی برای مدیریت سازمان ورزش و جوانان در چهارچوب الگوی سایبرنتیک می توان انتظار داشت که مدیران این سازمان برای توسعه کاربرد الگوی سایبرنتیک و خلاقیت سازمانی در فضای مورد وصف، آمادگی داشته باشند.

این سازمان نسبت به سازمان هایی که در افراد خود اجازه چنین کاری را نمی دهند موجب ارائه راه حل های خلاق و تطابق سریع سازمان با محیط خود می شوند و چنین سازمان هایی حتی به هنگام تدوین استراتژی و اهداف بلند مدت خود به تصمیم گیری افراد همراه با قدرت ریسک پذیری بالای آنها متکی است در نتیجه تفویض اختیار و عدم تمرکز سازمانی موجب افزایش خلاقیت در بین افراد سازمان می شود.

فهرست منابع

- ۱) آراسته ح. ر. ۱۳۸۷. ضرورت بکارگیری شیوه‌های نوین رهبری در میان رؤسایان دانشگاه‌های کشور. فصلنامه‌ی پژوهش و برنامه‌ریزی در آموزش عالی، شماره‌ی ۵۰، ص ۱۷-۱.
- ۲) امیرحسینی خ. ۱۳۸۴. خلاقیت و نوآوری‌مبانی، اصول، تکنیک‌ها، تهران: انتشارات عارف کامل، چاپ دوم.
- ۳) بذرافشان مقدم م.، صباغیان ز.، آراسته ح. م.، شعبانی ورکی ب. ۱۳۸۶. جایگاه الگوی سایبرنتیک در اداره دانشگاه‌ها مورد: دانشگاه فردوسی مشهد. مجله‌ی مطالعات تربیتی و روان‌شناسی، شماره‌ی ۱۸، ص ۳۲-۵.
- ۴) بذرافشان مقدم م. ۱۳۸۶. بررسی میزان کاربرد الگوی سایبرنتیک در مدیریت دانشگاه‌ها مورد: دانشگاه فردوسی مشهد. رساله‌ی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه شهید بهشتی تهران.
- ۵) بذرافشان مقدم م.، نورشاهی ن.، پورشافی ه. ۱۳۸۴. نگرش رؤسای دانشگاه‌ها به برنامه‌ریزی دانشگاهی. فصلنامه‌ی مطالعات تربیتی و روان‌شناسی، شماره‌ی ۶۲۲، ص ۱۲۴-۹۳.
- ۶) بیرا. ۲۰۰۵. سایبرنتیک چیست؟ ترجمه‌ی: حمیدرضا جمالی مهمونی و سعید اسدی. ۱۳۸۴. ماهنامه تدبیر، سال شانزدهم، ۱۵۵ ص، ۵۳-۴۹.
- ۷) بیرن بائوم ر. ۱۳۸۲. دانشگاه‌ها چگونه کار می‌کنند: سازمان علمی و رهبری آن از منظر سایبرنتیک. ترجمه‌ی: حمیدرضا آراسته. تهران: انتشارات مؤسسه پژوهش و برنامه‌ریزی آموزش عالی.
- ۸) حسینی م. ۱۳۸۹ عوامل مؤثر بر خلاقیت و نوآوری اعضای هیئت علمی. مجله‌ی راهبرد دانش. شماره‌ی ۱. ص ۶-۱.
- ۹) خاکی ع. ۱۳۸۴. روش تحقیق در مدیریت. تهران: مرکز انتشارات دانشگاه آزاد.
- ۱۰) سام خانیان م. ۱۳۸۷. خلاقیت و نوآوری در سازمان آموزشی مفاهیم، نظریه‌ها، تکنیک‌ها و سنجش. تهران: انتشارات فن و هنر.
- ۱۱) طبری ا. (۱۳۸۴). درباره سایبرنتیک (یا دانش گردانش). چاپ دوم، انتشارات حزب توده.
- ۱۲) فخریان م. ۱۳۸۸. بررسی وضعیت خلاقیت در سازمان یادگیرنده. پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد دانشگاه آزاد واحد ارومیه
- ۱۳) فرجی داور آ. ۱۳۸۶. مقدمه‌ای بر روش‌های محاسباتی پیشرفته در علوم و فنون: نگرش سیستمی و سایبرنتیک. ماهنامه علوم و فنون، شماره‌ی ۳، ص ۶۲-۶۰.
- ۱۴) فرهنگی ع. ا. حسینی، ح. ۱۳۷۸. رهبری و مدیریت در دانشگاه‌ها. مجله دانش مدیریت، شماره‌ی ۴۷، ص ۳۸-۳۴.

15) Assimakopoulos. N. & Dimitriou. N. 2006. A cybernetic framework for viable virtual enterprises. *Journal Kybernetes*. 35. 5. No. 653- 667.

16) Birnbaum. R. 1988. How'm I Doing? How College presidents assess their effectiveness. Paper presented at annual meeting of the American Educational Research Association.

17) Boje. D. & Arkoubi. K. 2005. Third Cybernetic Revolution: Beyond Open to Dialogic System Theories. *Tamar Journal*. 4. 1- 20.

18) Jalan, R. Cliner, D. 2008. Making Creativity Sport policy, woman and developing in the office. *V* 14, 222- 230

19) Glanville. R. 2004. The purpose of second-order Cybernetics. *Journal Kybernetes*. 33. 9 10. 1379- 1386.

- 20) Live, S. 2009. Blocage of creativity. paper presented at the international conference for the management of innovation, of soth. pp: 26- 29
- 21) Schwaninger. M. 2004. What can cybernetics contribute to the conscious evolution of organization and society? Journal systems Research and Behavioral science. Syst. Res. 21. 515- 527.
- 22) Schwaninger. M. 2003. A Cybernetic Model to Enhance Organizational Intelligence. Systems Analysis Model Simul. 43. 1. 53- 65.
- 23) Schwaninger. M. 2001. System theory and cybernetics. Journal Kybernetes. 30. 9 10. 1209- 1222.
- 24) Zamenopoulos. T. & Alexiou. K. 2007. Rethinking the cybernetic basis of design: The concepts of control and Organization. Journal Kybernetes. 36. 9 10. 1570- 1589.

مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

نشریه علمی تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی

سال نخست، دوره اول، شماره چهارم، بهار ۱۴۰۱

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱/۳۰

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۹/۱۵

پیش بینی مشارکت در ورزش و توالی آن با استفاده از متغیرهای جمعیت شناختی و رفتاری بزرگسالان

مهناز محمدی،
معصومه شهبازی،
امیرحسین منظمی

چکیده

این تحقیق با هدف پیش بینی مشارکت در ورزش و توالی آن با استفاده از متغیرهای جمعیت شناختی و رفتاری بزرگسالان انجام شد. به این منظور روش تحقیق توصیفی-پیمایشی استفاده شد و اطلاعات مورد نیاز از طریق پرسشنامه جمع آوری گردید که روائی آن توسط چند تن از اساتید صاحب نظر و پایایی آن از روش آلفای کرونباخ (آلفا=۰/۹۵) تایید گردید. جامعه آماری تحقیق حاضر کلیه شهروندان شهر زنجان می باشند. در پژوهش حاضر از روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی استفاده شده است که از بین مناطق مختلف شهر زنجان ۵ منطقه را به صورت تصادفی انتخاب نموده ایم و سپس در هر منطقه ۷۷ و در مجموع ۳۸۴ پرسشنامه در بین افراد ۱۸ تا ۶۵ سال توزیع نمودیم. در SAS تحقیق حاضر از نرم افزار از دو نوع آمار توصیفی و استنباطی برای تحلیل داده ها استفاده شده است. در سطح توصیفی با استفاده از مشخصه های آماری نظیر فراوانی، درصد، به رسم نمودارها و تجزیه و تحلیل اطلاعات پرداخته شد و در سطح استنباطی، از روش مدل رگرسیونی هاردل برای رد یا تایید فرضیات تحقیق، و برای بررسی میزان تبیین متغیرها توسط هر یک از سوالات مرتبط در پرسشنامه از تجزیه و تحلیل عاملی تاییدی استفاده شده است. نتایج نشان داد که جنسیت

افراد و سن آن‌ها و وضعیت سلامت عمومی و انگیزه بهبود و حفظ سلامتی با میزان مشارکت آن‌ها در فعالیت‌های ورزشی تفاوت معنادار وجود دارد. در واقع می‌توان گفت مردان و افراد مسن‌تر و افراد سالم‌تر تمایل بیشتری به انجام فعالیت‌های ورزشی دارند و هم‌چنین افراد دارای انگیزه بهبود و حفظ سلامتی بیشتر، تمایل بیشتری به مشارکت ورزشی دارند. و بین متغیرهای انگیزه شاد بودن و سلامت عمومی با توالی ورزش رابطه معناداری وجود دارد. به این صورت که این افراد به صورت منظم و مستمر در فعالیت‌های ورزشی شرکت می‌کنند. طبق نتایج به دست آمده بیش‌تر پاسخ‌دهندگان (۲۴/۱ درصد) به ورزش پیاده روی و سپس به ترتیب به ورزش‌های بدنسازی، دویدن، آمادگی جسمانی، شنا، دوچرخه سواری و نرمش و حرکات کششی مشغول بوده‌اند.

واژگان کلیدی: مشارکت ورزشی، بزرگسالان، توالی ورزش، جمعیت شناختی، رفتاری

مقدمه

در سال‌های اخیر همگام با بروز تحولات بنیادین و همه‌جانبه در جامعه و گسترش فناوری و ماشینی شدن زندگی، چاقی و بیماری‌هایی نظیر بیماری‌های قلبی عروقی که عموماً ناشی از کم‌حرکی می‌باشد شیوع پیدا کرده است. با توجه به اینکه تا سال ۲۰۵۰ جمعیت سالمندان از جمعیت زیر ۱۴ سال پیشی خواهد گرفت و حدود ۸۰٪ می‌رسد، این امر نشان‌دهنده افزایش روزافزون توجه به این قشر می‌باشد. اکنون فعالیت جسمانی و ورزش و توجه به اثرات سودبخش آن بر سلامتی و نشاط به ویژه در سالمندان بیش از پیش مورد توجه قرار گرفته است. با وجود آنکه فعال بودن از سنین پایین‌تر از بسیاری بیماری‌ها جلوگیری می‌کند فعالیت منظم در سنین بالا نیز به کاهش درد و ناتوانی نظیر آرتروز، استئوپروز کمک می‌کند [۱].

مشارکت منظم در ورزش در میان بزرگسالان تبدیل به بخش مهمی از زندگی سالم شده است که هم به نفع ذهن و هم به نفع جسم است [۲]. از طرف دیگر عدم فعالیت فیزیکی نه تنها برای افراد بلکه در کل برای جامعه پیامدهای منفی دارد، مثلاً از نظر هزینه‌های مربوط به امور مالی و پیامدهای دولت در سیاست‌های مراقبت بهداشتی این مسئله نگرانی عمده بهداشت عمومی شده است [۲]. با وجود فواید بسیار زیادی که ورزش و فعالیت بدنی برای انسان و جامعه به ارمغان می‌آورد، یکی از مهم‌ترین چالش‌های پیشرو در برنامه ریزی و سیاستگذاری در جوامع امروزی رواج فرهنگ بی‌حرکی و راحت‌طلبی در میان انسان‌ها است. صنعتی شدن جوامع و ورود به فناوری‌های متنوع و مختلف تمامی ابعاد زندگی انسان از جمله تحرک او را متأثر کرده است. تاریخ بیانگر تمایل درونی انسان به فعالیت‌های جسمانی است. در جوامع بدوی یا فرهنگ باستانی، برنامه‌های تربیت بدنی سازمان یافته وجود نداشت. ولی فعالیت‌های بدنی جزء لاینفک زندگی روزمره را تشکیل می‌داد. امروزه ورزش ابزاری مهم در دست دولت‌ها برای هدایت مردم به سوی اهداف برنامه ریزی شده است. زیرا عمده‌ترین وسیله تربیت همگانی در جامعه‌ی معاصر در کشورهای پیشرفته، صنعت ورزش است [۳].

امروزه فقر حرکتی باعث بروز نارسایی‌هایی در ابعاد جسمی، روحی و فکری اقشار مختلف جامعه گردیده است [۴]. پیشرفت علم و تکنولوژی، علی‌رغم تأثیرات شگرفی که در زندگی انسان داشته است، تمایل به زندگی بدون تحرک را افزایش داده است. لذا افزایش فعالیت فیزیکی افراد، در صدر اولویت‌های بهداشتی قرار گرفته و به دلیل ارتباط آن با سلامت، فعالیت فیزیکی منظم به عنوان یکی از ۱۵ اولویت سازمان جهانی بهداشت در تغییر رفتار جهت بهبود سلامت و سبک زندگی سالم معرفی شده است. بر اساس برنامه‌ی مردم سالم، کلیه افراد باید حداقل ۳۰ دقیقه فعالیت فیزیکی متوسط روزانه داشته باشند [۵]. بر اساس مطالعات اخیر سنجش اروپا در مورد آمار مشارکت ورزشی در ۲۷ کشور عضو، گزارش شده است که ۶۱٪ از مردم اروپا به ندرت یا اصلاً ورزش نمی‌کنند، ۳۳٪ از

آنها با نظم کمتری ورزش میکنند (حداقل یکبار در هفته) و ۸٪ از آنها منظم و با قاعده ورزش میکنند (۵بار در هفته یا بیشتر)، علاوه بر این به نظر می رسد که مشارکت ورزشی در اروپا با رکود مواجه بوده است [۶].

نتایج یک گزارش پژوهشی در استرالیا نشان می دهد به ازای فعال شدن یک درصد از جمعیت این کشور سالانه از مرگ ۱۲۲ نفر که ناشی از بیماری های قلبی، دیابت غیروابسته به انسولین و سرطان روده بزرگ است، جلوگیری می شود. هم چنین در استرالیا پیش بینی شده که اگر تعداد شرکت کنندگان در ورزش همگانی ۱۰ درصد افزایش یابد سالانه ۶۰۰ میلیون دلار در بودجه این کشور صرفه جویی می شود زیرا هزینه مستقیم مراقبت بهداشتی چهار بیماری ناشی از کم تحرکی، ۳۰۶ میلیون دلار در هر سال برآورد شده است [۷].

دولت استرالیا در ابتدای سال ۲۰۱۹ اعلام کرد که در نظر دارد ۱۵۰ میلیون دلار در ۴ سال آینده برای توسعه امکانات ورزشی از جمله زمین های بازی و استخرها هزینه کند. این کشور در سال ۲۰۱۸ و ۲۰۱۹، ۴۲ میلیون دلار برای توسعه زیر ساخت های جوامع ملی و ۴۱ میلیون دلار برای توسعه برنامه های ورزشی مدارس هزینه کرده است [۸].

بنا بر آمار به دست آمده در استرالیا در سال ۲۰۱۹، ۸۴ درصد از زنان بالای ۱۵ سال حداقل یک بار در هفته و ۶۵ درصد از زنان حداقل سه بار در هفته فعالیت ورزشی دارند. و ۸۰ درصد مردان بالای ۱۵ سال حداقل یک بار در هفته و ۶۰ درصد حداقل سه بار در هفته فعالیت ورزشی دارند. بنابراین می توان گفت در مجموع ۸۲ درصد از بزرگسالان استرالیا به طور منظم (حداقل هفته ای یک بار) در فعالیت های ورزشی شرکت می کنند [۹].

در سال ۲۰۱۶ بیش از یک چهارم کانادایی ها (۲۷ درصد) افراد بالای ۱۵ سال، فعالیت منظم ورزشی انجام می دهند، و رشته ی هاکی در صدر جدول علاقه مندی آنان قرار دارد. در سال ۲۰۱۶، ۷۲ درصد از مردان متولد خارجی و ۶۱ درصد از مردان متولد کانادا اعلام کردند که به صورت منظم و مستمر در فعالیت های ورزشی شرکت می کنند. در مقابل، ۳۹ درصد از زنان متولد کانادا و ۲۸ درصد از زنان متولد خارج از کانادا اعلام کردند که فعالیت مستمر ورزشی دارند [۱۰].

از اکتبر سال ۲۰۱۹، تقریباً ۶۵ درصد پاسخ دهندگان در پاسخ به نظرسنجی درباره مشارکت ورزشی، اعلام کردند که چهار بار در ماه یا بیش تر در ماه در هلند تمرین می کنند. طبق طبقه بندی مشارکت ورزشی بر اساس جنسیت، ۶۹ درصد از پاسخ دهندگان مرد و ۶۵ درصد از پاسخ دهندگان زن گفتند که چهار بار یا بیش تر در ماه ورزش می کنند [۱۱].

بر اساس دفتر آمار کار، حدود ۱۹ درصد از جمعیت ایالت متحده هر روز در سال ۲۰۱۷ مشغول ورزش بودند. مردان با میزان ۲۰/۲ درصد و زنان با میزان ۱۷/۸ درصد مشارکت ورزشی داشتند [۸]. صنعت ورزش تنها در ایالت متحده آمریکا در سال ۱۹۹۵ میلادی بالغ بر ۹۳/۸ میلیارد دلار ارزش افزوده ایجاد کرده است و ششمین صنعت بزرگ کشور به حساب می آید. سهم صنعت ورزش در تجارت جهانی ۲/۵ درصد است. وضعیت اقتصادی کشورها نیز می تواند روی شرکت شهروندان در فعالیت های ورزشی مؤثر باشد و در کشورهای در حال توسعه، مشکلات اقتصادی و حل آن ها از اولویت بیشتری برخوردارند [۱۲]. کشورهای توسعه یافته سرمایه گذاری های کلانی در حوزه ورزش همگانی کرده تا هزینه های درمان را کاهش دهند. برای مثال کشور آمریکا با صرف هر یک میلیون دلار در ورزش سلامت محور در یک سال حدود ۲/۳ میلیون دلار در هزینه های درمان صرفه جویی کرده است. در سال ۲۰۰۰ بی تحرکی و زندگی غیرفعال هشتمین عامل مرگ و میر در جهان بر اساس آمارهای سازمان بهداشت جهانی بوده است [۱۳].

به گفته ی نماینده دبیرخانه شورای راهبردی وزارت ورزش و جوانان در سال ۹۳، تنها ۱۵ میلیون نفر از جمعیت ۷۵ میلیونی کشور به نوعی فعالیت ورزشی دارند. این آمار در حالی است که باید بر اساس توزیع نرمال، ۳۰ میلیون نفر از جمعیت کشور سه جلسه در هفته

تمرین و فعالیت منظم ورزشی داشته باشند [۱۴]. آمار مشارکت مردم ایران در فعالیت ورزشی در سال ۹۶ در حوزه شهری و روستایی به ۵۱ درصد رسیده است [۱۵]. براساس گزارش مرکز آمار ایران در سال ۱۳۹۴، از ۴۱ میلیون و ۳۸۰ هزار نفر کل جمعیت بالای ۱۸ سال در سال ۹۴، ۱۸ میلیون و ۲۰۷ هزار و ۶۱۱ نفر ورزش می کنند. به عبارت دیگر در سال ۹۴ از کل جمعیت بالای ۱۸ سال ایران، ۴۴ درصد ورزش می کنند [۱۶]. و در سال ۹۶ این تعداد به ۵۱/۱ درصد رسید، و سهم ورزش در اوقات فراغت مردم ایران در تابستان ۹۴ با میانگین ۱۶ دقیقه بود که در سال ۹۶ به ۲۷ دقیقه رسید [۱۳]. و در رتبه ۲۷ بیماری های قلبی و عروقی در دنیا قرار دارد [۱۳]. و در بین مرگ های ثبت شده در سال ۱۳۹۷، بیماری های قلبی و عروقی ۳۸/۶ درصد مرگ ها در بین ایرانیان بوده است [۱۷].

طبق پایش انجام شده توسط دانشگاه علوم پزشکی، فقط ۳۰ درصد مردم زنجان فعالیت بدنی دارند، و از طرفی ۴۰ درصد از آمار مرگ و میرها، ناشی از بیماری های قلبی-عروقی و کم تحرکی افراد بوده است. معاون بهداشت دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی استان زنجان تاکید کرد: باید کم تحرکی مردم این استان از ۷۰ درصد به ۳۰ درصد کاهش یابد [۱۸].

علی رغم فواید مطلوب ورزش مستمر که با سلامتی و تندرستی افراد در ارتباط است، در بسیاری از کشورها کم تحرکی و خطرات و بیماری های ناشی از آن در زندگی افراد در حال افزایش می باشد و کم توجهی مسئولین نسبت به تشویق و ترغیب افراد به ورزش مستمر شرایط بروز این خطرات را بیشتر نموده است [۱۹].

اهمیت فعالیت بدنی و ورزش به عنوان بخشی مکمل برای یک زندگی سالم همواره مطرح است. شواهد علمی نشان دهنده ی اثرات مفید فعالیت بدنی بر سلامت جامعه در سرتاسر دنیا است. بررسی ها نشان می دهند فعالیت بدنی با تکرار، شدت و مدت زمان مناسب و بر اساس برنامه های منظم و علمی، مزایای قابل توجهی بر سلامت افراد خواهد داشت. حفظ سطح مناسبی از عناصر آمادگی جسمانی مانند استقامت قلب و عروق، قدرت، استقامت عضلانی، ترکیب بدنی و انعطاف پذیری در کاهش خطر ابتلا به بیماری های قلبی، فشارخون، دیابت، پوکی استخوان و چاقی مؤثر است. کاهش میزان موارد حمله ی قلبی و حفظ عملکرد مستقل در پیری از مزایای تمرینات ورزشی منظم هستند. به علاوه، افراد دارای فعالیت بدنی نسبت به افراد غیرفعال از طول عمر بیش تری برخوردارند [۲۰].

مجموعاً این یافته ها بر ضرورت بهبود نرخ مشارکت ورزشی برای سلامت اقتصاد و دلایل اجتماعی تاکید میکند. با وجود این از آنجاکه داده های مشارکت ورزشی با کیفیت، یک پیش نیاز مهمی برای طراحی مداخلات است که به طور موثر نیازهای جامعه را تامین میکند [۲۱].

تحقیق کردن برای تعیین هم بستگی مشارکت در ورزش ضروری است. مدیران ورزشی و سیاست گذاران هر دو، انگیزه بیشتری بر این دارند که متغیرهای مرتبط با مشارکت ورزشی و موانع و انگیزه ها با احتمالی دارند، در نتیجه در دهه های اخیر، علاقه ی پژوهشگران به تحقیقات مشارکت ورزشی در اروپا وجود داشت [۲۱-۶]. جنبه های مختلف تحقیق برای حل این مسئله و گستره وسیعی از عوامل جمعیت شناختی، روانی، رفتاری، اجتماعی و محیطی مرتبط با مشارکت بزرگسالان در ورزش، توسعه یافته است.

آیا بین مشارکت ورزشی شهروندان و تکرار آن با در نظر گرفتن طیف وسیعی از متغیرهای جمعیت شناختی و رفتاری و هم چنین متغیرهای انگیزشی رابطه ای وجود دارد؟ هدف از این پژوهش این است که به بررسی رابطه بین مزایای درک شده از مشارکت در ورزش و تکرار آن بپردازد.

روش شناسی پژوهش

تحقیق حاضر از نوع تحقیقات کاربردی است. به لحاظ طرح از نوع طرح های غیر آزمایشی است. روش آماری استفاده از مدل

رگرسیون هاردل ۱ است. جامعه آماری تحقیق حاضر را شهروندان (۱۸-۶۵ سال) شهر زنجان تشکیل دادند. در پژوهش حاضر از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی استفاده شده است، که از بین مناطق مختلف شهر زنجان ۵ منطقه را به صورت تصادفی انتخاب و سپس در هر منطقه ۷۷ و در مجموع ۳۸۴ پرسشنامه توزیع شد. بدلیل نامشخص بودن حجم جامعه آماری برای بدست آوردن حداقل نمونه مورد نیاز برای تحقیق از فرمول کوکران استفاده شد.

در این تحقیق متغیرهای جمعیت‌شناختی و رفتاری به عنوان متغیر مستقل و مشارکت ورزشی بزرگسالان و توالی ورزش به عنوان متغیر وابسته در نظر گرفته شد.

(تعداد جلسات در هفته) × (مدت زمان ورزش در هر جلسه) = میزان مشارکت ورزشی در هفته

برای جمع‌آوری اطلاعات در مورد پیشینه تحقیق از مطالعات کتابخانه‌ای استفاده شد و برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های مشخصات فردی، پرسشنامه‌ی آپیک (IPAQ^۲)، پرسشنامه‌ی تعهد ورزشی و پرسشنامه‌ی سلامت عمومی (GHQ^۳) و برای بدست آوردن وضعیت اقتصادی-اجتماعی از سوالات موجود در پرسشنامه ویژگی‌های جمعیت‌شناختی استفاده شده است.

پرسشنامه ویژگی‌های جمعیت‌شناختی

این ابزار متغیرهای سن، جنس، وضعیت تأهل، صاحب فرزند بودن، سطح تحصیلات، درآمد خانواده، شغل، وضعیت سیگار کشیدن را شامل می‌شود.

پرسشنامه آپیک (IPAQ)

شاخص میزان مشارکت ورزشی در این تحقیق با توجه به سوالات پرسشنامه، بر اساس حاصل ضرب تعداد جلسات ورزش در هفته و مدت زمان ورزش در هر جلسه به شرح زیر محاسبه شد [۳۶].

پرسشنامه تعهد ورزشی

این پرسشنامه شامل ۵ متغیر می‌باشد که توسط (اسکانلن، سیمونز و همکاران، ۱۹۹۳؛ اسکانلن، کارپنتر و همکاران، ۱۹۹۳) طراحی شده است. گزینه‌های پاسخ هر سؤال در مقیاس ۵ ارزشی لیکرت از ۱ (خیلی کم) تا ۵ (خیلی زیاد) تنظیم شده است. روایی و پایایی نسخه انگلیسی این ابزار در تحقیقات خارجی و داخلی سنجیده و مورد قبول واقع شده است. در این تحقیق محقق تنها از یک متغیر تعهد ورزشی استفاده کرده، این متغیر دارای ۵ سؤال می‌باشد که یکی از سوالات (سؤال ۵) به دلیل همبستگی پایین با دیگر سوالات، از پرسشنامه حذف شد و ۴ سؤال باقیمانده مورد استفاده قرار گرفت که میزان تعهد ورزشی ورزشکاران را اندازه‌گیری می‌کند [۱۶].

پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ)

- 1 - Hurdle Modell
- 2 - International Physical Activity Questionnaire
- 3 - General Health Questionnaire
- 4 - Scanlan, Simons et al
- 5 - Scanlan, Carpenter et al

ابزار جمع آوری داده های سلامت عمومی نسخه ۲۸ سؤالی پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ (GHQ) بود. این پرسشنامه یکی از ابزارهایی می باشد که به طور گسترده در بین ابزارهای سلامت روانی در زمینه بررسی کیفیت روان سنجی مورد استفاده قرار می گیرد و از اعتبار و پایایی قابل قبول در مجامع علمی برخوردار می باشد. در ارتباط با روایی این پرسشنامه می توان به مطالعه انجام گرفته توسط تقوی اشاره کرد که نتایج تحقیق نشان داد که فرم ۲۸ سؤالی پرسشنامه سلامت عمومی، واجد شرایط لازم جهت کاربرد در پژوهش های روان شناختی و فعالیت های بالینی شناخته شد. پایایی این پرسشنامه نیز در مطالعه تقوی مورد آزمون قرار گرفت و میزان آلفای کرونباخ آن برابر با ۰/۹ به دست آمد [۳۷]. در این مطالعه از شیوه نمره گذاری لیکرت به منظور نمره گذاری پرسشنامه استفاده شد. براساس این روش، هر یک از سؤالات چهارگزینه ای به صورت (۳،۲،۱،۰) می باشد و در نتیجه کل نمره یک فرد از صفر تا ۸۴ متغیر خواهد بود که نمره کمتر بیانگر بهداشت روانی بهتر و بالاتر و بالعکس است. برای مقایسه سلامت عمومی ورزشکاران از نقطه برش ۲۲ استفاده گردید. براساس این روش افرادی که نمره بیش تر از ۲۲ کسب نمایند بیانگر وجود علائم خاصی از بیماری یا آسیب در افراد مورد مطالعه می باشد. براساس پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ، نمره نهایی که افراد کسب می کنند در یکی از دو حیطه نمره سالم (اختلال هیچ یا کم ترین حد با نمره کل از صفر تا ۲۲) و یا نمره ناسالم (در یکی از سه حیطه اختلال خفیف، متوسط و یا شدید با نمره کل بیش از ۲۲) قرار خواهند گرفت [۳۷].

پایگاه اقتصادی-اجتماعی

در این تحقیق پایگاه اقتصادی- اجتماعی با استفاده از ۵ متغیر درآمد خانواده، منزلت شغلی فرد، منزلت شغلی والدین/ همسر، تحصیلات فرد و تحصیلات والدین/ همسر مورد سنجش قرار گرفت. برای تشخیص منزلت شغلی از الگوی کاظمی پور (۱۳۸۳) استفاده شد. هر کدام از این متغیرها در پنج طبقه قرار گرفتند. در ادامه نمرات این ابعاد با هم ترکیب و پایگاه اقتصادی- اجتماعی به دست آمد. در نهایت نمرات مربوط به هر پنج متغیر که از یک تا پنج و مجموع آن ۲۵ بود بر تعداد متغیرها تقسیم و میانگین نمره پایگاه اقتصادی- اجتماعی افراد به دست آمد.

و در نهایت پاسخ دهندگان در پنج طبقه ی خیلی ضعیف، ضعیف، متوسط، خوب، خیلی خوب قرار گرفتند.

برای به دست آوردن روایی پرسشنامه ها از روش روایی صوری ۱ و محتوایی ۲ استفاده شد. به این صورت که روایی آن ها توسط ۵ تن از اساتید دانشکده علوم ورزشی دانشگاه شهید رجایی مورد تأیید قرار گرفت. سپس به منظور تعیین پایایی، طی یک مطالعه مقدماتی و با تکمیل ۲۰ پرسشنامه توسط نمونه هایی که در این مرحله برای مطالعه قرار گرفتند، ضریب پایایی برای پرسشنامه ها با استفاده از شاخص آلفای کرونباخ و از طریق نرم افزار SAS محاسبه گردید. روش آماری مورد استفاده در این تحقیق مدل رگرسیون دوجمله ای منفی هاردل بود.

یافته ها

- 1 -Face validity
- 2 - Content validity

جدول ۱. توزیع فراوانی جمعیت شناختی پاسخ دهندگان

سن	طبقه	بین ۸۱ تا ۴۲ سال	بین ۵۲ تا ۴۳ سال	بین ۵۳ تا ۴۴ سال	بین ۵۴ تا ۴۵ سال	بین ۵۵ تا ۵۶ سال	
	فراوانی	۱۳۱	۲۸۱	۱۴	۳۲	۷	
درصد	%۴۳	%۷۴	%۱۱	%۶	%۲		
جنسیت	طبقه	زن	مرد				
	فراوانی	۱۲۲	۳۶۱				
درصد	%۸۵	%۲۴					
تأهل	طبقه	مجرد	متأهل	بیوه	مطلقه		
	فراوانی	۶۷۱	۱۰۲	۲	۵		
درصد	%۶۴	%۲۵	%۱	%۱			
رده سنی فرزندان	طبقه	زیر ۲ سال	بین ۲ تا ۸۱ سال	فرزند بالای ۸۱ سال	بدون فرزند		
	فراوانی	۱۳	۹۷	۸۲	۶۴۲		
درصد	%۸	%۱۲	%۷	%۴۶			
طبقه اجتماعی-اقتصادی	طبقه	ضعیف	متوسط	خوب	خیلی خوب		
	فراوانی	۵۳۱	۹۴۲				
درصد	%۳۱	%۰۴	%۹۳	%۸			
سطح تحصیلات	طبقه	زیر دیپلم	دیپلم	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس و دکتری	دکتری تخصصی
	فراوانی	۳۲	۸۷	۹۲	۲۸۱	۸۶	۴
درصد	%۶	%۰۲	%۸	%۷۴	%۸۱	%۱	
وضعیت سیگار کشیدن	طبقه	سیگاری	غیرسیگاری	سیگاری گاهی اوقات می کشند	قبلا سیگاری بوده اند		
	فراوانی	۱۲	۴۳۳	۲۲	۷		
درصد	%۵	%۷۸	%۶	%۲			
شاخص توده بدنی	طبقه	کمتر از ۸۱/۵	۵۲ تا ۸۱/۵	۵۲ تا ۰۳	بیش تر از ۰۳		
	فراوانی	۵۲	۸۹۱	۲۳۱	۶۲		
درصد	%۷	%۲۵	%۴۳	%۷			
وضعیت سلامت عمومی	طبقه	سالم	ناسالم				
	فراوانی	۵۶۲	۹۱۱				
درصد	%۹۶	%۱۳					

نتایج به دست آمده نشان می‌دهند که ۳۴ درصد افراد بین ۱۸ تا ۲۴ سال، ۴۷ درصد بین ۲۵ تا ۳۴ سال، ۱۱ درصد بین ۳۵ تا ۴۴ سال، ۶ درصد بین ۴۵ تا ۵۴ سال و ۲ درصد بین ۵۵ تا ۶۵ سال هستند. بنابراین، اغلب افراد (۴۷٪) در رده سنی بین ۲۵ تا ۳۴ سال هستند.

از بین نمونه ۵۸ درصد را زنان و ۴۲ درصد را مردان تشکیل می‌دهند. بنابراین، اغلب افراد نمونه را زنان تشکیل می‌دهند. افراد مجرد ۴۶ درصد، متأهلین ۵۲ درصد، افراد بیوه ۱ درصد و افراد مطلقه ۱ درصد از نمونه را تشکیل می‌دهند. بنابراین اغلب افراد نمونه متأهل هستند.

افرادی که دارای فرزند زیر دو سال هستند ۸٪، فرزند بین ۲ تا ۱۸ سال ۲۱٪، فرزند بالای ۱۸ سال ۷٪ و افراد بدون فرزند ۶۴٪ از نمونه را به خود اختصاص می‌دهند. بنابراین، اغلب افراد نمونه بدون فرزند هستند.

۱۳ درصد از افراد در طبقه اقتصادی-اجتماعی ضعیف، ۴۰ درصد در طبقه متوسط، ۳۹ درصد در طبقه خوب و ۸ درصد در طبقه خیلی خوب بودند و لذا اغلب افراد از طبقه اقتصادی-اجتماعی متوسط هستند.

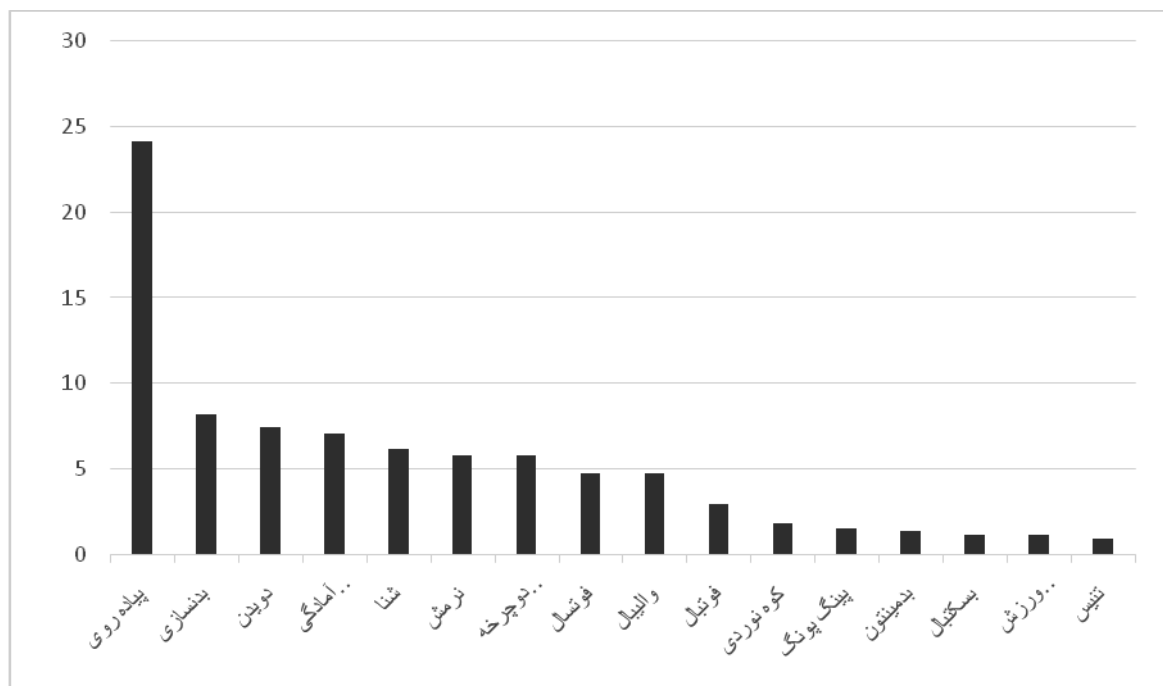
۶ درصد از نمونه‌ها دارای تحصیلات زیر دیپلم، ۲۰ درصد دیپلم، ۸ درصد فوق دیپلم، ۴۷ درصد لیسانس، ۱۸ درصد فوق لیسانس و دکتری و ۱ درصد دکتری تخصصی دارند. بنابراین اکثر نمونه‌ها تحصیلات لیسانس دارند.

۵ درصد از افراد نمونه سیگاری هستند، ۸۷ درصد اصلاً سیگار مصرف نمی‌کنند، ۶ درصد گاهی اوقات استفاده می‌کنند و ۲ درصد ترک کرده‌اند. بنابراین، اغلب افراد سیگاری نیستند. فعالیت‌های ورزشی مورد علاقه آزمودنی‌ها:

جدول ۲. توصیف فراوانی و درصد فراوانی میزان مشارکت آزمودنی‌ها در فعالیت‌های ورزشی

ردیف	رشته ورزشی	درصد	ردیف	رشته ورزشی	درصد
۱	پیاده روی	۴۲/۱	۹	والیبال	۴/۸
۲	بدنسازي	۸/۲	۱۰	فوتبال	۳
۳	دویدن	۷/۵	۱۱	کوه نوردی	۱/۹
۴	آمادگی جسمانی	۷/۱	۲۱	پینگ پونگ	۱/۶
۵	شنا	۶/۲	۳۱	بدمینتون	۱/۴
۶	نرمش	۵/۸	۴۱	بسکتبال	۱/۲
۷	دوچرخه سواری	۵/۸	۵۱	ورزش‌های بومی و محلی	۱/۲
۸	فوتسال	۴/۸	۶۱	تنیس	۱

با توجه به جدول ۲ و نمودار ۱ می‌توان گفت از میان فعالیت‌های تعریف شده برای آزمودنی‌ها، میزان مشارکت آزمودنی‌ها به پیاده روی ۴۲/۱ درصد، بدنسازی ۸/۲ درصد، دویدن ۷/۵ درصد، آمادگی جسمانی (ایروبیک، فیتنس و...) ۷/۱ درصد، شنا ۶/۲ درصد، دوچرخه سواری و نرمش و حرکات کششی در منزل ۵/۸ درصد، فوتسال و والیبال ۴/۸ درصد، فوتبال ۳ درصد، کوه نوردی ۱/۹ درصد، پینگ پونگ ۱/۶ درصد، بدمینتون ۱/۴ درصد، بسکتبال و ورزش‌های بومی و محلی ۱/۲ درصد و تنیس ۱ درصد بوده است، و سایر رشته‌ها درصدهای پایین‌تر از یک کسب کرده بودند.

نمودار ۱. توصیف فراوانی و در صد فراوانی میزان مشارکت آزمودنی ها در فعالیت های و ورزشی

آماره های توصیفی متغیرهای تحقیق شامل کمینه، بیشینه، میانگین، انحراف استاندارد متغیرها است. تعداد نمونه آماری تحقیق ۳۸۴ نفر است، بنابراین برای هر متغیر ۳۸۴ مشاهده وجود دارد. متغیرهای انگیزه ورزش در طیف لیکرت ۷ تایی، متغیر توالی ورزشی در طیف لیکرت ۵ تایی، متغیر سلامت عمومی به صورت متغیر دودویی و متغیر شاخص توده بدنی و مشارکت در ورزش به صورت متغیرهای پیوسته تعریف شده اند. در صورتی که مقدار میانگین متغیر از میانگین اختلاف بین کمینه و بیشینه ممکن طیف کم تر باشد، نشان می دهد که بیشترین پاسخ ها در محدوده پایین توزیع آماری نمونه و اگر میانگین بالاتر از این مقدار باشد، نشان دهنده این است که بیش ترین پاسخ ها در محدوده بالای توزیع آماری نمونه هستند. طبق نتایج، افراد مشارکت کمی در ورزش دارند، افسردگی ندارند، شاخص توده بدنی در بین افراد پراکنده است، اغلب افراد برای بهبود عملکرد جسمانی اقدام به انجام تمرینات ورزشی میکنند

جدول ۳. آماره های توصیفی متغیرهای پژوهش

متغیر	محدوده قابل قبول	میانگین طیف	تعداد	میانگین	انحراف	کمینه	بیشینه	چولگی	کشیدگی
مشارکت ورزشی	پیوسته	---	۴۸۳	۸۹۱	۲۲۲	۰	۰۴۴۱	۱/۷۶	۳/۱۳
انگیزه حفظ سلامتی	۱ تا ۷	۴	۴۸۳	۶۳۴	۱/۲۱	۱	۷	۳/۲۰-	۰/۱۵
انگیزه بهبود عملکرد جسمانی	۱ تا ۷	۴	۴۸۳	۶/۴۴	۱/۷۰	۱	۷	۳/۲۰-	۱۱
انگیزه بهبود وزن	۱ تا ۷	۴	۴۸۳	۶/۴۲	۱/۳۳	۱	۷	۲/۶۴-	۶/۸۱
انگیزه حفظ ظاهر	۱ تا ۷	۴	۴۸۳	۶/۶۲	۱/۲۲	۱	۷	۲/۵۲-	۵/۹۴
انگیزه شاد بودن	۱ تا ۷	۴	۴۸۳	۶/۳۰	۱/۳۱	۱	۷	۱/۹۷-	۴/۱
توالی ورزشی	۱ تا ۵	۳	۲۸۳	۳/۹۰	۱/۴۰	۱	۵	۰/۳۱-	۰/۷۵-
افسردگی	۱ یا ۲	۱/۵	۴۸۳	۱/۳۷	۰/۴۴	۱	۲	۱/۳۰-	۰/۵۹-
شاخص توده بدنی	پیوسته	---	۴۸۳	۴۲/۴	۳/۶۹	۴۱/۳	۷۳/۳	۰/۱۳	۰/۹۵
سلامت عمومی	۱ یا ۰	۰/۵	۴۸۳	۰/۹۶	۰/۶۴	۰	۱	۰/۲۸-	۱/۳۳-

باتوجه به نتایج به دست آمده از آزمون همبستگی متغیرهای پژوهش در جدول ۴، انگیزه افراد برای انجام ورزش به هم وابسته است و افرادی که انگیزه ورزش برای حفظ سلامتی دارند، انگیزه بهبود عملکرد جسمانی، حفظ ظاهر و شادی نیز دارند و هرچه یکی از انگیزه ها افزایش پیدا کند، سایر انگیزه ها نیز افزایش مییابد. بین سایر متغیرها، ارتباط همبستگی قوی وجود ندارد.

جدول ۴. آزمون همبستگی متغیرهای پژوهش

	مشارکت ورزش	افسردگی	توده بدنی	انگیزه سلامتی	انگیزه عملکرد جسمانی	انگیزه حفظ ظاهر	انگیزه کاهش وزن	انگیزه شادی
مشارکت ورزش	۱/۰۰۰	۰/۹۲۱	-۰/۰۲۰	۰/۵۵۰	۰/۷۲۰	۰/۸۴۰	۰/۵۲۰	۰/۱۵۰
افسردگی	۰/۹۲۱	۱/۰۰۰	۰/۱۰۰	۰/۴۲۰	۰/۳۰۰	۰/۹۵۰	-۰/۱۱۰	-۰/۸۳۰
توده بدنی	-۰/۰۲۰	۰/۱۰۰	۱/۰۰۰	۰/۷۰۰	-۰/۸۲۰	-۰/۳۵۰	-۰/۰۸۰	-۰/۵۱۰
انگیزه حفظ سلامتی	۰/۵۵۰	۰/۴۲۰	۰/۷۰۰	۱/۰۰۰	۰/۱۷۷	۰/۱۰۶	۰/۶۲۶	۰/۶۴۵
انگیزه عملکرد جسمانی	۰/۷۲۰	۰/۳۰۰	-۰/۸۲۰	۰/۱۷۷	۱/۰۰۰	۰/۵۰۷	۰/۸۴۷	۰/۵۶۶
انگیزه حفظ ظاهر	۰/۸۴۰	۰/۹۵۰	-۰/۳۵۰	۰/۱۰۶	۰/۵۰۷	۱/۰۰۰	۰/۵۵۷	۰/۳۲۷
انگیزه کاهش وزن	۰/۵۲۰	-۰/۱۱۰	-۰/۰۸۰	۰/۶۲۶	۰/۸۴۷	۰/۵۵۷	۱/۰۰۰	۰/۹۶۶
انگیزه شادی	۰/۱۵۰	-۰/۸۳۰	-۰/۵۱۰	۰/۶۴۵	۰/۵۶۶	۰/۳۲۷	۰/۹۶۶	۱/۰۰۰

جدول ۵، نتایج به دست آمده از عوامل مؤثر بر مشارکت ورزشی را نشان می‌دهد.

جدول ۵. عوامل اثر گذار بر مشارکت ورزشی

متغیر مستقل	ضریب رگرسیونی	انحراف استاندارد	آماره Z	معناداری آزمون	نتیجه
سلامت عمومی	۱/۰۲۰	۰/۲۲۳	۳/۱۷۱	۰/۲۰۰	تأیید
رده سنی	۰/۱۷۵	۰/۵۱۲	۲/۳۵۶	۰/۸۰۰	تأیید
تأهل	-۰/۶۱۵	۰/۷۰۳	-۱/۲۸۶	۰/۳۹۰	عدم تأیید
طبقه اجتماعی-اقتصادی	۰/۳۳۱	۰/۸۸۱	۰/۰۱۷	۰/۸۷۴	عدم تأیید
جنسیت	۰/۱۰۷	۰/۳۴۳	۲/۶۴۰	۰/۱۴۰	تأیید
داشتن فرزند زیر دو سال	۱/۷۸۱	۰/۹۸۷	۱/۴۰۵	۰/۳۳۱	عدم تأیید
داشتن فرزند بین ۲ تا ۸۱ سال	-۰/۶۶۰	۰/۴۱۴	-۰/۰۶۱	۰/۳۷۸	عدم تأیید
سیگار کشیدن	۰/۳۷۱	۰/۰۸۳	۰/۵۵۴	۰/۹۴۶	عدم تأیید
شاخص توده بدنی	-۰/۶۷۰	۰/۱۴۰	-۱/۳۶۸	۰/۲۶۰	عدم تأیید
افسردگی	۰/۹۵۳	۰/۲۲۳	۱/۵۱۱	۰/۵۶۲	عدم تأیید
انگیزه حفظ سلامتی	۰/۷۶۵	۰/۴۱۲	۲/۱۵۶	۰/۸۰۰	تأیید
انگیزه بهبود عملکرد جسمانی	۰/۰۱۱	۰/۱۹۲	۰/۸۷۳	۰/۵۰۷	عدم تأیید
انگیزه حفظ ظاهر	-۰/۲۳۳	۰/۷۴۲	-۱/۵۴۳	۰/۹۷۱	عدم تأیید
انگیزه بهبود وزن	-۰/۶۴۳	۰/۵۲۲	-۱/۴۳۵	۰/۵۲۱	عدم تأیید
انگیزه شاد بودن	۰/۱۵۱	۰/۶۹۱	۰/۲۷۷	۰/۰۴۴	عدم تأیید

بین متغیرهایی که تأثیر آن‌ها را بر مشارکت ورزشی سنجیدیم تنها ۴ متغیر تأثیر مثبت و معناداری بر مشارکت ورزشی داشتند که این ۴ متغیر شامل سن، جنسیت، وضعیت سلامت عمومی و انگیزه حفظ و بهبود سلامتی بودند. یعنی با توجه به نتایج به دست آمده مردان، افراد مسن، افرادی که از نظر وضعیت سلامت عمومی سالم هستند و افرادی که انگیزه حفظ و بهبود سلامتی بالایی دارند مشارکت ورزشی بالایی دارند.

جدول ۶، نتایج به دست آمده از عوامل مؤثر بر توالی ورزشی را نشان می دهد.

جدول ۶، عوامل مؤثر بر توالی ورزش

متغیر مستقل	ضرر یب	نحر ۱ ف	آماره Z	معناداری	نتیجه
سلامت عمومی	۰/۵۷۲	۰/۲۲۱	۲/۴۵۲	۰/۵۲۰	تأیید
رده سنی	۰/۷۷۰-	۰/۶۶۰	۱/۱۶۱-	۰/۶۴۲	عدم تأیید
تأهل	۰/۰۱۰	۰/۶۱۱	۰/۳۸۰	۰/۴۳۹	عدم تأیید
طبقه اجتماعی-اقتصادی	۰/۳۹۰	۰/۴۶۰	۱/۹۳۴	۰/۱۵۱	عدم تأیید
جنسیت	۰/۷۲۰-	۰/۹۰۱	۰/۴۴۲-	۰/۸۰۸	عدم تأیید
داشتن فرزند زیر دو سال	۰/۶۷۲	۰/۰۰۲	۱/۷۷۳	۰/۹۶۱	عدم تأیید
داشتن فرزند بین ۲ تا ۸۱ سال	۰/۱۳۰-	۰/۶۴۱	۰/۵۱۲-	۰/۰۳۸	عدم تأیید
سیگار کشیدن	۰/۹۲۲-	۰/۴۲۱	۱/۸۳۸-	۰/۷۶۰	عدم تأیید
شاخص توده بدنی	۰/۱۱۰-	۰/۴۱۰	۰/۷۶۷-	۰/۴۴۴	عدم تأیید
افسردگی	۰/۸۲۰-	۰/۹۱۱	۰/۵۳۲-	۰/۴۱۸	عدم تأیید
انگیزه حفظ سلامتی	۰/۵۷۰	۰/۲۷۰	۱/۳۳۰	۰/۲۰۳	عدم تأیید
انگیزه بهبود عملکرد جسمی	۰/۱۴۰-	۰/۴۹۰	۰/۰۴۴-	۰/۰۶۶	عدم تأیید
انگیزه حفظ ظاهر	۰/۴۳۰	۰/۳۷۰	۰/۹۶۴	۰/۰۴۶	عدم تأیید
انگیزه بهبود وزن	۰/۳۲۰-	۰/۸۶۰	۰/۳۴۳-	۰/۲۳۷	عدم تأیید
انگیزه شاد بودن	۰/۲۸۲	۰/۰۷۰	۴/۰۴۰	۰/۰۰۰	تأیید

نتایج نشان می دهد که بین عوامل مؤثر بر توالی ورزش تنها دو متغیر تأثیر مثبت و معناداری بر توالی ورزش داشتند، که این دو متغیر شامل وضعیت سلامت عمومی و انگیزه شاد بودن بود. در واقع افراد سالم با انگیزه شادی بالا توالی ورزشی بالایی دارند.

بحث و نتیجه گیری

در بررسی تأثیر جنسیت بر مشارکت در ورزش، مقدار قدر مطلق آماره آزمون از ۱/۹۶ (مقدار استاندارد آماره \square در سطح اطمینان ۹۵٪) بیش تر و مقدار معناداری از ۰/۰۵ کم تر است که این امر نشان دهنده تأثیر معنادار جنسیت بر مشارکت در ورزش است. با توجه به مثبت بودن ضریب میتوان گفت مردان تمایل بیش تری به مشارکت ورزشی دارند. نتایج فرضیه همسو با نتایج تحقیق نعمتی بیگدلی (۱۳۹۵)، ضیاء پور و کیانی (۱۳۹۱)، پارسامهر (۱۳۸۸)، ریاحی (۱۳۸۷)، الیور (۲۰۱۷)، دانورد و همکاران (۲۰۱۱)، و لرالوپز و

- 1 - Oliveira
- 2 - Downward
- 3 - Lera-Lopez

همکاران (۲۰۱۲)، ماری چان ۱ و همکاران (۲۰۱۳)، شیباتا ۲ و همکاران (۲۰۰۹)، آکساندریس و کارول ۳ (۱۹۹۷)، احسانی (۱۳۸۰) است، این مورد می تواند به این صورت توجیه شود که نه تنها به خاطر تفاوت های فیزیکی که بین مردها و زن ها وجود دارد بلکه به خاطر تحمیل اجتماعی و روانی-اجتماعی است که ناشی از تفاوت های مسؤلیت های خانوادگی است. هم چنین این یافته ها با نتایج الماسی (۱۳۹۳)، نیکپور و همکاران (۱۳۸۵)، که مبنی بر عدم وجود تفاوت معنادار بین جنسیت و مشارکت ورزشی بود هم خوانی ندارد.

در بررسی تأثیر سن بر مشارکت در ورزش، مقدار قدرمطلق آماره آزمون از ۱/۹۶ بیش تر و مقدار معناداری از ۰/۰۵ کم تر است که این امر نشان دهنده تأثیر معنادار سن بر مشارکت در ورزش است. با توجه به مثبت بودن ضریب میتوان گفت افراد مسنتر تمایل بیش تری به مشارکت ورزشی دارند. هم چنین با نتایج تحقیق احمدی و همکاران (۱۳۹۱)، آکساندریس و کارول (۱۹۹۷) و دانورد و همکاران (۲۰۱۱) همسو است، نتایج تحقیق آن ها نشان می دهد که رابطه ی غیرخطی بین سن و تصمیم به مشارکت و تکرار در مشارکت ورزشی وجود دارد. این نتیجه می تواند به این صورت توضیح داده شود که افزایش آگاهی از مزایای سلامتی موجب افزایش مشارکت افراد مسن و افراد آگاه نسبت به افراد جوان تر می شود. هم چنین مطالعه ای که اخیراً توسط آن ها انجام شد نشان داد سیاستی که به سادگی فواید سلامتی مشارکت ورزشی را بالا میبرد ممکن است کافی نباشد و نشانی دهد که تعامل اجتماعی، توسعه فردی و زندگی کردن به طور طولانی، با مشارکت در ورزش مرتبط است.

و با نتایج نعمتی بیگدلی (۱۳۹۵)، که یافته های او عدم وجود تفاوت معنادار بین سن و مشارکت ورزشی را به دست آورد، و با نتایج الیور (۲۰۱۷) و الماسی (۱۳۹۳) که تحقیق او نشان داد که افراد جوان تر مشارکت بیش تری به ورزش دارند و در بین افراد جوان افراد ۲۶ تا ۳۵ سال بیش ترین مشارکت را دارند، هم خوانی ندارد.

در بررسی تأثیر وضعیت سلامت عمومی بر مشارکت در ورزش، مقدار قدرمطلق آماره آزمون از ۱/۹۶ بیش تر و مقدار معناداری از ۰/۰۵ کم تر است که این امر نشان دهنده تأثیر معنادار وضعیت سلامت بر مشارکت در ورزش است. با توجه به مثبت بودن ضریب میتوان گفت افراد سالم تر، تمایل بیشتری به مشارکت ورزشی دارند. یافته های این تحقیق با یافته های تحقیق سلاقی و میرابی (۱۳۹۷) مطابقت دارد، که بیان می دارد هرچه میزان مشارکت در فعالیت های ورزشی افزایش یافته به نسبت آن میزان سلامت عمومی و سلامت روان سلامت اجتماعی افزایش خواهد یافت.

یافته ها در خصوص ارتباط مشارکت ورزشی با سلامت عمومی با مطالعات، کریمی (۱۳۹۵)، پلنت و روبین مک نویل (۲۰۰۳) به نقل از حمایت طلب (۲۰۰۳) و عرب عامری و همکاران (۲۰۰۹) مطابقت دارد. اگرچه مکانیسم دقیق تأثیر ورزش بر سلامت روانی هنوز ناشناخته است، اما چندین مکانیسم فیزیولوژیک و روان شناختی مانند احساس فزاینده خودکارآمدی، احساس کنترل خویشتن، کاهش فشار هیجانی و پاسخ های فیزیولوژیک در مقابل تنیدگی و آثار مفید بر انتقال دهنده های عصبی فرض شده اند که از ورزش و فعالیت های جسمانی اثر می پذیرند. برخی نیز معتقدند که شرکت منظم در برنامه های ورزش جسمانی، ذهن را از اشتغالات منقی دور می کند. تعامل اجتماعی نیز می تواند مکانیسم مهم دیگر باشد. [۳۸].

نتایج فرضیه ها بر اساس رگرسیون خطی با متغیر توالی ورزشی، در بررسی تأثیر سلامت عمومی بر توالی ورزشی، مقدار قدرمطلق آماره آزمون از ۱/۹۶ بیش تر و مقدار معناداری از ۰/۰۵ کم تر است که این امر نشان دهنده تأثیر معنادار سلامت بر توالی ورزشی است. با

1 - Marie chan

2 - Shibata

3 - Alexandris & Carrell

توجه به مثبت بودن ضریب رگرسیون، میتوان گفت سلامت عمومی منجر به افزایش توالی ورزشی میشود.

در بررسی تأثیر انگیزه بهبود و حفظ سلامتی بر مشارکت در ورزش، مقدار قدرمطلق آماره آزمون از ۱/۹۶ بیش تر و مقدار معناداری از ۰/۰۵ کم تر است که این امر نشان دهنده تأثیر معنادار انگیزه حفظ سلامتی بر مشارکت در ورزش است. با توجه به مثبت بودن ضریب میتوان گفت افراد دارای انگیزه سلامتی بیش تر، تمایل بیشتری به مشارکت در ورزشی دارند. که نتایج این فرضیه می تواند همسو با نتایج تحقیق قدرت نما و همکاران (۱۳۹۲) باشد که با مطالعه ای در خصوص «رابطه انگیزه ی مشارکت ورزشی با میزان فعالیت بدنی دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز» که بر روی ۳۷۰ دانشجوی دختر و پسر انجام دادند، بیان کردند که لویت هر دو گروه دانشجویان دختر و پسر برای مشارکت در فعالیت های ورزشی، با توجه به میانگین به دست آمده، به ترتیب شامل انگیزه های سلامت جسمانی، لذت و شادابی، تعامل اجتماعی، سلامت روحی، دلایل شخصی و روابط زندگی است.

و هم چنین یافته ها مطابق با یافته های معتمدین و همکاران (۱۳۸۸) میباشد که نتایج تحقیقات آن ها در رابطه با توصیف عوامل گرایش شهروندان تبریزی به ورزش همگانی به این صورت بود که از مهم ترین عوامل مؤثر در گرایش به انجام ورزش همگانی کسب سلامت جسم و جان، پیشگیری از بیماری های مختلف و جلوگیری از افزایش وزن است. از عوامل عدم گرایش به انجام ورزش همگانی بالا بودن هزینه ها و شهریه های سنگین باشگاه ها، داشتن مشغله زیاد زندگی، کمبود امکانات ورزشی و عدم امکان انجام ورزش زنان در پارک ها و اماکن عمومی است.

هم چنین نادریان جهرمی (۱۳۸۸) سه انگیزه حفظ سلامتی و بهداشت، تناسب اندام وزبایی و کسب مهارت و توانایی های ورزشی را مهم تر از سایر انگیزه ها دانستند.

در بررسی تأثیر انگیزه شادی بر توالی ورزشی، مقدار قدرمطلق آماره آزمون از ۱/۹۶ بیش تر و مقدار معناداری از ۰/۰۵ کم تر است که این امر نشان دهنده تأثیر معنادار انگیزه شادی بر توالی ورزشی است. با توجه به مثبت بودن ضریب رگرسیون، میتوان گفت انگیزه شاد بودن منجر به افزایش توالی ورزشی میشود.

در راستای دستیابی به این نتایج، می توان اذعان کرد که انگیزه شاد بودن و سلامت عمومی بیش ترین تأثیر را بر توالی ورزش دارند و برطرف شدن این انگیزه و افزایش سلامت عمومی باعث افزایش توالی ورزشی خواهند شد. هم چنین افزایش انگیزه ی حفظ و بهبود سلامتی و سلامت عمومی باعث افزایش مشارکت ورزشی خواهد شد.

منابع

[۱] جوهری، مرضیه. ۱۳۹۱. تعیین موانع مشارکت زنان سالمند شهر یزد در فعالیت های ورزشی. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تفت.

[2] Anokye Nk, pokhrel S, Buxton M, Fox-Rushby J. 2012. The demand for sport and exercise: results from an illustrative survey. Eur J Health Econ. 13(3):277_87.

[۳] شعبانی، عباس، فرزاد غفوری، و حبیب هنری. ۱۳۹۰. بررسی چالش های ورزش همگانی در ایران. دوماهنامه مطالعات مدیریت ورزشی ۳ (۱۰):

[۴] قدرت نما، اکبر، و صدیقه حیدری نژاد. ۱۳۹۲. رابطه انگیزه مشارکت ورزشی با میزان فعالیت بدنی دانشجویان دانشگاه شهید چمران اهواز. دوماهنامه مطالعات مدیریت ورزشی ۵ (۱۸):

[۵] اکبری، بهرام، فریبا عسکریان، سلمان جعفری، و نسیم اکبری. ۱۳۹۶. تأثیر عوامل اجتماعی-اقتصادی بر میزان مشارکت ورزشی خانوارهای شهرستان مراغه. دو فصلنامه مدیریت و توسعه ورزش ۶ (۱): ۱۰۶

[6] Lera-Lopez F, Rapun-Garate M. 2011. Determinants of sports participation and attendance: differences and similarities. *Int J Sports Mark Sponsor* 12(2):167_90.

[۷] حسینی، الهه. ۱۳۹۲. بررسی انگیزه های مشارکت و تعهد بانوان به فعالیت ورزشی. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شاهرود

[8] hamshahrionline.ir/x5XDY

<http://www.clearinghouseforsport>[9]

[10] <https://www150.statcan.gc.ca>

[11] <https://www.statista.com>

[۱۲] غفرانی، محسن، محمود گودرزی، سید نصراله سجادی، مجید جلالی فراهانی، و مهدی مفرنسی. ۱۳۸۸. طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی استان سیستان و بلوچستان. نشریه حرکت (۳۹): ۱۳۱-۱۰۷.

[13] <https://www.tasnimnews.com>

[14] <https://www.tabnak.ir>

[15] <https://www.isna.ir>

[16] <https://www.yjc.ir/ooPCe2>

[17] <https://www.aa.com.tr>

[18] <https://www.irna.ir>

[۱۹] پارسامهر، مهربان. ۱۳۹۰. بررسی انگیزه های مرتبط با مشارکت مستمر در فعالیت های ورزشی در بین دانشجویان تربیت بدنی. پژوهشنامه مدیریت ورزشی و رفتار حرکتی ۷ (۱۳): ۱۰۶-۹۳.

[۲۰] جمالی، افسانه. قراخلو، رضا. ۱۳۹۷. دینامیک تلومر؛ بیولوژی و سازگاری آن با فعالیت های ورزشی. فصلنامه تخصصی انجمن علمی دانشجویی فیزیولوژی ورزشی.

[21] Eime RM, Sawyer N, Harvey JT, Casey MM, Westerbeek H. Integrating public health and sport management: sport participation trends 2001_2010. *Sport Manag Rev* 2015;18(2):207_17.

مطالعات اجتماعی در مدیریت ورزشی

نشریه علمی تخصصی تربیت بدنی و علوم ورزشی
سال نخست، دوره اول، شماره چهارم، بهار ۱۴۰۱

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۵/۲

تاریخ تصویب: ۱۴۰۰/۹/۱۵

شناسایی عوامل موثر بر رشد صنعت گردشگری ورزشی از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی استان مازنداران

سید محمدرضا گویا، کارشناس ارشد مدیریت علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
دکتر فریده اشرف گنجویی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی
دکتر عبدالرضا امیرتاش، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی

چکیده

امروزه گردشگری ورزشی فراتر از یک صنعت، به پدیده ای اجتماعی- اقتصادی در سطح جهانی تبدیل شده است و بسیاری از کشورها، با سرمایه گذاری فراوان، فواید و اثرات این صنعت را خوب درک کرده و به عنوان منبعی مهم جهت بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی، افزایش اشتغال، درآمد، توسعه زیرساخت ها، افزایش شهرت و برندسازی مقصد خود در آورده اند.

هدف: شناسایی عوامل موثر بر رشد صنعت گردشگری ورزشی از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی استان مازنداران بوده است.

روش: انتخاب نمونه بصورت تصادفی ساده و بر اساس جدول مورگان و کرجسی ۱۴۸ نفر از کلیه کارکنان و مدیران ورزشی استان مازنداران بوده است همچنین پژوهش که از نوع پیمایشی، حال نگر و کاربردی با کمک پرسش نامه ی محقق ساخته ی ۳۰ سؤالی استاندارد با روایی سازه و صوری و پایایی مطلوب بوده است جهت بررسی اثر گذاری، رتبه بندی و تعیین مهمترین عوامل تأثیر گذار از آزمون دوجمله ای، آزمون رتبه بندی فریدمن و شاخص های آمار توصیفی استفاده شد.

نتیجه گیری: نتایج پژوهش نشان داد که از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی مازندران عوامل سوق دهنده، جذب کننده و بازدارنده بر رشد و توسعه ی صنعت گردشگری مازندران مؤثر بوده است.
واژه های کلیدی: گردشگری ورزشی، عوامل سوق دهنده، عوامل جذب کننده، عوامل بازدارنده

مقدمه

ورزش یکی از متداول ترین عوامل ایجاد انگیزه برای گردشگران است و گردشگری ورزشی، صنعتی است که از ترکیب دو صنعت جهانگردی و صنعت ورزش پدید آمده است (همتی نژاد و همکاران، ۱۳۸۷). باید گفت که نظریه های جدید در زمینه ی گردشگری نشان می دهد جذابیت های گردشگری بر پایه ی ورزش، در مقایسه با دیگر جذابیت های فرهنگی، مزیت های اقتصادی، اجتماعی و سیاسی بیشتری دارد (نوگوا ۲۰۰۵). در هر حال امروزه گردشگری ورزشی فراتر از یک صنعت، به پدیده ای اجتماعی- اقتصادی در سطح جهانی تبدیل شده است. این صنعت سفید بیش از هر زمان دیگر جایگاه خود را به عنوان پدیده ای چند بعدی در جوامع بشری باز کرده است و بسیاری از کشورها، با سرمایه گذاری فراوان، فواید و اثرات این صنعت را خوب درک کرده و به عنوان منبعی مهم جهت بهبود وضعیت اقتصادی، اجتماعی و سیاسی (امری ۱، ۲۰۱۰)، افزایش اشتغال، درآمد، توسعه زیرساخت ها (هینچ و هیگام، ۲۰۰۶) افزایش شهرت و برندسازی مقصد خود در آورده اند (کاپلانیدو ۲، ۲۰۰۷).

سازمان جهانی جهانگردی ۳ (WTO) انتظار دارد که تعداد گردشگران تا سال ۲۰۲۰، به ۱/۶ میلیارد نفر افزایش یابد (WTO، ۲۰۰۱). سیمون ۴ (۲۰۰۳) بیان می دارد که درآمد حاصل از گردشگری در سال ۲۰۲۰ حدود دو هزار میلیارد دلار پیش بینی می شود. یکی از سطوحی که سریع ترین رشد را در گردشگری به خود اختصاص می دهد گردشگری ورزشی است (اسدی ۱۳۸۹).

بازاریاب های مقاصد گردشگری بر توسعه ی گردشگری ورزشی و میزبانی رویدادهای مهم ورزشی به عنوان یک استراتژی مهم جهت توسعه مقاصد گردشگری تمرکز دارند (چالپ ۵ و کوستا ۶، ۲۰۰۶)، و میزبانی بازی های المپیک و جام جهانی فوتبال و توسعه گردشگری ورزشی را یک فرصت منحصر به فرد و مزیت بالقوه ی اقتصادی برای جذب تعداد کثیری از تماشاگران و توریست ها به شهر میزبان می دانند. به این علت، اکثر کشورها برای توسعه ی گردشگری ورزشی و میزبانی این رویدادها رقابت شدیدی دارند (سولبرگ ۷ و پروس ۸، ۲۰۰۷).

از طرفی بیشتر گردشگران با انگیزه های متعدد به مسافرت می پردازند و چه بسا مناطقی که از چند ویژگی و جذابیت برخوردار بوده، حجم بیشتری از گردشگران را به خود جلب می کند. کشورها با پرداختن به بررسی دلایل و عوامل توسعه ی گردشگری در کشورشان در زمینه های متفاوت به دنبال راه حلی برای توسعه این صنعت بوده اند. کشور ایران با توجه به بررسی های صورت گرفته، یکی از ۱۰ کشور اول جهان از نظر جذابیت های گردشگری (اسلام، ۱۳۸۲) و ۵ کشور اول از لحاظ تنوع زیستی و تنوع جاذبه های

-
- 1 . Emery
 - 2 . Kaplanidou
 - 3 . World Tourism Organization
 - 4 . Simon
 - 5 . Chalip
 - 6 . Costa
 - 7 . Solberg
 - 8 . Preuss

طبیعی می باشد (زیتونلی، هنری و فراهانی، ۱۳۹۰)، از این رو اهمیت دارد از قابلیت های خود در توسعه گردشگری استفاده کند. با توجه به اینکه که در زمینه ی گردشگری ورزشی مطالعات متفاوتی صورت پذیرفته و ارتباط متغیرهای مختلفی با این متغیرها بررسی گردیده است سهم ایران از این بازار چند میلیارد دلاری ناچیز است. به طوری که ایران با وجود جاذبه های فرهنگی، تاریخی و طبیعی که این کشور را در رده ی ۱۰ کشور اول دنیا قرار داده است، سهمی بسیار ناچیز در حد چند هزارم درصد یعنی ۶۳۰ میلیون دلار داشته است (مجتبوی و بهمن پور، ۱۳۸۷). این مسأله ضرورت بررسی های بیشتر و برنامه ریزی در این زمینه را مهم می سازد و این نوع پژوهش ها می تواند راه گشای پژوهش های دیگری باشد که همواره در این حوزه صورت می گیرد.

از این حیث استان هایی مانند استان مازندران که در یک منطقه طبیعی، بکر، ساحلی و کوهستانی قرار دارند و دارای جاذبه های گردشگری ورزشی خاص هستند، می توانند مورد توجه ورزشکاران و گردشگران واقع شده و به عنوان مقصدی برای گذران اوقات فراغت با انگیزه ی تفریح و استراحت انتخاب شوند و در دوره ی زمانی خاص، تعداد کثیری از گردشگران را به خود جذب کنند. استان مازندران با طبیعت جادویی و جاذبه های فراوان، از توانایی گردشگری ورزشی فراوانی برخوردار است.

تحقیقاتی در این زمینه صورت گرفته است همانند: قیامی راد و محرم زاده (۱۳۸۷) در پژوهشی به بررسی تطبیقی نقش عوامل مؤثر بر توسعه گردشگری ورزشی از دیدگاه مدیران و دست اندرکاران ورزش کشور ایران و استرالیا پرداختند. نتایج پژوهش آنان نشان داد، یکی از مهم ترین دلایل موفقیت کشور استرالیا در جلب گردشگران ورزشی به رویدادهای ورزشی بر گزار شده در این کشور، همکاری دقیق و برنامه ریزی شده سازمان های متولی گردشگری، و سازمان های متولی ورزش این کشور وابسته است.

حمیدی و دیگران (۱۳۸۹) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که در نقاط قوت گردشگری ورزشی کشور گویه وجود تنوع در بازی های بومی و محلی کشور، و بالاترین میزان اهمیت در بخش ضعف گویه فقدان برنامه ریزی و استراتژی صحیح، دقیق و علمی برای توسعه گردشگری ورزشی در کشور به عنوان بالاترین نقطه ضعف از دیدگاه پاسخ دهندگان را در این بخش دارا می باشد، و در بخش فرصت ها گویه اقلیم یا شرایط آب و هوایی مناسب جهت برگزاری اردوها و مسابقات مختلف از جمله اسکی، قایقرانی و... بالاترین میزان اهمیت و در بخش تهدیدها گویه وجود دیدگاه منفی و تبلیغات سوء کشورهای خارجی در مورد ایران به عنوان بالاترین مورد که صنعت گردشگری ورزشی کشور را مورد تهدید قرار می دهد، انتخاب گردید. همچنین نتایج حاکی از آن بود که گردشگری ورزشی کشور از لحاظ موقعیت استراتژیک و در ماتریس داخلی و خارجی در منطقه محافظه کارانه قرار دارد. زیتونلی، هنری و فراهانی (۱۳۹۰) در پژوهشی به این نتیجه رسیدند که بین توانمندی های استان گلستان با توسعه گردشگری ورزشی و بین جاذبه های استان گلستان با توسعه گردشگری ورزشی رابطه ی معنی داری وجود دارد.

محمودی یکتا و همکارانش (۱۳۹۱) به این نتیجه رسیدند که با توجه به میانگین مولفه های گردشگری، مولفه های زیرساخت ها، سیاسی، جاذبه های طبیعی و غیر طبیعی، مدیریت و فرهنگ به ترتیب دارای اولویت می باشند.

حال آن چه در این پژوهش مد نظر، بررسی عوامل مؤثر بر توسعه ی صنعت گردشگری ورزشی از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی و تشویق دیگران برای اقدام به گردشگری ورزشی بوده است تا از طریق بررسی این عوامل ابتدا با عوامل اثرگذار آشنا شده و سپس بتوانیم زمینه ای برای کمک به افراد دیگر جهت گردشگری فراهم آوریم.

روش پژوهش

این پژوهش از جمله پژوهش های توصیفی، حال نگر و کاربردی بوده است. همچنین جامعه ی آماری این پژوهش کلیه کارکنان و

مدیران ورزشی استان مازندران تشکیل دادند که برابر با ۲۴۰ نفر بوده است اما با توجه به محدودیت ها و امکانات پژوهش جهت انتخاب حجم نمونه تعداد ۱۴۸ نفر از آنان با روش تصادفی ساده در نظر گرفته شدند.

ابزار پژوهش

در این پژوهش، پژوهشگر با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته به شناسایی عوامل مؤثر بر رشد گردشگری ورزشی از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی مازندران پرداخته شد. و در قالب سه عامل سوق دهنده، جذب کننده و بازدارنده و بر اساس مقیاس پنج رتبه ای لیکرت طراحی گردید.

در این پژوهش به منظور محاسبه پایایی پرسشنامه از روش های همسانی درونی آلفای کرونباخ و ضریب تصنیفی بر روی نمونه ابتدایی ۵۰ نفری استفاده شد که نتایج آن همگی بالای ۷۰٪ و مطلوب بوده است.

روش تحلیل داده ها

با استفاده از برنامه ی نرم افزاری SPSS ۱۶ - تحقیق جهت بررسی اثرگذاری، رتبه بندی و تعیین مهم ترین عوامل تأثیر گذار از آزمون دوجمله ای، آزمون رتبه بندی فریدمن و شاخص های آمار توصیفی استفاده شد.

یافته های پژوهش

نتایج حاکی است که از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی مازندران عوامل سوق دهنده، جذب کننده و بازدارنده بر رشد صنعت گردشگری ورزشی مؤثر بوده است.

نتایج آزمون دو جمله ای، تأثیر یا عدم تأثیر عوامل کلی در توسعه و رشد گردشگری (جدول ۱)

عامل کل	طبقه	تعداد	احتمال مشاهده شده	تست نسبت	معنی داری
گروه ۱	$\leq 30.1/5$	۶۴	۰/۱۳	٪۰.۵	۰/۱۰۰
گروه ۲	$> 30.1/5$	۲۰۱	۰/۹۶		
		۸۴۱	۱		

جهت بررسی فرضیه اول، نقطه برش ۵۰ درصدی $103/5$ در نظر گرفته شد. در جدول فوق نتایج آزمون دو جمله ای نشان می دهد آماره آزمون معنی دار است. لذا فرض صفر رد شده و بین موافقان و مخالفان تأثیر، تفاوت معنی دار وجود دارد ($P < 0/01$). به عبارت دیگر با توجه به احتمال های مشاهده شده می توان گفت به نظر اکثر شرکت کنندگان، عوامل کلی، در توسعه و رشد گردشگری مؤثر بوده است. با مراجعه به احتمال های مشاهده شده مشخص شد 69% اعتقاد دارند عوامل کلی، در توسعه و رشد گردشگری مؤثر بوده است، این در حالی است که 31% با تأثیر این عوامل کلی، در توسعه و رشد گردشگری موافق نبوده اند.

همچنین از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی استان مازندران عوامل سوق دهنده بر رشد صنعت گردشگری ورزشی مؤثر بوده است.

نتایج آزمون دو جمله ای، تأثیر یا عدم تأثیر عوامل سوق دهنده در توسعه و رشد گردشگری (جدول ۲)

عوامل سوق دهنده	طبقه	تعداد	احتمال مشاهده شده	تست نسبت	معنی داری
گروه ۱	$\leq ۶۲/۵$	۸۴	۰/۲۳	%۰.۵	۰/۱۰۰
گروه ۲	$> ۶۲/۵$	۰۰۱	۰/۸۶		
		۸۴۱	۱		

جهت بررسی فرضیه دوم، نقطه برش ۵۰ درصدی ۲۶/۵ در نظر گرفته شد. در جدول فوق نتایج آزمون دو جمله ای نشان می دهد آماره آزمون معنی دار بوده است. لذا فرض صفر رد شده و بین موافقان و مخالفان تأثیر، تفاوت معنی دار وجود داشت ($P < ۰/۰۱$). به عبارت دیگر با توجه به احتمال های مشاهده شده می توان گفت به نظر اکثر شرکت کنندگان، عوامل سوق دهنده، در توسعه و رشد گردشگری موثر بوده است. با مراجعه به احتمال های مشاهده شده مشخص شد ۶۸٪ اعتقاد دارند عوامل سوق دهنده، در توسعه و رشد گردشگری موثر بوده است، این در حالی است که ۳۲٪ با تأثیر این عوامل سوق دهنده، در توسعه و رشد گردشگری موافق نبوده اند.

بعلاوه از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی استان مازنداران عوامل جذب کننده بر رشد صنعت گردشگری ورزشی مؤثر بودند.

جدول ۳ ویژگی های توصیفی عامل جذب کننده

متغیر	تعداد	میلگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
جذب کننده	۸۴۱	۷۶/۵۲	۸/۵۴	۰.۴	۷۸

مندرجات جدول ۴-۱۷ مشخصات توصیفی عامل جذب کننده را نشان می دهد که در تعیین نقطه برش اهمیت داشت.

جدول ۴ نتایج آزمون دو جمله ای، تأثیر یا عدم تأثیر عوامل جذب کننده در توسعه و رشد گردشگری

جذب کننده	طبقه	تعداد	احتمال مشاهده شده	تست نسبت	معنی داری
گروه ۱	$\leq ۳۶/۵$	۹۴	۰/۳۳	%۰.۵	۰/۱۰۰
گروه ۲	$> ۳۶/۵$	۹۹	۰/۷۶		
		۸۴۱	۱		

در این مورد نیز جهت بررسی فرضیه، با توجه به دامنه نمرات، نقطه برش ۵۰ درصدی ۶۳/۵ در نظر گرفته شد. مندرجات جدول ۴ نتایج آزمون دو جمله ای نشان داد آماره آزمون معنی دار است ($P < ۰/۰۱$). لذا فرض صفر رد شده و بین موافقان و مخالفان تأثیر، تفاوت معنی دار وجود داشت. به عبارت دیگر با توجه به احتمال های مشاهده شده می توان گفت به نظر اکثر شرکت کنندگان، عوامل جذب کننده در توسعه و رشد گردشگری موثر بوده است. با مراجعه به احتمال های مشاهده شده مشخص می شود ۶۸٪ اعتقاد دارند عوامل جذب کننده در توسعه و رشد گردشگری موثر بوده است، این در حالی است که ۳۲٪ با تأثیر این عوامل جذب کننده، در توسعه و رشد گردشگری موافق نبوده اند.

آزمون فریدمن نیز به شرح زیر است.

جدول ۵ آماره خی دو، فرض برابری رتبه های عوامل جذب کننده

تعداد	آماره خی دو	درجه آزادی	معنی داری
۸۴۱	۲۱۷/۰۱	۷۱	۰/۱۰۰

چنانچه در جدول ۴-۱۹ مشاهده شد آماره خی دو معنی دار است، لذا بین عوامل جذب کننده از نظر اهمیت و رتبه بندی تفاوت معنی دار وجود داشت ($P < ۰/۰۱$).

فرضیه چهارم: از دیدگاه کارکنان و مدیران ورزشی استان مازنداران عوامل بازدارنده بر رشد صنعت گردشگری ورزشی مؤثر می باشند.

جدول ۶ ویژگی های توصیفی عوامل بازدارنده

متغیر	تعداد	میلگین	انحراف استاندارد	حداقل	حداکثر
عوامل بازدارنده	۸۴۱	۴۱/۲۵	۲/۰۹	۵	۰۲

مندرجات جدول ۶ مشخصات توصیفی نمرات عوامل بازدارنده را نشان داد که در تعیین نقطه برش اهمیت داشته است.

جدول ۷ نتایج آزمون دو جمله ای، تأثیر یا عدم تأثیر عوامل بازدارنده در توسعه و رشد گردشگری

عوامل بازدارنده	طبقه	تعداد	احتمال مشاهده شده	تست نسبت	معنی داری
گروه ۱	$\leq ۲۱/۵$	۷۳	۰/۵۲	٪۰۵	۰/۱۰۰
گروه ۲	$> ۲۱/۵$	۱۱۱	۰/۵۷		
		۸۴۱			

در این مورد نیز جهت بررسی فرضیه، با توجه به دامنه نمرات، نقطه برش ۵۰ درصدی ۱۲/۵ در نظر گرفته شد. مندرجات جدول ۷ نتایج آزمون دو جمله ای نشان داد آماره آزمون معنی دار بوده است ($P < ۰/۰۱$). لذا بین موافقان و مخالفان تأثیر، تفاوت معنی دار وجود داشته است. میزان معنی داری در این فرضیه به مراتب قوی تر از فرضیه های قبل است. به عبارت دیگر با توجه به احتمال های مشاهده شده که می توان گفت به نظر اکثر شرکت کنندگان، عوامل بازدارنده در توسعه و رشد گردشگری مؤثر بوده است. با مراجعه به احتمال های مشاهده شده مشخص می شود ۷۵٪ اعتقاد داشته است و عوامل بازدارنده در توسعه و رشد گردشگری مؤثر بوده است این در حالی است که تنها ۲۵٪ با تأثیر این عوامل، در توسعه و رشد گردشگری موافق نبودند.

بحث و نتیجه گیری

اثر گذاری عوامل کلی شامل ۳ مجموعه عوامل سوق دهنده، جذب کننده و بازدارنده لزوم توجه به بخش های مختلف در صنعت گردشگری ورزشی را مشخص می سازد و گویای این مطلب است که کار در این حیطه نیازمند نگرشی تخصصی و کلان و همچنین

برنامه ای همه جانبه است که قسمت های مختلف را در برگیرد و هماهنگی های لازم را بوجود آورد، می باشد. در این راستا باید توجه داشت که گردشگری ورزشی یکی از انواع گردشگری است و اثرگذاری عوامل کلی که در این پژوهش به آن پرداخته شده است، به صورت ویژه بر این نوع گردشگری مورد نظر می باشد که موارد آن در زیر مقیاس ها و سوالات پرسشنامه مورد تأکید می باشد. با توجه به محدودیت هایی که در کشور ما در ارتباط با گردشگری وجود دارد، موضوع گردشگری ورزشی به لحاظ فرهنگی و ارزشی شرایط مطلوب تر و مناسب تری را ایجاد می کند. همچنین با توجه به بررسی های صورت گرفته، جمهوری اسلامی ایران یکی از ۱۰ کشور اول جهان از نظر جذابیت های گردشگری است. اما، آن چه مسلم است این کشور با وجود داشتن پتانسیل های بسیاری در زمینه گردشگری، متأسفانه هنوز نتوانسته به آن درجه از اعتبار برسد و به جایگاه واقعی خود دست یابد، چرا که سهم گردشگری کشور ما از تولید ناخالص ملی فقط ۰/۱ درصد است.

در همین راستا نتایج بدست می تواند الگوی مناسبی را ارائه دهد که دست اندر کاران و برنامه ریزان مرتبط باید به کدام دسته عوامل بیشتر توجه نموده و چه نقاط قوتی را برجسته و چه نقاط ضعفی را اصلاح نمایند.

از نظر شرکت کنندگان در پژوهش مکان های مقدس و زیارتی، موزه ها، معماری بناها، ۳ عامل مهم تر در سوق دادن گردشگران ورزشی در سفر به استان مازندران بوده است و مکان های تفریحی مازندران، وجود دوست و یا فامیل در این استان، و آداب و رسوم و آیین های سنتی، کمترین میزان اثر گذاری بر ورود گردشگر ورزشی به این استان را دارند. و دیگر گویه های مورد نظر مانند هنرهای رایج (صنایع دستی و...)، مکان های باستانی و تاریخی مازندران اثر گذاری متوسطی را ایجاد می کند.

در مجموع، گردشگری ورزشی پدیده ای چند بعدی است که موفقیت در بهره برداری از آن مستلزم شناسایی مقاصد توانمند گردشگری و استفاده ی بهینه از این توانمندی ها، عوامل سوق دهنده ی گردشگران و جاذبه ها است. عوامل سوق دهنده و جاذبه های فرهنگی، طبیعی و ورزشی به عنوان سه عنصر مهم و موتور توسعه پایدار گردشگری شناخته شده اند و تحلیل و ارزیابی توانمندی ها و جاذبه های طبیعی ورزشی هر منطقه اولین گام مهم در توسعه و مدیریت مقاصد گردشگری ورزشی محسوب می شود. گردشگری ورزشی امکان استفاده ی بهینه از جاذبه های طبیعی ورزشی را برای سوق دادن گردشگران ورزشی به گردشگری ورزشی را فراهم می آورد. برای این منظور، اهمیت دادن و سرمایه گذاری در جاذبه هایی که از نظر کارشناسان اهمیت بیشتری در سوق دادن و جذب گردشگران ورزشی دارند، ضروری است. داده های این پژوهش نشان داد که عوامل سوق دهنده و جاذبه های طبیعی ورزشی استان مازندران توانایی توسعه ی پایدار گردشگری را دارد.

از نظر شرکت کنندگان در پژوهش حاضر همکاری موسسات ورزشی و آژانس های گردشگری، کیفیت خدمات شرکت های گردشگری و بازاریابی آژانس ها و شرکت های گردشگری ۳ عامل مهم تر در جذب گردشگران ورزشی جهت سفر به استان مازندران بوده است و دسترسی مازندران به دریا و ساحل، اقلیم (وضعیت آب و هوای) مازندران و چشم اندازها و مکان های طبیعی مازندران کمترین میزان اثر گذاری بر ورود گردشگر ورزشی به این استان را داشته اند. در اینجا توجه به این نکته لازم است که همه ی این فاکتورها در جذب گردشگر به مازندران مؤثر بوده است، و فقط ترتیب اهمیت آن ها از نظر شرکت کنندگان در پژوهش مورد نظر بوده است. این نتایج بیانگر آن است که مدیران و کارکنان ورزشی استان مازندران در رابطه با جذب گردشگر اهمیت فعالیت ها و خدمات انسانی را بیش تر از وجود استعدادهای طبیعی این استان می دانند.

نتایج پژوهش ها بیانگر آن است که مکان توانمند به عنوان عامل مهم در توسعه گردشگری ورزشی و جذب گردشگر است. در این پژوهش، توانمندی ها و جاذبه های گردشگری ورزشی مهم استان مازندران تحت عنوان عوامل جذب کننده مطرح شده است. از نظر

شرکت کنندگان در پژوهش اهمیت عوامل بازدارنده در سفر گردشگران ورزشی به مازندران عبارت است از کافی نبودن زمان برای برنامه ریزی سفر، مشغولیت شغلی و محدودیت های اوقات فراغت، احساس عدم امنیت، نگرش مثبت و یا منفی مدیران ورزشی و گردشگری. در دو مورد اول (محدودیت زمانی و مشغولیت شغلی) می توان گفت از نظر شرکت کنندگان در پژوهش کسانی که به گردشگری ورزشی می پردازند دارای مشغله های زیادی هستند که این امر می تواند عاملی بازدارنده برای گردشگری ایشان باشد، و این در حالی است که می توان با مدیریت و یک برنامه ریزی و تبلیغات در زمان مناسب، این امکان را برای گردشگران ورزشی فراهم آورد که برنامه های خود را به شکلی تنظیم کنند که بتوانند به گردشگری بپردازند.

بنابراین با توجه به نفعی که توریسم برای کشور به دنبال دارد باید با فرهنگ سازی، امنیت گردشگران را افزایش داد. بدین منظور می توان با ایجاد تشکیلاتی به عنوان امنیت گردشگری در کشور، ضریب امنیت گردشگران را افزایش دهد.

همچنین از نظر شرکت کنندگان در پژوهش نگرش مثبت و یا منفی مدیران ورزشی و گردشگری دارای کمترین اثر بازدارندگی برای ورود گردشگران ورزشی به مازندران بوده است. یافته ی پژوهش حاضر با پژوهش های قیامی (۱۳۸۷)، حمیدی (۱۳۸۹)، زیتونلی، هنری و فراهانی (۱۳۹۰) محمودی یکتا و همکارانش (۱۳۹۱) همسو می باشد.

با توجه به پتانسیل بالای استان مازندران در بحث گردشگری ورزشی و وجود وضعیت مکانی و طبیعت مطلوب جهت گردشگری پیشنهاد می شود که با توجه به ترتیب اهمیت عوامل سوق دهنده از نظر پاسخ دهندگان، اهمیت توجه به بخش مکان های مقدس و زیارتی، موزه ها و معماری بناها بیش از پیش مشخص شده است و بر این اساس پیشنهاد سرمایه گذاری های بیشتر در بخش نگهداری و مرمت این آثار ارائه می گردد.

منابع

- اسدی، حسین، پورنقی، امین، اصفهانی، نوشین، زیتونلی، حمید، مطالعه ابعاد مختلف امنیت در گردشگری ورزشی ایران، ۱۳۸۹، فصلنامه مطالعات گردشگری، شماره ۱۳.
- اسلام، علی اکبر، برنامه ریزی بازاریابی: مفاهیم، الگوها، ساختارها، استراتژی ها، تجربیات و مستندات، ۱۳۸۲، شرکت چاپ و نشر بازرگانی، تهران.
- زیتونلی، عبدالحمید، شناسایی توانمندی های گردشگری ورزشی استان گلستان، ۱۳۸۶، پایان نامه کارشناسی ارشد، رشته تربیت بدنی، دانشگاه پیام نور تهران.
- زیتونلی، عبدالحمید، هنری، حبیب، فراهانی، ابوالفضل، شناسایی توانمندی های گردشگری ورزشی استان گلستان، ۱۳۹۰، پژوهش های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی، سال ۱، شماره ۱. صص ۸۳-۷۱.
- قیامی راد، امیر، محرم زاده، مهرزاد، حسین پور، باقر، رابطه ی دیدگاه مدیران ورزشی و مدیران گردشگری کشور و عوامل گردشگری ورزشی در ایران، ۱۳۸۷، فصلنامه ی المپیک، سال ۱۶، شماره ی ۲ (پیاپی ۴۲)، ۶۱-۵۱.
- مجتبوی، سیدکوروش، بهمن پور، هومن، توریسم ورزشی، ۱۳۸۷، کمیته ملی المپیک جمهوری اسلامی ایران.
- محمودی یکتا، مهدی، ذبیحی، اسماعیل، جورابلو، مسعود، تأثیر مولفه های گردشگری بر گرایش گردشگران ورزشی، به ایران، ۱۳۹۱، نگرش های نو در جغرافیای انسانی، سال ۴، شماره ۲. صص ۱۴۹-۱۳۹.
- همتی نژاد، مهرعلی، ملک اخلاق، اسماعیل، متقی طلب، محمد، افشار نژاد،

Chalip, L., Costa C, Building sport event tourism into the destination brand: Foundation for a general theory in H. Gibson (Ed) ,sport tourism: Concept and Theories. 86-105. 2006.

Hinch, T. Higham, J. Sport, tourism and authenticity. *European Sport Management Quarterly*, 3. 2005. pp 243 256.

college, PA, pp. 299-321. 1999.

Kaplanidou, K. Path Analysis of Sport Event Image Influence on Spectator's Intentions to Revisit the Hosting Destination. 2007 North American Society for Sport Management Conference (NASSM 2007). Thursday, May 31, 2007.

Nogawa, H., Yamaguchi, Y., Yumiko, H. An empirical research study on Japanese sport tourism in sport-for-all events: Case studies of a single-night event and a multiple-night event. *Journal of Travel Research*, 35. pp 46 54. 1996.

Social Studies in Sport Management

www.sssjournal.ir

